

31026 వత్రిక దినము వత్రిక టింప (బడును)

Vol. 9. } చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూలై నెల 1-న తేది శనివారము } No. 78
సంపుటము ౯ } దుండు భినామ శంపత్తురము, ఆహాధమాన శుద్ధ సప్తమి ౭ } సంచిక ౭౮

ఒకలాభకరమైన వార్త. దీనిని సకలమైనవారు గమనించవలెను.

మేము సగలమైన ప్రారంభించి కొద్దికాలమైతే మనలో వితిలేని తాతాదారుల లావాదేవి నడపుచున్నాము. విలయనగా? స్వచ్ఛమైన మెదటిరకంబెండితోను, సహజముగా మనలోను మాట ప్రకటించు సకలమును నగలను తయారుచేసి యిచ్చుట, రెండవది చేసియిచ్చుట తృప్తికొనుగా లేని వాడనుకొన్నామని తెలియజేయు నిష్పత్తి. గాన మిటు కొనదలచిన వారిదరు సకల సాధి మాన్ద్ర చేయు చేసినదివారత మాన్ద్రము సాధికి తెలియను. (142)

మెటల్ పాలిషు నిష్ప తగిలినను రగులదు C. Y. Iyer. Sole Distributor for Madras Presidency Post-box 48, Madras Stocked by Messrs. Sarasvathi & Co., Broadway. MADRAS. Image of a polish bottle.

1) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి, నగలవర్తకులు, చైనాబజారు, మద్రాసు. Images of a rifle and a revolver.

ముఖ్య గవనింపు (2942) మోగ్యతాపత్రములు (8) తెనాలెస్ టిలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలు వారి బహుమూలనివాణి నాకు లభ్యమైన గుణము నిచ్చింది. ఇప్పుడు నా కావాల్సి లేదు. ఇంకొక వారికి నేను నా కృతజ్ఞతాపూర్వకమున వందనములు చేయుచున్నాను. వాంఛాయ } కె. జాన్ సన్, 28-8-20 } 8 ప్రైవేట్ సింధు డిస్ట్రి కలెక్టరు

మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రములు!! వత్రియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల నేల కొనలేదు? 1. లోకామయహార కస్తూరిమాలిక... 2. విశ్వానాథ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవర్తిద్యతాల, 9-41 బాల్లబజారువీధి రంగనాను, బళ్ళారి. లోకామయహార కస్తూరిమాలిక ఇసుకలోని గలచి సకలవిధ లోగములను పూర్తిగా తాగుతయును. 950-500 మూత్రలక్షల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు యీ 1-4-0 సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని) నిర్మలం, తిరుణాలం, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు చోమధము. మొదట బుద్ధులకు, మరల, తిలకేడిమి, బలబద్ధకము, అకలితేలంబుట, చాంతిహానత, గుల్మము, మూలలోగము, గుల్మగ్రహము, శిశువులకు మున్నగు వీని పోగొట్టి అమితమైన కుర్దా క్రమ నిశ్చయ బలమును గలిగించును. ఇది మూలకొట్టి గొప్ప పరప్రసాదము. 20 దినముల తేమధముగల బుడ్డి 1 కి రూ 1-0-0. విశ్వానాథానింపు:—మీ తాతాదారుల పోకర్తమైన నానకొరుటచే ప్రజాను, నెంకిరి కంటుకెట్టిపిథిలో మా ప్రాంచిన ప్రకరించుచున్నాము. తక్కువ ధర్మము ప్రాప్తమౌతే మును కొరతము. వి. సి. లల్లులు మద్రాసు ప్రాంచినందు చింతబడెత్తు. (301-504) నా పుచ్చు నింకటాగల వండితులు శ్రీశ్రీతారామవ వైద్యశాల మనూతు.

వత్రిక టింప చందాదారులు మా అధీనుకు ఉత్తరములు గాని మనిఅర్థములు గాని పంపునపుడు తమ చందా నెంబరును ఉపాహరించు చుండినయెడల ప్రత్యక్ష త్తరము నిచ్చుచున్న చులభముగా నుండును కనుక నికనుండి అట్లు తప్పుక గామింపవలెనని కొరు చున్నాము. అం! వీ! వ్యసన పశుకు.

అమృతంబైనము తలనెవ్వలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది ఇతర వీధి వైన నెవ్వలకు మా మా అమృతంబైనము వాడినంత మాత్రమున నయముగను నెల 0-1-0 ఆకాల.

టెటో మోహిని 28-8 మీరు బయటపోయి వచ్చినతరువాత చాలా బడతెయుండు నప్పుడు, పెండ్లిండ్లు, విందులు- జరుగు నప్పుడు దీని నుపయోగించిన వంటి నువాసన నిచ్చి ఆనందమును, సుఖమును కలుగజేయును. రోదినియా తైలము శుభకారణాలలో ఉపయోగించుకొని వచ్చిన శ్రేణులకు చలువయు సౌందర్యమును యిచ్చును. అంతే శ్రీ లు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతియెటుంబునలోను అభివృద్ధి, ఎల్లవీధిలను విశ్రయించుచుండును. టెటోమోహిని ధర బుడ్డి 1-కి రూ 2, 1, 0-12-0, 0-9. రోదినియా తైలముధర బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0 Shyam & Co, 6, Runder st, Madras. పి.యం. కంపెనీ. 6 బంగారు వీధి నాడ రాను

(3081) "కత్తికట్టలు" వెత్తికత్తి గల్లి గజము పొడుగు ౪౦వి. సాగనైనది. 1-కి రూ 4-0-0. శ్రీజను కొనునానికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజుఖర్చులచేత వలయువారు అర్జురులో బిరుదాపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టర్లు అండ్ లాక్ సేకర్లు ౭౭౯. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెలిగ్రాఫిక్ అడ్వైసు: "ఇండో స్ట్రీసు" పెద్దాపురం.

Mysore Government Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd. Mysore.

Loans From Rs. 1,000 to Rs. 8,000.

Will be Given Without Interest and Without Security To 100 Bondholders Every Year.

Houses from Rs. 1,000 and Upwards will be Purchased Without Capital and Without Trouble for our Life Policy holders.

For Prospectuses and Agency Terms, Please Apply to Messrs. P. K. Rau & Sons, Chief Agents, Madras Presidency, Native States & Ceylon, 57, Thambu Chetty Street, MADRAS.

మార్గోన బ్లు

వేపకెట్టులోనుండు మంచి వైద్యగుణములు యందులో గలవు. చర్మరోగమున్నట్టికిని ఇది చాలామందికి దీనిని వాడుటచే ఎట్టి చర్మవ్యాధియు రాదు. వేపనూనెనుండి తయారు చేయబడినది ముత్యవర్ణముగా పోగొట్టును కార్పాలిక్, ఇతరకాసన సబ్బులకంటే ఇది మంచి గుణమున్నది. ఇందులోను మంచి సువాసనగలదు. ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగినది.

3 బిల్లులకు పెట్టె 1-కి రూ 0-12-0

ఇందులో జంతువుల కొవ్వు కలియబడినది. హిందూ దేశమందు హిందువుల చేతయే తయారుచేయబడుచున్నది.

THE CALCUTTA CHEMICAL COMPANY LTD FACTORY BALLYGUNGE, CALCUTTA.

ది కలకత్తా కెమికల్ కంపెనీ (లిమిటెడ్) ఫ్యాక్టరీ, బల్లిగంజి కలకత్తా.

ఈ క్రింది వాసదారుల యొద్దనుండి దొరకును!

(1) మెసర్సు శ్రీ కృష్ణా బ్రదర్స్, 323 తంబుకెట్టినిధి, మదరాసు.

(2) మిస్టర్, టి. ఎన్. రావు 19, డబ్ల్యూ. ఏ కంపెనీ రోడ్డు బసవన గుడిపోస్టు, బెంగళూరుసిటీ.

(3) మెసర్సు, పి. సర్వేంద్రరావు, అందుసన్న రాజమండ్రి.

ఖ్యాతిచెందిన ఆంధ్రప్రముఖులచే పోషించబడుచున్నది.

THE ASIAN COMMERCIAL ASSURANCE CO., LTD., BOMBAY.

ది ఏషియన్ కమర్షియల్ అస్సూరన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

ఏషియన్ అను యాభిమా కంపెనీ పాలిసిదారులకు మితిలేని లాభములను, సౌకర్యములను యిచ్చుచున్నది.

ఏషియన్ సైమర్ ఎన్ డౌ మెంటు పాలిసి రెండువిధముల ఆధారముల కలగజేయబడుచున్నది.

మొదటిసారి మీ ముగిలినవనూదును, మరెయ్యక సారి మీ అసంతరము మీ కుటుంబములకు ఎన్ డౌ మెంటు (ఆధార ద్రవ్యము) యివ్వబడును. భీమా చేయించుకొనగోరువారు ముందుగా ఏషియన్ కంపెనీ వారి నిబంధనల మున్నగు విషయములను సాకల్యముగా చదివి తరువాత తమ కిష్ట మున్నవోట భీమా చేయించుకొన గోరెదము ఇతర వివరములను ఈ దిగువ విలీనములకు వ్రాసి పొందగలరు.

(1) జె. కె. రాజారావు కంతులు, కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రౌంచి, పోస్టు గుంటూరు.

(2) జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. (Com) చీఫ్ ఆర్గనైజింగు ఇన్ స్పెక్టరు, మకాం సూభూరుపేట పోస్టు.

(3) తాడిమెళ్ల వెంకట్రామయ్య, బి. ఏ. ఎన్. టి. చీఫ్ ఏజెంటు, మచిలీపట్నము.

వవెలు కంపెనీవారి ప్రత్యేక పుష్కరములు

ఈ క్రింద జెలుపబడిన ఔషధములు శరీరకాత్మమునకును, రోగ చికిత్సకును సంబంధించినవి మా వైద్యులచే రసాయన కాత్మజ్ఞులచే కాత్మపరిశోధనానుసారము యేర్పరచబడినది.

మా ఔషధముల తయారుకేరము కాలలో వలయు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో వెల్ల చాల పెద్ద ప్రస్తుతము కావలసిన వస్తు సామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మాలికలు వృత్తికాత్మప్రకారము, రసాయన కాత్మప్రకారము, భూ తత్వముగూడ సూడ పరిశీలయబడును. అచట బి. పి. స్టాండ్డు ప్రకారము రసాయనములు మాలికలచేడి తయారు చేయబడును. కావున యీ ఔషధములు పాశుధ్యతయున్ను, సమృద్ధియున్ను యేమాత్రమును అనుమానింప నక్కరలేదు.

డాక్టరు యాన్సు సీరపు

సీరపు ఫెర్రి ఫాస్ఫేటిక్ కాంపౌండు క్విన్వైను యెట్ ట్రిక్వియా ఈ సీరపు డాక్టరు యాన్సు సీరపు సమరంబి, విరసఫాస్ఫేటులు, క్విన్వా, ట్రిక్వియా యివన్నియులేనీ దివ్యముగ తయారు చేయబడినది.

ఈ ఔషధము అతిఉష్ణప్రదేశములోగాని యిండియాలో సుమారువలన గలుగు దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును, మానసిక జీతకాబాధగాని దుర్బలత్వమునుగాని పోగొట్టుటకును ప్రపంచ మంతటను ప్రసిద్ధికెక్కిన దివ్యౌషధము.

కల పెద్ద బుడ్డి రు 2-8-0 మీడియం సైజు బుడ్డి రు 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కె మి సి లు ఫు డ్యు

ఇది విరక, తైము, పోటాము, సోడా ఫాస్ఫేటుల సీరపు

కుభ్రముగనుండును. అడుగున సత్తుయేమియు నుండదు. ఫిలడెల్ఫియా యెడ్వర్డు పారిషు గారు

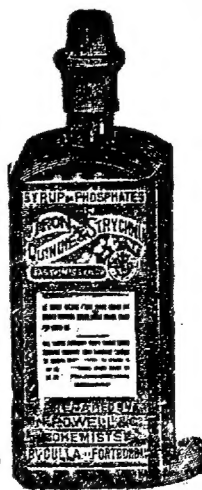
చెప్పిన పాశ్చాత్య ప్రకారము తయారుకాబడినది.

ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచియౌషధము. రుచిచూసుండును. మంచిరక్త వృద్ధిగాకంది నశములకు పుష్టినిచ్చును.

పెద్ద సైజు బుడ్డి రు 1-12-0, మీడియం రు 1-0-0, చిన్న సైజు 10 అణాలు.

ఇవల కంపెనీవారి సరుకులకు మా ముందులను వివరించుచు వ్రాయును.

N. POWELL & Co., Manufacturing Chemists, Bombay.

యినాం!

యినాం

60 సం. రముల అనుభవముగల సర్వా

వైద్యాధికారి రావు సాహెబు జాకర్లు వాసుగ

నుఖజీవిత రహస్యవస్తకము

ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము

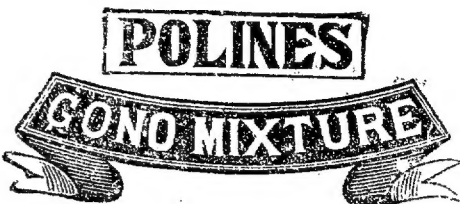
నకు వ్రాయవలెను.

(339)

ఈ త్రములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

The Swasthya Sahaya Pharmacy,

30-2 Harrison Road, Calcutta

18 సంవత్సరముల నుండి చాల ప్రసిద్ధి చెందినది.

ఔషధము గోరెయూ మొదలగు అన్ని విధములైన ములకు గ్యాంగ్రంటీగా చెప్పబడినది. ఇది నల్లపసిద్ధమైన దనమాలికలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక మోతాదు సేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో వ్యాధిని ఆపును. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చేయును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడినది. ఒక సీసామందు రెప్పియకొని సేవించినపిదప రోగులకే అనుభవముమీద గుణమున తెలియుగలదు. పోస్టుచార్జితో సహా బుడ్డి 1 కి రు 3-7-0 రెండింటికీ రు 6-10-0 మూడింటికీ రు 9-12-0 మాత్రమే.

[3458] ఈ త్రములు యింగ్లీషులో వ్రాయబడి యుచియు

D. polines & Co

Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane

Calcutta

శ్రీ బాలగంగాధర తి. కుగార

సమ్యక్రతే కేను

స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు

క్రతి 1-కి రూ 0-14-0.

పండిత మదన మోహన మాళవ్య

గారి జీవితము, పంజాబు అల్లరి

క్రతి 1-కి రూ 0-8-0.

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రులు అంబుసన్న

392, ఎన్.బి.నెడు, చెన్నపురి.

రింటిబిలాను: వావిళ్ల, మదరాసు.

Are you in the Full Glory

OF

Manly Strength

If not, you are in urgent need of radical remedy to regain your strength and

Manly Power

TRY BRISHYA JOGA

Prepared on the basis of Makaradhwaj Gold, Musk, Etc., in assimilable form.

It Guarantees Results.

It quickly renews VIGOUR and VITALITY and restores power of SUPERB-MANHOOD

Price one Phial (to last 30 days)

Rs. 6-4. Per V. P. P. Rs 6-10.

THE

Kalpataru Ayurvedic Works

94 Grey Street, CALCUTTA

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టునందుకు శీఘ్రముగా గాంచినది. ధర 1-12

ఇండియా సిలోగ్రాఫునందు ఎచ్చటికైనను రహితముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 భవనవాడి, బొంబాయి

ఆ మె రి కా దే శ ము న ం దు త యారు చే య బ డి

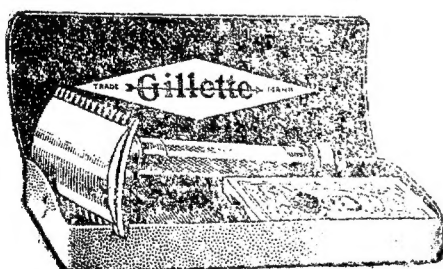
ప్రపంచమందు అంతటను అతి సుందరమైనదని

వేరు పొందిన సేష్టి మంగల కత్తితో (2)

మీ రే డ్లై ర ము చే సి కొ ను డు

ప్రసిద్ధి
ధర రూ. 4-8-0 లు మాత్రమే.
ఇంతవరకు గిల్లెటు రేజరులు
రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు
విక్రయించ బడలేదు.

క్రొత్తగా అభివృద్ధి జేయబడిన గిల్లెటు రేజరు
ధర 1-కిరూ. 21-8-0 అంతకు వైగా యుండును.

Gillette Safety Razor Co.,
BOSTON, U. S. A.

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon

సులభము!

మంచి గిల్లెటు కత్తిని రేజరులో నుంచి,
సబ్బు తడవి, డ్లై రము చేసికొనుడు.

సుఖముగా నుండును!

సులభముగా డ్లై రము చేయును, ముఖ
ము శుభ్రముగాను, చల్లగాను, అంద
ముగా నుండును.

అపాయము లేదు!

గాయములు కలుగ నీయకుండను, చర్మ
మునకు మంటలు లేకుండునట్లును, శుభ్ర
ముగా వెంట్రుక లన్నిటిని పూర్తిగా
తీసి వేయును.

ధర సులభము!

ధర అతివొక ఒక కత్తి (బ్లేడు) అనేక
డ్లై రములకు ఉపయోగ పడును.

ధర్మకాంత శర్మగారివాఙ్మూలము

పండిత మదనమోహన మూలవాగ్మిగారితో చెప్పిన
విషయములు.

1½ సంవత్సరముల క్రిందట నే నొకపాఠశాలలోవిద్యార్థిగ
గడుపు కొనుచుంటిని. 1921 ఫిబ్రవరిలో నేను చదువు చాలించు
కొంటిని. అప్పటినుండి 1921 డిసెంబరు 4 వ తేదీని నన్ను రెండు
చేయువరకు నేనుకాంగ్రెసుశుభద్యవప్రచారమును సలుపుచుంటిని.
నవంబరు మాసాంత్యమున కామరూప మండల మండలి
బోర్డు గ్రామము వైపు ప్రచారము చేయుటకు నేనచ్చటికి వెళ్లి
తిని. డిసెంబరు 8 వ తేదీని నేను నాల్వారి అనుగ్రామము చేరితిని.
కామరూపమండల మందుత్తడిశయం దీ గ్రామముగలదు.
డిసెంబరు 4 వ తేదీని ఇచ్చటబజోర్లీ వాలంటీర్లకసభను సమావేశ
పఱచిరి. ఉదయము 10 గంటలకన్నుట 500 మందిచేరిరి. మొట్ట
మొదట మిశ్రానమును గురించి ఉపన్యాసము లొంగుబడినది.
నాలంటీర్ల కొందరు చేర్చుకొనబడిరి. నేను వారిపేర్లను వ్రాసి
కొంటిని. 12 లేక 14 మంది పోలీసులు, ఒక ఇన్స్పెక్టర్ రాసభకు
వచ్చియుండిరి. కథమిగిసి, అందరు ఇండ్లకు బయలుదేరినపిమ్మట
పోలీసులిద్దరు బజోర్లీవాలంటీర్లను అరెస్టుచేసిరి సమీపమునను
న్న బోతబారికనములో ఒక అసిస్టాంటు కమిషనరు మగ్గురు
ఇన్స్పెక్టర్లు, రెండు మంది గూఢాగ్రాహినిలు మ కాంచేసియుండిరి.
ఈ వాలంటీర్లు అచ్చటికి తీసికొనిపోయిరి.

నేనంట ఒక లంగడిలో భుజించి మూడు మైళ్లదూర
ముననున్న చలేమారే అను గ్రామమునకు బయలుదేరితిని. నేనీ
బోతబారికనము గుండు వెళ్లవలసివచ్చెను. ఈబాట తోటచారి
దో, లోకల్ బోర్డు వారిదో నాకు తెలియలేదు. నేనీబాటలో
రెండు మైళ్లదూరము జరిగినట్లుట, ఒకపోలీసువాడు నన్ను
"టుముకొనివచ్చి ఇన్స్పెక్టర్ రమ్మకుచున్నాడ" నెను. నేనత
నితోకూడ బంగళాకి వెళ్లితిని. కొంతసేపటికిఇన్స్పెక్టరువచ్చి
తోట మ్యానేజరుబంగళాకు నన్ను గొనిపోయెను. అచ్చట 10
నిమిషములసేపు ఎక్స్ట్రాతోనో మాట్లాడి, కొంతదూరమున మాక
గపడుచున్న గుడారమునకు నన్ను తడు పిల్చుకొని పోయెను.
"వీ డిం కొ క డు. అందరు చే రి ఆ ర గు రు" అని
ఆ తడ చ్చటి గూ థ్రా నై ని ట ల తో చెప్ప
గానే, వానిల్లారు బయలుదేరినవచ్చి నన్నొక చిన్నగుడారము
లోపలికి నడిపించెను. అంతకుపూర్వము అరెస్టుచేయబడిన ఇద్దరు
వాలంటీర్లు నాగోహతిమిత్రుడగు కేశలాభును గారచ్చట
యుండిరి నేను ప్రవేశించగానే ఒక గూఢాగ్రాహికుడు నా
చేతులకు సంకేతము తగిలించి, నానడుముచుట్టు ఒకత్రాటిని
బిగించి, నన్నొక గుంజుకట్టివేసెను. నాటినుండి మేమందరము
ఫైవీలమైతిమి. అహోరాత్రములు ఆయుధపాటులైన కలుగుదు
గూఢాగ్రాహికులు మాప్రక్క నిలిచియుండిరి. కాలాచిత్రకృత్య
ములకుకూడ వారు మమ్ము విడిచివెట్టలేదు. దీనికి సెలవులేదనిరి.
డిసెంబరు 4 వ తేదీనుండి 9 వ తేదీవరకు మేమాసితిలోనుండి
మి భోజనములేదు. ఫలాహారములేదు. డిసెంబరు 6 వ తేదీ ఉద
యము 8 గంటలకు వారు తొగచెయి బియ్యమును కందిపప్పును,
కొంచెముఉప్పును ఒక గొడ్డలిని రెండుకట్టెముక్కలను రెండు
వంటపాత్రములను తెచ్చియిచ్చిరి. మాసంకేటతీ కాబడెను. నడు
ముల చుట్టు బిగించిన త్రాటిని మాత్రము విప్పలేదు. మేమంత
ట చేసికొంటిమి. పప్పులోకి ఉప్పుతప్ప ఇంకేమిలేదు. గాన
మాకు అన్నము విశేషము రుచింపలేదు. అనాదే మా విచారణ
ప్రాసంభించెను.

తోటమ్యానేజరు బంగళాలో మాకాంచేసి యుండిన
అసిస్టాంటుకమిషనరు ఎదుటకు నన్ను మధ్యాహ్నము 12 గం
టలకు పిలుచుకొని పోయిరి. నీపేరేమి అని అతడు నన్ను
ప్రశ్నించెను. "ధర్మకాంతశర్మ" యని నేను ప్రత్యుత్తరమొసం
గితిని. నీవు వాలంటీరాయని రెండవపళ్ళు ఆవునని నేను బదులు
చెప్పగానే వాలంటీరగాన నీవు అరెస్టు చేయబడినావు. ఏమి
చెప్పెదనని ఆతడడిగెను.

చెప్పట కేమిలేదంటే అని నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని.
తర్వాత 2 గంటల సేపటికివారు 6 నెలల కఠిన శిక్ష విధించ
బడెనని తీర్పుచెప్పబడెను. నేనతనికి సమర్పించి పోలీసుల
వెంటడి గుడారమునకు నడచితిని ఆరాత్రికూడ వారు నన్నొక
గుంజుకట్టివేసిరి. భోజనమువెట్టలేదు. డిసెంబరు 7వ తేదీ ఉద
యము 7 గంటలకు చుమ్మలనరరిని గూఢాగ్రాహికులు భోజన
పోలీసు స్టేషనుకు పిలుచుకొని వెళ్లిరి. రస్తాయొక ఒకగాత్ర
గడచెను. మరుగటి ఉదయము మా గమ్యస్థానమును చేరితిమి.
అచ్చటి ప్రజలు మాకు కొంత పొయను లొట్టెలను ఇచ్చిరి. వీరిని
తినుటకు మాసంకేర్లు వీరతీయబడి, తిరిగి త్రేణమే తగిలించ
బడెను. అటుపిమ్మట ఉదయము 9 గంటలకు గోహతి చెర
సాల చేరితిమి. (సర్వెంటు)

గోహతి, }
21-6-22 } ధర్మకాంత శర్మ

ఆంధ్ర నటకములు

హరిశ్చంద్ర 1-4-0 రుక్కంగడ 1-4-0
 రామరాజు 1-4-0 చాందూబీబి 1-4-0
 కుశలన 1-4-0 దాపదీవస్తాపహరణ 1-4-0
 ప్రహ్లాద 1-4-0 పాదుకాపట్టాభిషేకం 1-4-0
 ఆంధ్రకృతాగ్రస్త్య శాల భారతము 0-12-0

ప్రహరము

అన్యాయధన్యపురి మహిమము 0-8-0
 నాచిపార్తి 0-8-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము:—
 యా ఆదేశములలో నెడరికైనను వ్రాయుడు.
 కె. శత్రుఘ్న రావు,
 చుద్రాను ఏజంట్లు:— సివిల్ లైన్సు, బల్దా.
 యం. పి. శర్మ కంపెనీ,
 పోస్టుబాడ్స్ నెం. 287 హైదరాబాద్.

(82) మంయచినము! నేనెప్పుడు కన్యకాదేవి!! నెనుకొనకపు!!

మేలైన జపాణ్ పట్టు వంచలు

నేక పంచలు కన్యకాదేవిని
 ప్రస్తుతం భూలు తగ్గించియున్నాము.
 వాచకులారా! కృంగమున్న
 నాగకలయన్న గలమేలైన అసల్
 పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనం
 దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది
 పోగా మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే
 యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ,
 ఆకుపచ్చ, రోజా, మేఘవర్ణం, ఇత్యాదివిధములు గలవు. క్లాఫు
 నీయమైనట్టివి. త్వరపడము.

5½ మూరనిదిని 2½ మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచ 1-కి 3-4-0
 948 #పాలఖర్చులు కేరు.

చిరునామ:— రాజలక్ష్మీ కంపెనీ,

నెం 44 నంబులయ్యగారి వీధి, మద్రాసు.

తెక్స్టు బుక్సు
 స్కూల్ బుక్సు
 నోట్ బుక్సు
 హిస్టరీ, జాగ్రఫీ
 నయింసు వుసుకములు
 మాక్సిమల్ లాంగ్ మెన్సు వగైరాల
 ప్రచురములు
 విక్టోరియా డిపో,
 మైలాపూరు మద్రాసు
 ప్రభాకర్ ఆర్డర్లకు మంచి డిస్కంపుంటు.

భయపడవద్దు

తేలుకుట్టిన తక్షణమే ఈ
 దోషధము వాడిన విషమును
 తీసివేయును బుడ్డి 1-కి వెల
 రు 0-8-0 1 బుడ్డి మొదలు
 3 బుడ్డలకు పోస్తే 0-8-0
 రు 4-8-0 4 బుడ్డలకు తేలిక
 వాటికి 1 డెడెబుడ్డు పోస్తే
 తేలంద పడదు.
 పక్షిచాతము, పిచ్చ, కుప్పము
 ఈ యము, మూలము, ఆతి

మూత్రము, గర్భవ్యాధులు మొదలగువాటి కన్నిటికి
 నమ్మకమైన యోషధములు గలవు.
 క్యాటలాగునకు వ్రాసినచో ఇవాముగా పంపెదము.
 మోకు గల బాధలను వ్రాసి మంచి యోషధమును
 పొందుము. (119-980)
 Telegrams: Rajvaid Sri Bamanadasji Kaviraj
 Rajvaid 152, Harrishan Road, CALCUTTA.

తమిళ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

ఖద్దరుబోర్డు

జూలై 26వ తేదీన తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ
 సమావేశము జరిగెను. ఈ క్రింది తీర్మానము లాసభయం దా
 మోడింపబడెను.

ఖద్దరు

(1) ఈ రాష్ట్రమునందు ఖద్దరు ప్రచారము కలుపుటకు
 యీ క్రింద పేర్కొనబడినవారి కసంఘముగ ఏర్పాటుపడిరి.
 ఆన్ని విషయములందును వీరికి సంపూర్ణాధికారము లుండును.
 యం. వి. సుబ్రహ్మణ్యకృష్ణగారు (అధ్యక్షులు) ఇ. వి. రామ
 స్వామినాయకర గారు (కార్యదర్శి) పి. డి. ఆచార్యులు,
 డాక్టరు టి. సి. శంకరయ్యగారు (సభ్యులు) ఈసంఘమువారు
 చేయుచున్న పనిని వివరించుచు సంఘపుకార్యదర్శి 15 దినముల
 కొకపర్యాయము నివేదికమును తయారుచేసి రాష్ట్రీయ కార్య
 లయమునకు పంపవలెను. ఈపని నిర్వహించుటకు ఉద్యోగులను
 నియమించుటకు సంఘమువారికి అధికారమివ్వబడినది. అప్పుడు
 గాంతులు మంజూరి చేయుట, నిలువనగుటలను స్వాధీనపరచు
 కొనుట మున్నగు విషయములపై సంపూర్ణాధికారము వీరికుం
 డును. ఇందులకు పదివేలరూపాయలు కార్యన చేయవలెను.
 ఈబోర్డువారు ప్రత్యేకపురస్కార లుంచెదరు

(2) శ్రీమాన్ యె. నారాయణను గారిస్థానమున వి.
 వి. యస్. ఆయ్యగారు గారు కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులుగ
 నియమింపబడిరి.

(3) రాష్ట్రీయ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముల వారికంద
 నంతుధనమును ప్రత్యేకముగ బ్యాంకులలో నుంచి విపులముగ
 లెక్కలుంచవలెను. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములలో కార్యద
 ర్శులు ప్రత్యేకముగను బోకాధ్యక్షులు ప్రత్యేకముగ నుండవలె
 ను. ఏ బ్యాంకులో ధనముంచబడినదో రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు
 సంఘమువారికి తెలుపవలెను.

రాష్ట్రీయమహాసభ

(4) తిరువూరులో ఆగస్టు నెల ఆఖరున కాని సెప్టెం
 బరు మాసారంభమునగాని తమిళరాష్ట్ర మహాసభ జరుపవలె
 ను. ప్రతినిధుల రుసుముక్రింద వసూలుచేయబడిన మొత్తములో
 సగము భాగము సన్మానసంఘమువారి కంపవలెను. ఇతరవిరాళ
 ములలో ఖర్చు పోన మిగిలిన మొత్తములో స
 గము భాగముకూడ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి కంప
 వలెను. కాంగ్రెసుసభలచే ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసుసభ్యులే
 ప్రతినిధులుగ వచ్చుటకు ఆర్జులు. మహాసభయందు భేదాభి
 ప్రాయములు గల విషయములలో జిల్లావారిగ సమ్యతులు పు
 చ్చుకొనుటకు. సన్మానసంఘమువారు మహాసభకు అధ్యక్షుని
 ఎన్నుకొనెదరు. భేదాభిప్రాయ మున్న రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు
 సంఘమువారి తీర్పు భాయముగ పరిగణింపబడును.

కాననోల్లంపున విచారణసంఘమువారికి
 స్వాగతము

కాననోల్లంపునవిచారణ సంఘమువారు చెన్నపురికి
 కన్యకపురు వారికి తరవిధమున స్వాగత మొసగుటకు 2 గు
 ఏర్పాటులు చేయవలయునని యస్. శ్రీనివాస ఆయ్యగారిని
 కోరడమైనది.

వీరికి సహాయముచేయుటకు యీ క్రింద పేర్కొనబడిన
 బడిన వారికసంఘముగ నియమింపబడిరి. శ్రీమాన్ సి. విజయ
 రావువారూ, యస్. కస్తూరంగఆయ్యగారు, టి. ప్రకాశం,
 టి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు, సి. అబ్దుల్ హక్ సాహేబు, జి.
 ఫజల్ ముల్లాసాహేబు, అబ్దుల్ కరీం మహ్మద్, ఎ. రంగస్వామి
 ఆయ్యగారు, ఇ. వి. రామ స్వామినాయకర, వి. వి. యస్.
 ఆయ్యగారు, కాచామియను రాతరు, గులాం
 అహమదుకలూమి, సయ్యదు మూర్తజాసాహేబు రాంజీ కర్కా
 ణజీ, సింగగజేబు శెట్టి, కల్యాణసుందరం మొదలి, హజీబుద్
 రహ్మానసాహేబు, షాఫియూద్దీన్, జమాల మొహిదీన్ సా
 హేబు, పి.డి. ఆచార్య, యం. కె. ఆచార్య, అబ్దుల్ హమీద్
 ఖాన్, సయ్యదు యూసుఫ్ సాహేబు, షాసీయసులు రహీ
 మాన్, మాసానేటు, జలియుల్లా బాదుషా నేటు, నాదర
 సాహేబు, సి.రామస్వామిరెడ్డి, పి. వెంకట్రామయ్యగారు టి. ఎ.
 రామచంద్రశెట్టి, టి. సి. శంకరయ్యగారు, కె. యం. రంగ పెరు
 మాకుపిల్లే, యస్. రామనాథను, కె. యస్. సుబ్రహ్మణ్యముగారు.

పరిశ్రమ విద్య

చేతిపనులు వేర్వేరునవారికి పోట్లాడవలెను, ఆంధ్ర
 పత్రికా ఆర్టిస్టు అయిన ఎన్. గోపాలస్వామి నాయునిచే నను
 భవంబును బట్టి వ్రాసిన తెనుగుగ్రంథములు. ఇం దనేక ప్రతి
 నులు పనులుచేయురీతిని ఉండుటచే నెట్టివారను నితరుల
 సహాయములేక నేర్వనవచ్చును.

భార్యగ్రహణశంక్రము 1 భాగము:—ఇందు పోట్లా
 లు తీయువిధము, దేవలపింగు రీతిచింగు పద్ధతులు ఇన్నవి. వెల
 8 అణాలు డిటా 2 వ భాగము 1 వ భాగమున అభ్యాసులకు
 కఠినము ఎని విడిచి బ్రామె డెన్ లారి, ప్లాస్టోలైన్ విచిత
 పోట్లా, వత్తిగుడ్డలపై పోట్లాతెలుట, కంజీకి కనబడకయుం
 డి కావలసిన కనబడునటుల చేయు వివిధశంక్రము ఇన్నవి. వెల
 8 అణాలు.

విద్యాగురు 1 వ భాగం:— లోహముల చేయుట
 నాద్రాక్షుర సిరాలు, వ్రాతసిరాలు, సబ్బులు, సెంట్లు, రబ్బరు
 స్టాంపులు, ఎలక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, బెల్, ఎలక్ట్రిక్ లైటు, లైటు
 గ్లాసు, ఎచ్చింగ్, కొత్తుగుత్తులు, అగ్గిపుల్లులు, మనమే చేసికొన
 నేర్వవలెను. వెల 8 అ డిటా 2 వ భాగం:— పోట్లాటకు కావ
 లసిన సామానులు, ఎలక్ట్రిక్ కె నెక్సులు, క్రుతిపెట్టెలు, రకం
 చారి సబ్బులు, వివిధమైన సెంట్లు, సిరాలు, పన్నీరు, ఆ త్రులు,
 వార్నిషులు, ట్రైండింగుపనులు ఇంకా అనేకవిధములైన పనులు
 గలవు. వెల 8 అణాలు.

చిరునామ ఎన్. గోపాల్ అందు కంపెనీ,
 7, వినాయక మొదలి వీధి, సామాకారుపేట, మద్రాసు.

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకచక్రము (కుండలి) యొక్క నక్షత్రముగాని (2)
 పుట్టినతేదీ, జననకాల ఘడియలుగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ
 నామము, ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాకు ఉత్తరము వాయుసమ
 యముగాని, ఈముటిలో నేదియో యొకటి మాకు పంపినయో
 డెల, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, కరీరార్థిగ్యము,
 ధనసంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళిత్ర
 సౌఖ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సంతులు దా
 ఖలా కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పం
 పెదము. ఈవ్రాసినసంగతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని
 యొక్క ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు, జరుగబోవు ప్రతిసంగిర
 ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంశరకాఫలములు గల పూరా
 జాతకము, కార్యసమ్యక్తముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూరా
 జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. పూరాజాతకము వ్రాయించు
 కొనువారు రు 2 లు, అడ్వాన్సు ముందుగా పంపవలెను. అట్లు
 పంపగానే జాతకము పూర్తిగా ఆఖరువరకు తయారుచేసి
 తక్కిన రు 3 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 సం॥ రం వరకు ముందు జరుగబోవు
 ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములుపేర్చి
 రముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు అగును.
 దీనికి జన్మనక్షత్రము గాని, జన్మనామము గాని, మాకు పంపిన
 చాలును.

జాతకమార్పాండము

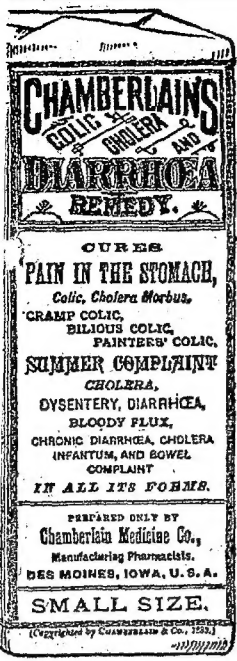
మొదటిభాగము

జ్యోతిషముందు ఏమియు ప్రవేశము లేనివారికి ఈగ్రంథ
 ము మిక్కిలి ఉపయోగము. దీనినిబట్టి భూభవిష్యద్వర్త
 మానఫలములు అతిసులభముగా తెలియును. కావలసిన వారికి
 వి. పి. ఖర్చులతో రు 2-8-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

రెండవ భాగము

ఇది అచ్చుపూర్తియు సిద్ధముగా నున్నది. 300 పేజీలు.
 ఇందు లగ్న స్థూటము, గ్రహస్థూటము, భావస్థూటము, వడ్డల
 యులు, షాడకవర్గ, అష్టకవర్గ, తాత్పర్యసహితముగా నుమాకు
 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ
 భావఫలములు మహాదశ అంశరకాఫలములును, ఇంకను అనేక
 సంగతులతో మిక్కిలి సులభతేలిని అత్యద్భుతముగా వ్రాయ
 బడినది. దీనివలన అన్ని సంగతులు పూర్తిగా తెలియును.
 ఈ గ్రంథము వచ్చునయెడల తిరిగి సామ్య వాపసు చేయుచుము.
 ఈ 2వ భాగమునకై యిదివరకు ధరఖాస్తులు పంపినవారు
 తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము.
 దీనివెల పోస్టుఖర్చులు గాక రూ॥ 2-0-0 ఖర్చు!

అలస్యమైనచో ప్రతులు దొరకవు.
 ఆ కె ల్ల వెం క ట శా శ్రీ.
 (3512) గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు.
 (గోదావరిజిల్లా)

చేంబర్లెన్ గారి శూలనాస్తి అతి సార నివారిణి (3) ఈ ష ధ ము ను సేవించుటచే కడుపునొప్పి, గ్రహణి, అతిసారము, శూలనాస్తి, పేగు సంబంధ మైన వ్యాధులు మున్నగునవి అత్యద్భుతముగా కుదురును. అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు దొరకును. 33

కుష్టు, బొల్లి, క్షయి, మధుమేహము, పురాణ నవాయి, సెగ, ఖార్చ, వెర్రి, మూలశంఖ, స్త్రీ రోగము పక్షవాతము మొదలగు విపూచీవై కుడర్చబడును

గుణమిచ్చిన మీదటే సొమ్మిచ్చుట అపురూపములగు ఓషధుల మహాత్యములు పర్యత వాసు గు ణోడులు నగరాలకే తెలియును. వారలే వాటిని వాడుచున్నారు. వాటిని వారివద్ద మిగుల శ్రమపడి కొన్ని ఆపాయములకు లోబడే సేర్వకొని, పరిశోధించి, ప్రయోగించుచున్నాము. మాద్యగ్రనుండి ఔషధము సేవించు రోగులు వారికి విజయము కనుపించినకొలది వాయిదాలవై సొమ్ము ఇయ్యవచ్చును. ట్రైవారుగుణము కనుపించక పూర్వముగాని, రోగము కుదరచునని నమ్మకము పుట్టక పూర్వముగాని సొమ్మేమియు నియ్యవలయులేదు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తర మూలముగ సహితము చికిత్స సేయబడును. అట్టివారికి ఔషధములు వి. పి. గా పంపబడును. 3222) **వి. ఎస్. రాజా.** దీర్ఘ వ్యాధులకు ఘనమైన ఔషధమివ్వబడును. ఆయుర్వేద వైద్యులు.

బాబ్ సన్ జర్నలు పాకెట్టు డైరెక్టరీ జర్మనీలో చేతిపనులు చేయువారి విలాసములు సిగ్గుట గ్రంథముగా గడియారములు తయారుచేయువారి విలాసములు 100 పేజీలగుల పుస్తకముగా ప్రచురించి యున్నాము. వెల ర 1-4-0 లు. అర్ధరచ్చునప్పుడు 0-4-0 స్టాంపుతో అర్ధరచ్చున పంపిన ఘోక రు 1-0-0 కు వి. పి. చేయబడును. **టి. ఆర్. ఎస్. అండు సన్సు.** (132) సోల్ నెల్లింగు ఏజెంట్లు ఆంధ్ర స్ట్రీటు ప్రాంతముల చేయువారు (వి. పి.) ఈగవల్లి అమృతకోవిల్, జి. టి. మదరాసు.

ఎరాస్మిక్ కానన్ బాల్సు సబ్బు ఏదో ఒక సబ్బునువాడి, సంవత్సరానికి, 1000 మార్లు, ఇంక ఎక్కువ పర్యావరణములో మీరు మీ దేశసౌందర్యమును గుణించుచుందురు, లేదా హాడుచేయుచుందురు. ఎరాస్మిక్ కానన్ బాల్సు సబ్బు చక్కనిమునకు మంచి ఆహారము. చక్కనిమందలి విషములను శుభ్రపఱచి, ఎన్నెడైనా చర్మము ఎక్కువకాంతితో ప్రకాశించునట్లు చేయుగలదు. చర్మము మంటలేకుండ, చల్లగా నుండును. (ఎస్) ఈ మాదిరి సబ్బులను జూచి మోసపోకుడు! అన్నిచోట్ల విక్రయించబడుచున్నది.

తియ్యస్త్రీ

బలాత్కార మత స్వీకారము

కల్లికోట, జూన్ 29:—22 వ తేదీన ఉదయము 9 గంటలకు ఒక తియ్యస్త్రీలగులగు పిల్లలతో పూనాడేశము దగు మాలానా దావతు తిల్లిగు ఇస్లాం గారిచే నెలకొలుపుబడిన ఆనాధశరణాలయములో తేరెని కాలికటు ఆశ్రయముజము వారికి తెలిసెను. ఇది ఆశ్రీకి ఇష్టము లేదే జరిగెననియు ఆ ఆనాధశరణాలయమునుండి తప్పించరలెనని ఆయను కోరికలుల తెలియుటచే ఆచుట్టుప్రక్కనున్న ఒక హైందవ గృహమునకు ఆర్యసమాజసభ్యులు టి. వారాయణ నందియారు బి.పి. గార్గె నిజస్థితులను కనుగొన గోరిరి. ఇంట్లో మాపిలారుస్తులతో ఒకపిల్ల ఆ ఇంట్లో ఉన్న హిందూబాలికలతో కలసియుండుట వారాయణ నందియారుగారు జూచిరి. తాను, తల్లి యు తక్కిన పిల్లలును ఆశ్రయవాసులుగ నుండి మనియు రేపో ఆ మరునాడో చెప్తులు కుట్టుబడుననియు ఆపిల్ల తెలియజేసెను. తన కుటుంబమును అప్పటినుండి తప్పించమని గోరెను. ఈ సంగతిని క్యాలికట్ పోలీసుసర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు నకు తెలియజేయ ఆ సాయంత్రమవుడే ఒక పాడ్ కాన్స్టేబిలు ని ఆ ఆనాధశరణాలయమున కంటినానని ఇన్ స్పెక్టరు జెప్పెను. సాయంకాలము తల్లి పిల్లలు మాదగరకు తీసుకురాబడిరి. ఆందరును ఎట్టిబట్టలను ధరించిరి. 4 గురు పిల్లల తలలు మాడితలల మోస్తరుగనున్నవి. ఆశ్రీ జెప్పిన సంగతులను సంతీ ప్రముగట్టు తెలియజేయుచున్నాము:— మాది ఆమరబాలము కేశము. నిలంబూరు వంశము. నాపేరు కొత్తమ్మ. మలబారు అల్లరులలో మా కొంప. కాలి పోయినది. నేను నా ఆర్థరు పిల్లలము కేలున్నీ నాయరు గారి ఇంట్లోయుండితిమి. కొలది రోజులైన కేదప ఆధలమును వడలి పల్లిక త్రుక్కుపోతిమి. అచట నావంటి నిర్భాగ్యులకు డబ్బును పంచిబెట్టుచున్నానని వింటిని. నేనచటకు పోతిని కాని నాకు డబ్బు ఎవరును ఇవ్వలేదు. పిమ్మట ఆశ్రయపుకొ అను కంసాలి ఇంట్లోంటిని. అక్కడనున్న ప్రభు నాకడపటివిడ్డ చనిపోయెను తరువాత మేము కాలితాయ సంతానమున కేగితిమి అచట అన్నమును బెట్టుచుండిరి. అచట ఒక మాపి కా అబ్బుల్లాను, పంజాబీ సర్దారు సాహెబులను జూచితిని. నా ఇంటికి పోవుటకు డబ్బు సహాయము చేయమని యడిగితిని. సోమ వారమునచ్చిన సొమ్ము నిచ్చెదమనిరి. సోమవారము అచటకు పోవ నామగపిల్లలను ఇద్దరి సేయవలసిరి. నాకోడుకులను విడిచి నేనుండలేనంటిని. క్యాలికట్టవరకు మమ్ములను గొంపోయి అచట మాకుకావలసిన వానినిచ్చిటిని నిచ్చెదమనిరి. నాకులమును పాడుచేయవలదంటిని. వారు సరేయనిరి. 4 గు వారములవరకు అన్నము బెట్టిరి. ఆదివారము వారింటికి రక్తస్పరి. ఆ ప్రకారము పోయినాము. రాత్రి రెండు ఎద్దు బండ్లు వచ్చి నవి మమ్ముల నాబుడ్డో ఎక్కుచునిరి. నేను నాపిల్లలు ఒకబండిలో కూర్చుంటిమి. రెండవబండిలో అబ్బుల్లా ఆశ్రయకమును స్వీకరించిన ఇద్దరు చెయమస్త్రీలు వారిపిల్లలెద్దరును, ఇంకొక 7 గురు మాపికాపిల్లలను ఎక్కిరి. తెలవారునికి ఎక్కువ జేరితిమి. అచట బుద్ధిగిడితిమి. అక్కడనున్నములను స్నానము జేయమనిరి. స్నాన మొనర్చితిమి. మా నిమిత్తము కిద్దము, నన్న పడవలో నెక్కి మన మేమాపడవలో గుర్చుంటిమి. పడవ బయలుదేరెను. పడవ నాకోక మాపికా చొక్కాయు నిచ్చిరి. కాలికట్ స్త్రీలు చొక్కాయులను ధరించెదని నాతో జెప్పిరి. నేను చొక్కాధరించినపుడు నన్న మరేయాయ ను పిలిచిరి. రోజంతయు పడవలో నుండి మికుమా. ఒక్క తేయాకునీరును మాత్రమే ఇచ్చిరి. పడవలోనుండి బైటకు జూడనీయలేదు. మేముపడవలో దేహబాధను దీర్చుకొంటిమి. బుధవారమునాడు పడవఒక ప్రదేశముజేరెను. అక్కడ చాలకాలము పడవ ఆగెను. తరువాత పడవమరల ప్రయాణమును ప్రారంభించెను. గురువారమునాడు ఒక ఇంటికి మమ్ములను గొంపోయిరి. కంటచేయ ప్రారంభించిరి. మాతిడిమేమే స్వంతముగ వండుకొనెదమంటిమి. కొంతవాడము జరిగిన పడవ మాకు బియ్యమునిచ్చిరి. అబియ్యము వంటకేసుకొని భుజించితిమి. మరల పడవలో గుర్చుంటిమి. రాత్రినేలే ఒక ప్రదేశమును జేరితిమి. అక్కడ ఒక ఇంటిలో మమ్ములను ప్రవేశబెట్టిరి. ఖాదరుసాహెబు అక్కడ ఉండెను. అన్నము అన్నము కావలయునాయని యడిగెను. అక్కర లేదంటిని. తేయాకునీరు నిచ్చిరి. ఆ ఇంట్లో ఒక ముసలి మహాత్ముడియస్త్రీయుండెను. ఉదయమున ఆమెవంట జేయ ప్రారంభించెను. మా వంట మేమే జేసుకొనవలయునని సాహెబుగారితో జెప్పితిని. మరల కొంత లగవైన పడవ మేము నండుకొనుట కంగీకరించిరి. కొంతకాలమైన పడవ ఇద్దరు మను

షులు అచటికివచ్చిరి. వారిరువురును పండ్లండు రాజులలో ఇద్దరునియు నేనుమాపభావములతో ప్రవేశించెదనని పోలీసువారితో జెప్పెను. ఆరాజులు నన్ను రక్షించునని ఒకముసలిస్త్రీ నాతో జెప్పెను.

నేను హిందూమతములోనికి మరల పోగూడదని ఆ ఇద్దరు పురుషులు జెప్పిరి. నేనట్లు జేయనంటిని. ఈ ఇద్దరులో ఒకడు హాలకాయుడు. నాలుగోజులైన పడవ నిలంబూరు సాహెబు గారిచొప్పునకు వచ్చిరి. నేనట్టి మరలులమొక రాజేశంటిని. నిలంబూరునకు వరల తీసుకుపోవలయునంటిని. 'వెరునాళ్లయి' న' పడవ దీసుకు పోయెదమని ఆయన జెప్పిరి. నన్ను బనకటకు పోగొనలేదు. నా కిచ్చిన బియ్యము మంచివిగావు. బియ్యము బాగుజేసుకొనటకు పొరుగింటికి పోనీయ మంటిని. పడిమారులు అడుగగా ఒప్పుకొనిరి. ఆహుగింటికి పోయి ఈ చెరనుండి దప్పించమని ఒక వృద్ధునికొనిని నేడుకొంటిని. రాజోననే నన్నొక పోలీసు కాన్స్టేబిలు కంచెదగ్గకు బిలిచెను. కొంతకాలము సందేహించితిని. చివరకు పోలీసి. జరిగిన సంగతినంతను తెలియ జేసితిని? అప్పుడు డబ్బాయి రాజులు కొందరు అక్కడకు వచ్చిరి. కంచెదగ్గరకు ఎందుకు పోతివని నన్నడిగిరి. ఇక ముందట్లు జేయనంటిని. నేను హిందూమతములోనికి మరలపోవుటకు వీలులేదనిరి. రాత్రి అందఱును నిద్రించు సమయమున ఇద్దరు రాజులు వచ్చిరి. నేనపుడు కూర్చుని తలపోయెదమంటిని. వారి మొగముల వంక జూడమనిరి. నాకు భయము జేయునంటిని. కంచెదగ్గరకు పోయినందులకు నన్ను దిట్టిరి. 'మీరేమి జేసినను జేయవచ్చునని' 'అయ్యో భగవంతుడా' యంటిని 'అల్లా' అనుగాని దైవమా యన వద్దనిరి. అట్లే చేసెదనంటిని. నాచెవులు కుట్టించెద మనిరి. ఆమరునాడు పోలీసువారక్కడకు వచ్చిరి. నేను వారు రాజులనుకొంటిని. ఎట్టతలపాగాను ధరించినవాడు నీవు ఆశ్రయతమును స్వీకరించెదవాయని యడిగెను. నేనట్లు జేయనంటి. ఖాదరు సాహెబుగారు నాపిల్లలను ఒకగదిలో దాచిరి. పిల్లలకు చొక్కాయలు టోపీలుగలవు. ఈ సంగతులను ప్రజలకు తెలియుటకు కాలికట్టు ఆర్యసమాజమువారు తెలియజేసితి.

తెలుగుదేశములో తయారైన **కృష్ణ వేణి సిరాలు** నీలి-నలుపు, ఎరుపు, నీలి, ఆకుపచ్చ, 8 అణాలకు నమూనాలు పంపుము. **నూడెంట్లు & జనరల్ స్టోర్స్,** నాటుపిల్ల యార్ కోవిలపేడి, మదరాసు.

గొప్ప తగుధర? జాతకరత్నము. అర్థభరీదు? PART 1 జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ నేలే మున్నగునవి లేకయే సంత త్వర ఫలితములను క్యాకర్లరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంత త్వరములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు ధనము, సంతానము అయిన రాశోగ్యము మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీనివెల రు 2-0-0, నెలాఖరులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషమాలయము, ఖరకొట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

రిజిస్టరు చేయబడిన మేలైన లక్ష్మీ బ్రాండు **జమా ఆయిలు** సర్వరోగ నివారిణి. ఇందున్న జ్వరము, దగ్గు, పిత్తము, గొంతునొప్పి, కలరా, యిల్డ్ ఫ్యూరంబా, పలు నొప్పి, ఒడలు నొప్పులు యింకా యితర వ్యాధులకున్నూ ఉపయోగము. వెల బుడ్డి 1-కి రు 0-6-0. డజను 1-కి రు 2-12-0. గ్రాను 1-కి రు 30-0-0. అర్ధరచ్చతో అద్వాన్యపంపించవలయును. 8 గ్రానులు ఒకేదబా తీయువారికి రైలుకార్డి ప్యాకింగు కర్కులు యినాం. మా యొక్క జామా ఆయిలు లక్ష్మీ బ్రాండు అక్షరము చూచి తీయవలెను. అమర్ చెందు, సోబా చెందు. యంగ్లీషుమందు పలకరుకు సల్బుక్, నైటిక్ మొరాటిక్ అసిడ్లు, వ్యాపారస్తులు. నెం 68, దైవభూవాయనపేడి, మదరాసు.

దేశీయ వార్తలు

ఆసాములో నిర్బంధవిధానము - ధర్మకాంతశర్మగారు పండిత మాలవ్యాగారికి తెలిపిన విషయములు

చెన్నపురి హిందూస్థాను పంచాయతీ సంఘసభ

ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారిని కడలూరు చెరసాలకు పంపుట

సింగరవేలు సెట్టిగారు - మెయిలుపత్రికా ప్రతినిధి

ఆజ్ఞోల్లంఘన విచారణ - కాంగ్రెసుసంఘము - ఖిలాతుసంఘము

సరోజినీదేవిగారి ఆస్వస్థత - ఆమె రాజాలకపోవుట

కలకత్తాలో మంజు అలంగారికి రెండేళ్లు కఠినశిక్ష

జలందరులో గ్యాసిషెరు సింగుగారి కేసు విచారణ

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్రరాష్ట్రమున ఖద్దరు కఠినత - బరంపురములో నేడు ప్రారంభమగుట
శ్రీయుత మధురాదాసు, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, మల్లాది కృష్ణమూర్తి పంతులుగార్లు
సంచారము చేయుచుండుట

దేసిరెడ్డి శేషురెడ్డిగారిపైని తేబడిన కేసు కొట్టివేయుట

హిందూస్థాను పంచాయితీ

దౌర్జన్యరాహిత్యమునంగీకరించుట

పంచాయితీదారుల నేర్పరుచుట

చెన్నపురిలో నిటివల నేర్పరుపబడిన హిందూస్థాను పంచాయితీ సంఘము వారి సభ్యుల సభ సమావేశము తిరుచిక్కోటిలో సభాభ్యుత్థుడు పి. సుబ్రహ్మణ్య శివగారి గృహమున 29 వ తేదీ సాయంత్రము జరిగినది. కాంగ్రెసు సిద్ధాంతమును దౌర్జన్యరాహిత్యమునే పంచాయితీ సంఘమునకు గూడ సిద్ధాంతముగా నంగీకరించిరి. పంచాయితీవారు చేయు కార్యములకు ఆహింసయు మూలాధారముగా నుండును. పంచాయితీకార్య శిక్షణచుటకు సభవారు స్థిరపడిరి. 20 వందల పంచాయితీదారులుగా నియోజించిరి. వాలోర్ గురిని కార్య నిర్వాహకులుగా నియోజించిరి. మూడు నెలలవరకు పి. సుబ్రహ్మణ్య శివగారిని డిప్టీ (విచారణకర్త) గా నియమించిరి. ప్రతి విచారణకు రెండవ పాటలకును డిప్టీకిచ్చుటకు నిర్ణయించిరి. ఈమా. మనకగు వ్యయములకు 200 రూపాయల నొసంగిరి. (హిందూ)

ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు

కడలూరు జయిలుకు మార్పుట

29 వ తేదీని వారిని కడలూరుకు తీసికొనిపోవుట

28 వ తేదీని చెన్నపురిలో ధరావతు చెల్లించుచుండుట
కోక సంవత్సరము విడిచిపెట్టెను చేయబడిన చెన్నపురి నగరకాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడు ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారిని 29 వ తేదీ సాయంత్రము కడలూరు చెరసాలకు పంపిరి.

గాయాని పేరుసింగుగారి కేసు

దేశీయ మహాసభాసంఘ సభ్యుడు

జలందరులో విచారణ

కేసు మధ్య సర్దారు హరిసింగుగారి అరెస్టు
యావద్కాలకే దేశీయ మహాసభాసభాసాయ సంఘసభ్యుడగు గాయాని పేరుసింగుగారిపై 107 శిక్షనక్రింద తేబడిన కేసు విచారణజలందరులో 29 వ తేదీని ప్రారంభమైంది. ఫిర్యాదీల సాక్షుల విచారణ జరిగినది. మద్రాసు వాఙ్మూలము జరిగినది. మద్రాసు వాఙ్మూలమును ముందుచుండ మీరు చెప్పవలసినదంతే మరేమియును చెప్పవచ్చునని మండల కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి గారు హరిసింగుగారు మద్రాసుని హెచ్చరించిరి. అందులకు హరిసింగుగారిని అరెస్టుచేసిరి. పేరుసింగుగారి కేసులో తీర్పు జూలై నెల 1 వ తేదీని చెప్పబడును. విమర్శకు హరిసింగుగారు తుమాపణ చెప్పనెను. 50 రూపాయలు జూర్యునా చేసుగా చెల్లించననెను. 15 రోజుల విడిచెను చేసిరి. అతడు చెరసాలకేగెను.

శ్రీయుత సింగరవేలు సెట్టిగారు

మెయిలు పత్రికాప్రతినిధి వ్యవస్థించుట

విషయములను తెలుపజాలనని సెట్టిగారు నుడువుట
చెన్ననగర కాంగ్రెసు సభాభ్యుత్థుడు రాజీనామా నిశ్చయ సింగరవేలు సెట్టిగారు పత్రికలకు పంపిన లేఖను చూచి మదరాసు మెయిలుపత్రికా ప్రతినిధి సింగరవేలు సెట్టిగారి కడికైన దానినిగూర్చి సెట్టిగారు హిందూపత్రిక కిటులవ్రాసిరి:

"80 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మదరాసు మెయిలుపత్రికా ప్రతినిధి నావద్దకువచ్చి వారాజీనామానుగూర్చి డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ పత్రికలో ప్రకటింపబడిన లేఖను నాకుజూపి మరీకొన్ని పరమలుల తెలుపుదని అడిగెను.

"ఆలేఖనుగూర్చి నేను మీకేమియును తెలుపను. మా గృహసంబంధములకు విషయములను చక్కబరచుకొని దానిని స్పష్టమొందించి సక్రమస్థితిలో నుంచుటకొరకు నేనాలేఖను వ్రాసితిని. గాన మాకుటుంబమువారికే గాని మదరాసు మెయిలు పత్రిక యిదియలకు దానితో సంబంధమేమియును లేదు. ఆలేఖను నేను మాకు ప్రత్యక్షకొఁఁఁఁగు మదరాసు మెయిలుపత్రిక గాని డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసుకుగాని పంపియుండలేదు. హిందూ, స్వరాజ్య, స్వదేశముగ్రాసు మున్నగు మా జాతీయపత్రికలకు మాత్రమే పంపితిని. ఎవరిద్వారాను తమకాలేఖచేరి దో గూడ తెలుపకుండ డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసుకు ప్రతిక వారు దానిని ప్రకటింపట ఆరచితిను. మేము పంపిన విమర్శకాథావ్యాఖ్యములను ఇతరులుజగు లేఖల నెన్నడును ప్రకటించక మా పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన మాలేఖలను మాకార్యములలోని లోపములను దిద్దుకొనుటకు వ్రాయబడినదానిని మౌనము మాకోరిక లేకుండనే మా ప్రత్యక్షకర్తలు ప్రకటింపమింపకుటల, వాని స్వభావము వెల్లడియుచున్నది. గౌరవతలను కొండంతలు చేయుటలో కత్తుపక్షములకుగల మరుకదనమును దేశీయులు ప్రహించడము అని నే వాక్రతిధితో చెప్పితిని అని సెట్టిగారు వ్రాసిరి.

మంజూరు అలము గారు

కలకత్తాలో నుపన్యసించుట

రెండేళ్లు కఠినశిక్ష

కలకత్తానగరమున హరిదేవప్పగారి ఖిలాఫతు, స్వరాజ్య, ఖద్దరాలనుగూర్చి యుపన్యసించిండులకు 80 వ తేదీని మంజూరు అలముగారికి రెండేళ్లు కఠినశిక్ష చేయబడినది.

దేశమాత ఆజ్ఞ

రాజద్రోహపు కేసు

ప్రంథకర్తను అరెస్టుచేయుట

'దేశమే దామ' దేశమాత ఆజ్ఞ అను గ్రంథమును గూర్చిన రాజద్రోహపు కేసు సంక్షిప్తమున ఆగ్రంథమున వ్రాసినది పాబ్లాలో నరేంద్ర నారాయణ చక్రవర్తిగారిని అరెస్టుచేసి కలకత్తా తీసికొని వచ్చిరి.

ఆజ్ఞోల్లంఘన విచారణ

ఖిలాఫతు ఉపసంఘము

కాంగ్రెసు సంఘమువారికి సహాయకము

సంఘసభ్యులు

జూను 29 వ తేదీని బా. బాయినుండి అవసరమైన ఆరు రిటుల ప్రకటించిరి. ఆఖిలాఫతు ఖిలాఫతు సంఘము ఐక్యమున సభ్యులు డిక్రీంద వికరింపబడిన వారిని ఆజ్ఞోల్లంఘన విచారణ సంఘముగా నియమించిరి. వీరు కాంగ్రెసువారిచే విమంతుడిన సంఘమునకు సహాయకులుగా పనిచేయుట వాలోపాటు సంచారము చేయుటకును ప్రత్యేక నివేదిక ఖిలాఫతు సంఘమునకు పంపుటకును ఖిలాఫతు సంఘాధ్యక్ష నేటు ఫోటోని గూడు నిర్ణయించిరి

మూలావా అబ్దులు మజీదు సాహెబు బుదయూఫ్ (ఖిలాఫతుసంఘముకు ఉపాధ్యక్షుడు) 2. మూలావా సయిదులీ సాహెబు డిప్టీగారు (ఖిలాఫతు కార్య సభ్యుడు). 3. మూలావా అబ్దులు ఖానరు సాహెబు గారు (డిప్టీ). 4. తనాదకు అహమదు ఖాను షెగ్వీని (ఆజ్ఞుడు). 5. మొలామాల్ గారు (ఖిలాఫతు సంఘ కార్యదర్శి). 6. జహూరు అహమదుగారు (ఖిలాఫతు ప్రచారకర్త కాఖాధికారి).

ఖిలాఫతు కాంగ్రెసుసంఘమువారిచే లక్నోలో నియోజించిన సభ్యులు ఈ సభ్యులు ఆచారాప్రాయముల కేగినపుడు సంఘమువారితో కలసి పనిచేయుదురు.

ఇదివరకు కాంగ్రెసు విచారణసంఘమునంగూర్చి మనీ మల్గుల వాకిం అబ్దులుఖాను సాహెబు (ఖిలాఫతు ఉపాధ్యక్షుడు) డాక్టరు. ఎం. పి. అహ్మద్ (ఖిలాఫతు కార్యదర్శి) గార్లు గూడ ఖిలాఫతుసంఘమునకు లోడ్వుడు కోరబడిరి.

ఖిలాఫతు విచారణ సంఘమునకు నేటు ఫోటోని అవ్యక్తుడు ఆయన లేనపుడు ఖిలాఫతు సంఘ ఉపాధ్యక్షుల నొకరును, వారును లేనపుడు సంఘసభ్యులలో నొక అధ్యక్షుల నొకరినెవరును. ఖిలాఫతు విచారణసంఘమునకు ఫకు అలీగారు కార్యదర్శి గానుండును. ఈ సంఘమువారి రాష్ట్రముల కేగినపుడు చట్టి రాష్ట్రముల సముఖ సాక్షులను చేర్చుట మున్నగు విటులను చేసెదను. వారికిదివరకే విషయములు తెలుపబడిన

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి కస్వస్థతగా నుండుట

ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘము

సరోజినీదేవిగారు రాజాలకపోవుట

నేటు జమునాలాలు బహుజాగాసామున ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘమున నియమింపబడిన శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి కేవల చాల జబ్బు చేసినది. ఆమె యిప్పుడు బొంబాయిలో నున్న ఇంకను లేచి తిరుగుటలేదు. చాల కాలమువరకు ప్రావిక్రాంతిని గొనవలెనని వైద్యులు చెప్పిరిగాన నిపుడామె మరముచేయుగల స్థితిలో లేదు.

తేజబహదరునపూగారిరాజీనామ

క్రొత్తపట్టుని నియమావళము

వదంతులు

ఇండియాప్రభుత్వకార్యసంఘమున న్యాయకాఖాసభ్యుడైన డాక్టరు సప్రగాడు రాజీనామానిచ్చిరని ప్రకటింపబడినది. సప్రగాడికి కేమా శిరోష్ఠిస్థితి వ్యాధికారణ మైనదని వినుట దేశీయులు చాల చింతించుచున్నారు. త్వరలోవారికి సంపూర్ణ రోగ్యము కలుగునని నమ్మెదము. తక్కినసంగతులు దేశీయుల నాశ్చర్యపరచుట. ఏల యి న సప్రగాడి సభ్యుని చారకరము ఆ శాఖం X మును X గించినది. దేశీయులతనివలన కేమియును అసింపగూడద బాగుగా గ్రహించిరి. అదను కలిగినపుడు సప్రగాడును యిత భారతీయసభ్యులను నిన్నుయోజకులైరి. సప్రగాడిసాను న్యాయవాదియగు నొక అంగ్లేయుని నియమింతురనియు త్వరితపథ్యమున రి విలియం విన్సెంటుగారి స్థానమునచోము. వైరగుననియు ఏ. సి. ఫుల్జీ గాని త్వరితపథ్యముగా నియమించియు వదంతులు కలవు (బాంబే కానికలు).

ఆంధ్ర దేశమున ఖద్దరుపరిశీలనము

మధురాదాసు, నాగేశ్వరరావు, కృష్ణమూర్తిగార్లు

పరిశీలనము బరంపురమున ప్రారంభమగుట

బరంపురం దాసు 30

శ్రీమత మధురాదాసుగారు 3 శోభా క్రితము బరంపురము వచ్చిరి. బారికి పూలలోని ఖద్దరు నిర్మాణమును పరిశీలించిరి. ఆంధ్ర దేశమున ఖద్దరు పరిశీలనమును మొదలుపెట్టినది. శ్రీమత కాకినాడకు నాగేశ్వరరావుగారు 29 వ తేదీ రాత్రికి బరంపురము వచ్చిరి. 30 వ తేదీన బరంపురమున ఖద్దరు పరిశీలనము ప్రారంభమైంది.

జూలై నెల 1 వ తేదీన ఖద్దరు పరిశీలన నిమిత్తము మధురాదాసు, నాగేశ్వరరావు, మల్లాది కృష్ణమూర్తిగార్లు బరంపురము నుండి బయలుదేరి ఆంధ్రదేశము నందంతటను సంచారము చేసెదరు.

జూలై నెల 1 వ తేదీ తంజివూరు

వీరు మధుగురు బరంపురములో కాలగెడి ఖద్దరు నిర్మాణమును, ఖద్దరు కాణము, సత్వనానానా, అచ్చితి, రావుగార్లు నేతపనులను బాధితులపైతల మున్నగువానిని పరిశీలించి 30 వ తేదీన ఎక్స్‌ప్రెసుగా బరంపురమునండి బయలుదేరిరి. వారు తుండిమూడుగా మెలికపుట్టి కేగి రూపొందిన గూడ చూచి 2 వ తేదీ ఆదివామమువాటికి విజయనగరము చేరెదరు. అటునుండి వరల నాన్న పేటకును బంధూరుకును ప్రవేశింపరు. తరువాత యెగు సంచారక్రమమును విజయనగరములో నిర్ణయించెదరి. కేసు (1 వ తేదీ) బరంపురమునుండి కృష్ణరాజ్యం త్రాకు తంజివూరు వచ్చిరి.

దేశరెడ్డి శేషురెడ్డిగారిపై కేసు

సాక్ష్యము సరిలేకుండుట

కేసు కొట్టివేయుట

గూడూరు వాస్తవ్యులగు దేశరెడ్డి శేషురెడ్డిగారిపై 148, 504, 802 కేసుల క్రింద తేబడిన కేసును నెల్లూరులో డిప్టీ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణచేసి సాక్ష్యము సరిలేదని నిర్ణయించి (30 వ తేదీ) కేసు కొట్టివేరి.

పాలునిభర్త గారి యువనానాసము

అసోసియేటెడు వ్రెసువారి మఱపు

రాట్టము వహించు

“భావిహాస్యము” రాట్టమునందే కలదు. రాట్టము నుపయోగించుట ప్రాచీనకాలపు నాగరికతనీతికి వరల పోవుటయే యని కొందఱు. ఇప్పుడు విషప్రాయముగు పవీర పారిక్రమికత్వము వక్రగతిని దేశీయ వ్యాపించుచున్నదిగాన దానిని చక్కబరుచుటకుముందు వెనుకకు పోవలెను. అట్లు వెనుకకు పోవుట వరల పురోగమనమున కటనుండి నూతనోపక్రమణ మొనర్చుటకే యని పాలు నిభర్త గారు నుపిరి.

అమృతసమర్లో జూదగొండను వట్టుకొనుట

అమృతసమర్లో నీటివల జూదము జరుగుచున్న యొక యింటికి పోలీసులేగి 36 గురు పురుషులను నిద్దరు స్త్రీలను అరెస్టుచేసిరి. వారినివదలించి చెరసాలలో నుంచిరి.

యువరాజుగారు

రాజప్రతినిధికి సంపద తంజివూరు

లండను జూను 29

కేసు యిండియా ప్రభుత్వమును ప్రసలను సుసానాధి పతులను వీడ్పించి స్వదేశమును చేరితరుణమున మీరు పంపిన తంజివూరుకు చాల సంకసించితిని. 8 నెలలు ప్రపంచసంచార మొనరించి వరల సురక్షితముగ స్వదేశమును చేరితిని. కేసు భరతఖండమును చూచుట కిదియే తొలిసారి యగుటచే నా కది ఎన్నటికిని వఱపురాదు. నిత్యమును సానుభూతితోను కాశ్యతనుగు నభిమానముతోను కేసు దేశాభివృద్ధికి పరికించుచుండు నవి యువరాజుగారు రీడింగు ప్రభుత్వగారికి తంజివూరు నంపిరి.

పోస్టు ప్రకటనము:- కమిషనరీ గారు కొలంబో మీదుగా వచ్చు రెటరు మెయిలు వక్రము కేసుల పోస్టాఫీసులో కెల్లె 16 తేదీ సాయంత్రము 6-55 గంటలకు కట్టివేయబడును.

స్వేచ్ఛలు పెట్టుపరీక్షలు:- 1922 సంవత్సర ప్రారంభమునుండియు స్వేచ్ఛలు పెట్టు పరీక్ష లివిమిత సంవత్సరమునకు ఒకసారియు జూనులో ఒకసారియు, డిసెంబరులో ఒకసారియు జరుపబడును. ప్రభుత్వపరీక్షల కమిషనరుకు దరఖాస్తులను జూన్ డిసెంబరు పరీక్షలకముందు మార్చి 31 వాటినినెవ్రెంబరు 30 వాటినినెట్టవలయును.

రెవిన్యూ, ప్రొవింసు వ్యాపిలు పెట్టులకు దరఖాస్తులును, 6, 8 నుండి, 8, 10, రూపాయలు కేసుపడినది.

కమిషనరు ఆఫీసు మ్యానేజరు యొకమిత అసిస్టెంటు సెక్రెటరీ అని పిలువబడును. (ప్రచురణసంఘము)

వైద్యపాఠశాలలు సెలైవు నుబోర్డు-

డాక్టరు యు. రామారావుగారు మా కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

ప్రభుత్వ వైద్యపాఠశాలలకు సెలైవు బోర్డు సభ్యుల పేర్ల కను ప్రచురింపని దెంగవల్లనో? కమిటీ ఆంధ్రదేశమున రాతేక విజ్ఞానముల పేర్లను ప్రచురించుటకు ప్రభుత్వమువారికి నిగ్గుచున్ననా?

మీలిక విద్యాకాళి లన్నియును విద్యాకాళియందలి క్రిందనుండ, వైద్యవిద్యాకాళి స్థానిక స్వపరిపాలనా మార్కు క్రింద నుండ కితమే?

భారతమహాపద్రవము

వై. కిక్కి క్రింద నిర్ణయము న్యాయాధియ పరిశ్రాధాన వ్యాసమును వ్రాయుచు బ్రహ్మజేతకోద్యమమును గూర్చి యిటుల వ్రాసెను.

వక్రములో బ్రహ్మజేతకోద్యమము దేశోద్ధానమునకు పయోగకరముగ నుండుటకు మారు. బ్రహ్మజేతకోద్యమముతో నిర్భయధిజేంది అందుచే బ్రహ్మజేత కోద్యమము స్వీయ రాష్ట్రముగా వైట్టి పోటనే బ్రతుకు దేవు కాన్వించక యితర రాష్ట్రములకు పోవుచున్నాడు. బ్రహ్మజేతరహియపులు బ్రహ్మజేతరహియ అత్రుమలనే నిర్మలాతులు బ్రహ్మజేతరహియ విసరుచున్నాడు. ఆంధ్రబ్రహ్మజేతరహియ మారేప్రభుత్వములో ఉన్నాము. నిర్భయం యుండుటచే తమిళులు వారిపై దాడి వెలుగుటకు ప్రాభుత్యమున్నాడు. కావున బ్రహ్మజేతరహియమునాని కి క్రొత్తవిధములు వచ్చుచున్నవి. న్యాయాధియ.

చెన్నరాజధాని కళాశాల

(ప్రభుత్వప్రకటనము)

1921 నెవ్రెంబరు 1 వ తేదీ కాననభాగీరథానాన సారము, మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీకాలేజీలో జూనియరు యింటర్మీడియేటు 107 స్థానములను 180 జేయుటకును జూనియరు బి. యెలో 111 స్థానములను 216 జేయుటకును పబ్లిక్ యిన్స్టిట్యూషన్లకు గారి సలహాను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించిరి. ఇంతయ కాక ఇంగ్లీషు, హిందీ, ఫిజిక్సు, కెమిస్ట్రీ కాళులకు నెల్లరు ఆఫీస్టు ప్రొఫెసర్లను ఒక్కొక్కరికి 125 రూ॥ చొప్పున, ఫిజిక్సు కెమిస్ట్రీలకు యిద్దరు డిమాన్స్ట్రేటర్లను 65 రూ॥ పాయిలచొప్పున, బాటనీక ఒకడేమాన్స్ట్రేటర్లను 65 రూ॥ పాయిలకు ఫిజిక్సు, కెమిస్ట్రీలకు యిద్దరు ఆఫ్టెండర్ల 23 రూ॥ పాయిలచొప్పున, ఒకడేమాన్స్ట్రేటర్ల 40 రూ॥ పాయిలకు ఒక బుట్రోతు 15 రూ॥ పాయిలకును అడిమిగా ఒక సంవత్సరము బాటు నియమింపబడిరి. ఈస్టాబ్లిష్మెంట్ ధర తక్కువగుటచే యిచ్చు అడిమిలు జీతముండును.

ఈసంవత్సరము తేబడిరి ఖర్చుకు 14740 రూ॥ పాయిలను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించిరి. మీలిక యెక్కొఖర్చు 192-24 సంవత్సరములో జీతములవలన 30 జేలూపాయిలు వచ్చుటచే దానినుండి సరిపోవును.

గవర్నరు దంపతులు బెంగళూరు మీదుగ కోయంబి త్రూగు సంచారమునకు మొన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు మోటారుబండిలో వెదరిరి.

కలకత్తాలో ఇండియామంత్రిని దావా

మొత్తము 3550504 రూ॥ పాయిలు

నాది-కేకరం పద్మావతి కంపెనీవారి

కలకత్తాలో కేకరం పద్మావతి కంపెనీ వారికి న్యాయాధిపతి బోధనాధికారిని కలకులకు కలకత్తా యిచ్చి అసర కలకు ప్రభుత్వం చేసిరి ఆ కంపెనీవారు ఇండియా మంత్రి మీద కలకత్తా ప్రాధికారము 3550504 రూ॥ పాయిలకు దావా చేసిరి.

వాతావరణ సతీ

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 1-వ శనివారము.

కలకత్తా ముఖ్య వాతావరణము	నీటి ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలలో	వాత ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలలో	వాత వేగము గంట 24 గంటలలో	వర్షపాతము 1-వ తేదీనుండి	వర్షపాతము 1-వ తేదీనుండి
విక్టోరియా పార్క్	41.9	78.5	2.40	29.72	...
పార్కు కేసు	43.2	75.1	1.00	20.92	1.21
నీల్దరు ద్వీపము
దేవుండు ద్వీపము	84.6	75.5	2.50	18.12	6.70
సాగారు ద్వీపము	86.3	71.8	...	21.71	10.14
గోపాలపురం	87.2	70.4	...	4.93	1.27
కోరాపుట్	87.2	69.8	...	5.68	8.25
నికాబట్టు	87.16	70.1	...	1.74	8.30
కాకినాడ	87.1	79.2	...	2.68	2.18
యెర్రాపల్లె	98.1	72.7	0.05	2.01	2.00
గుంటూరు	101.0	79.1	...	3.88	1.04
నెల్లూరు	104.0	83.9	0.04	1.60	0.35
మద్రాసు	87.3	79.2	0.10	2.15	0.25
కడపూరు	101.4	80.2	...	0.53	1.00
నాగపట్టు	99.1	80	...	1.67	0.31
పాంబూరు	91.0	73.9	...	0.08	0.11
క్రికెట్ గ్రౌండ్	94.4	78.1	...	2.27	...
కోలంబో	82.4	71.4	2.01	10.01	1.7
తిరువేంద్రము	80.5	72.0	2.42	14.11	0.70
కోచ్చిక్	80.6	72.4	1.16	31.47	2.03
కాలికట్టు	83.8	73.8	2.80	23.76	6.20
యంగళూరు	87.1	72.0	4.48	8.78	1.11
మిర్జాపూరు	68.1	62.0	2.19	27.33	0.75
కోరవూరు	81.7	73.0	4.00	41.71	2.76
రెడ్డిగిరి	80.2	72.7	3.78	42.15	...
బొంబాయి	88.1	79.4	0.18	26.66	7.08
హైదరాబాద్	94.6	72.6	0.14	2.28	2.58
రైచూరు	95.8	71.9	...	1.95	1.74
అనంతపురము	96.7	76.1	...	1.28	0.56
బళ్లారి	93.8	75.1	0.07	0.19	1.84
బెంగళూరు	96.6	74.2	0.15	0.88	2.28
బీదర్	102.0	79.4	0.01	1.72	1.37
చిన్నాపూరు	75.1	65.7	0.02	1.66	2.49
బెంగళూరు	83.7	67.0	...	2.72	0.84
కోడెకనూరు	62.0	51.8	0.25	4.58	0.42
కడపనుండలము	62.6	53.2	0.07	4.34	2.94
కోయంబురూరు	87.0	70.5	0.02	1.00	0.76
యేలూరు	95.5	79.5	...	3.98	1.44
నెలము	88.8	73.6	0.78	5.44	2.50
తిరుమనాపల్లి	98.1	79.1	...	0.61	0.90
తరుంగిరై	97.9	78.8	...	1.10	0.26
మధురి	9.04	76.8	...	2.80	1.31
తిరునల్వేలి	0	0.62

సర్కారులు, సెంట్రలు, దక్షిణము, హైదరాబాదులు దు ముఖ్య లోకములలో గలవు. మీలిక ప్రదేశములం దధికముగ గలవు. సర్కారులు, కలకత్తాకునుం దాద్రాత కలకత్తా. దక్షిణము, దక్కను, మైసూరులును సామన్యముగ నుండును. మీలిక ప్రదేశములందు హెచ్చెను. బొంబాయి నుండు చేడిమి సర్కారులు, సెంట్రలు, దక్షిణము, పశ్చిమతీరములందు చేడిమి హెచ్చెను. మీలిక ప్రదేశములందు మార్పులు కల్గును.

పశ్చిమతీరమున బలంతములగు అర్ధవామివులు గలవు

అచ్చట్లవచ్చు వర్షములు గురియును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాము.

వాతావరణ గ్రాహకము.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం. జూలై నెల 1-వ తేది

శనివారము

గాంధీమహాత్ముడు:

శాస్త్రిగారి విమర్శనము

శ్రీ నివాసశాస్త్రిగారు ఏ విషయమును గూర్చి ముచ్చటించుట కయినను సాహసించును. ఆస్ట్రేలియా ప్రజల యభిప్రాయములకు శాస్త్రిగారు దోసి లొగ్గుటయు, శాస్త్రిగారిని ఆస్ట్రేలియా ముఖ్యులు స్వయముగ గౌరవించుటయు తటస్థించుటచే ఉభయల మధ్య సఖ్యము బలపడుచున్నది. శాస్త్రిగారి వక్తృత్వసామర్థ్యమును, ఆస్ట్రేలియా వారు విశేషముగ మెచ్చుకొనుచున్నారు. ఆస్ట్రేలియావారననేల, ఇంగ్లండునందేమి, నానాజాతుల సభయందేమి, అమెరికాయందేమి, వీరి సామర్థ్యము మెప్పువడసెను. వక్తృత్వసామర్థ్యమును ప్రధానముగ భావించినచో, హిందూ దేశమున గూడ శాస్త్రిగారి పలుకుబడి యతియించెడిది. హిందూదేశము మాత్రము వక్తృత్వమును గని భ్రమపడి స్థితిలో లేదు. దేశముయెదుట, ఎవరెట్లు శిఖరారోహణమున కన్నను ఎక్కువ కష్టముగ పని గలదు. స్వరాజ్యశిఖర మంతకన్నను నెక్కుడు ఎత్తయినది. ఎవరెట్లుశిఖరమున కెక్కుటకు పాశ్చాత్య శాస్త్రవేత్తలు చాల బ్రయత్నించిరి. హిందూ దేశపు కూలీల సహాయముతో వారు శిఖరమునకు చేరువకు తేరిరి. పలుకష్టములకు లోనయిరి. కాని కష్టములను వారు సరకుజేయలేదు. తుట్టతుదకు కష్టములు అలవిగాని వయ్యెను. అంతట వారు తమ ప్రయత్నమును మానుకొని, అనుకూల సమయ మరుదొంచునపుడు మరల కొనసాగించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. కాని, మరొకరింద రీత్రయత్నమును సమాప్తిజేయుటకు బూనుకొనిరి. వీరికి ఫలిత మేమగునో యను భయము లేదు. గమ్యస్థానము జేరుటకై తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించి కృషి సలుపుటయే, వారు తమ ధర్మముగ భావించిరి. ఇట్లులే సహాయనిరాకరణవలంబులును, స్వరాజ్యశిఖరమును సమీపించుటకు బ్రయత్నించుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నములో వారి కనేక కష్టములు తలస్థించుచున్నవి. నిరుత్సాహము, నిరోధములు, ప్రజల విఘ్నములు, వారి పనుల కాటంకము గలిగించుచున్నను, గమ్యస్థానము జేరుప్రయత్నములను వారు మానలేదు. కష్టములు బలమయినపుడు, వారు కొంత దవ్వేగి, నక్కడ నాగి, తమ స్థానమును బలపరుచుకొనుచున్నారు. అనుకూల సమయ మరుదొంచినపుడు మరల తమ పయనమును ఎక్కుడు ఉత్సాహముతో కొనసాగించుటకు కుతూహలము జూపుచున్నారు. అంతియగాని, వారు తమ దీక్షను విడచుట దుర్లభము. గమ్యస్థానము జేరువరకు వారు స్వల్పవిషయములతో ప్రొద్దుబుచ్చరు. వారి మనస్సు, స్వరాజ్యసంపాదనముమీదనే లగ్నమై యుండును.

శాస్త్రిగారి వక్తృత్వసామర్థ్యము తెల్లవారిని వలె భారతీయులను సమ్మోహింపజాలకబోయెను. హిందూదేశమునందు దాని కంతగ చోటులేక బోయెను. శాస్త్రిగారు ఆస్ట్రేలియాలో నడుగిడిన మెంటనే, తెల్ల ఆస్ట్రేలియాపద్ధతికి తా సభ్యంతరము

జెప్పనని పలికెను. తమ పద్ధతులను నిర్ణయించుకొనుటకు ఆస్ట్రేలియావారికే హక్కుగలదని చెలిపెను. అటులగుచో సామాజ్యబంధమున కర్థమేమియో తెలియదు. శాస్త్రిగారి అభయప్రదానమువలన, ఆస్ట్రేలియావారికి దిగులుతీయుండును. ప్రధానవిషయమున అభ్యంతరము దొలగినపిమ్మట, మిగిలిన విషయమునందు చిక్కులేదు. ఆస్ట్రేలియా దేశమందంతటను రెండువేలమంది భారతీయులే గలరు. వీరికేదియోవిధమగు ఎన్నిక హక్కునిచ్చడమందురు. ఆపిమ్మట, వారిమాట లేగాలికబోవునో ఎవరికరుక ? ఉన్నకష్టమంతయు తూర్పుఆఫ్రికా, దక్షిణాఫ్రికా, ఫిజీదీవులలోగలదు. అక్కడిసంగతులను విని మితవాదుల యభిమానియగు పోలకుగారు తత్తరపాటుజెందుచు, దీర్ఘలేఖ నొకదానిని ప్రకటించిరి. దానిని వేరొకచో బ్రచురించితిమి. భారతీయుల దుర్భరదేశ దానియందు స్పష్టముగ వివరింపబడెను. నెటాలులోనున్న భారతీయులలో నధిక సంఖ్యాకులు, ఆదేశములోబుట్టినవారే. ఈభాగమునకు హిందూదేశమునుండి ఇ మి గ్రేషను ఆపి వేయ బడెను. ఇంగ్లండుమొదలగు దేశములనుండి మాత్రము, యూరపియనులను క్రొత్తవారలను తెప్పించుచున్నారు. కొలదికాలములో దక్షిణాఫ్రికాలో యూరపియనుల సంఖ్య భారతీయులసంఖ్యను విశేషముగమించును. దక్షిణాఫ్రికాలో నితరరాష్ట్రములలో భారతీయుల సంఖ్య లత్యల్పములు. భారతీయులను మొదట తెప్పించినవారు యూరపియనులే. నెటాలుయొక్క ఐశ్వర్యాభివృద్ధికి భారతీయుల పరిశ్రమయే ముఖ్య కారణము. అయినను భారతీయుల నెన్నివిధముల నవమానించుటకు వీలుగలవో, అన్నివిధములను తెల్లవారు అవమానించుచున్నారు. భారతీయులు స్వేచ్ఛగ వాణిజ్యము జేసికొనకుండ చట్టమొకటి ఏర్పడినది. వాణిజ్యపు లైసెన్సుబోర్డులో సభ్యులందరును యూరపియనులే.

మరియొకచట్టము ననసరించి, భారతీయులకు మ్యునిసిపలు హక్కులుగాని, పట్టణవాసుల హక్కులుగాని, నిరాకరింపబడుచున్నది. మూడవచట్టము బట్టి, ప్రధానపట్టణముగు డర్బను నగరమునందు భారతీయులు యూరపియనులు నివసించెడి భాగములందు నివసించుటకు వీలులేదు. అక్కడస్థలమును సంపాదించువీలు లేదు. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సునందు భారతీయులకు సమానపుహక్కు లుండవలయునను తీర్మానమును, చర్చిలుగా రంగీకరించిరి. వీరే వలసరాజ్యముల కార్యదర్శిపదవి నాక్రమించిన పిమ్మట, కెనియాలో భారతీయులకును యూరపియనులకును శాశ్వతముగ తారతమ్యము జూపెడి ఏర్పాటుల కంగీకరించిరి. మంత్రుల వాగ్దానములకును, యొడబడికలకును, ఇదిగదావిలువ ! తీర్మానములును, నిబంధనములును చిత్తుకాగితము లగుచున్నవి. కెనియాభారతీయులు, భూమిని సంపాదించు వీలులేదు, భారతీయులు ప్రత్యేకపు గూడెములలో నివసించవలయును. భారతీయులకు సమానపు ఎన్నికహక్కులులేవు. కెనియాను శ్వేత భూమిగజేయుటకు, భారతీయుల ఇమిగ్రేషను ఆపి వేయ నెంచుచున్నారు. కెనియారాజ్యమువారు, భారతప్రభుత్వమును తెక్కపెట్ట నక్కరలేదు. లండనులో కలొనియల్ మంత్రి వారికి వశుడగుటచే, అన్నియుతలంచిన రీతిని సాగిపోవును. కంపలలో, భారతీయులను ప్రత్యేకపు గూడెములలో నుంచుపద్ధతి ఇదివరకే యధాప్రకారము కొనసాగుచున్నది. ఫిజీదీవులలో, ఇంపీరియల్ సమావేశపు తీర్మానము అమలులోనికి రాకుండజేసెదమని, యూరపియనులు బెడరించుచున్నారు. పోలకుగారును, అండ్రూసుగారును, ఇట్టి దుర్గతిని నివా

రించుటకు భారతీయులెల్లరును పాటుబడవలయునని హెచ్చరించుచున్నారు. తూర్పుఆఫ్రికా, దక్షిణాఫ్రికా, ఫిజీదీవులలో భారతీయులకు గలిగెడి కష్టములకు, ఆదేశములను శ్వేతముయము జేయవలయునను పట్టుదలయే ముఖ్య కారణము. ఇట్టియుద్దేశమునే, ఆస్ట్రేలియావారు వెలిబుచ్చియుండగ, శాస్త్రిగారు దానికంగీకరించిరి. ఆస్ట్రేలియాలో నంగీకరించినపద్ధతిని, ఇతరరాజ్యములలో దీని వేయవలయునని కోరుట భావ్యముగనుండునా? శాస్త్రిగారి యభిప్రాయమువలన, ఇదివరకున్న గోడుగూడ చెడిపోయినది.

శాస్త్రిగారు తాము ఏపనికై ఆస్ట్రేలియాకు వెడలిరో, అంతటితో సరిపెట్టుకొని యూరకుని నను కొంత మేలుగనుండెడిది. అందుకు మారుగ, వీరు, ఒకదినమున సహాయనిరాకరణోద్యమముపై ముఘసించి దానిని నిరసించుదురు. స్వాతంత్ర్యోద్యమమును అడగద్రొక్కుటకు, ఆస్ట్రేలియావాసులు తోడ్పడవలయునని వారిని వేడుదురు. ఇంకొక దినమున, హిందూదేశ సంస్కరణములను గూర్చి ప్రసంగించుదురు. వేరొకదినమున గాంధీమహాత్ముని విమర్శింప గడంగుదురు. ఆస్ట్రేలియావాసుల ఎదుట జాతీయవాదులను వారి నాయకుని తరుచుగ నిందించుటచే, శాస్త్రిగారిపై వారికి ప్రీతి విస్తారముగల సహజము. కాని, కొంచెము విచక్షణతో పరికించెడివారికిమాత్రము శాస్త్రిగారు తమ ప్రసంగములవలన, పరిహాసాస్పదులగుచున్నారని దోచక మానదు. గాంధీమహాత్ముని గూర్చి శాస్త్రిగారు జేసిన విమర్శనము, నిస్సారముగను కడుప్రక్షముగను గనుపించుచున్నది. మహాత్ముని యుద్దేశములు పవిత్రములనియు, ఉన్నతములనియు, శాస్త్రిగారింగీకరించిరి. అంతవరకు మేలే. కాని వారి చర్యలు ఉపద్రవకరములును వినాశకరములు నని, శాస్త్రిగారు సూచించిరి. మహాత్ముని యుద్దేశములు సదుద్దేశములని చెలుపుచు, వారిచర్య లపాయకరములని వర్ణించుట, కొందర, కొక పాటయినది. దేశమునందెప్పుడు ప్రశాంతవాతావరణము నెలకొనియున్నదని, శాస్త్రిగారే ఇంతకుమున్ను అంగీకరించియుండిరి. అట్టితెరి, మహాత్ముని ప్రతిభవలన కలిగిన యీ శాంతి, ఉపద్రవ ఫలితముగనా ? మహాత్ముడు దేశమునందు శాంతిని స్థాపించుటకు జేసిన ప్రయత్నములను, వారి ప్రబల విరోధులు గూడ కొనియాడియుండ, శాస్త్రిగారు వేరుగ సూచించుట వ్యర్థప్రసంగము. అన్నిసంఘముల వారిలోను, అన్నిమతములవారిలోను, యైక్యతను బలపరుచుటకు గాంధీమహాత్ముడు జేసిన ప్రయత్నములు సఫలమగుచున్నది. మహాత్ముడు విధించిన నిర్మాణకార్యక్రమము, దేశమునందు శాంతి స్థాపితమగుటకు తోడ్పడగలదు. ఇట్టి స్థితిలో మహాత్ముని కార్యములు, హానికరములనియు, అపాయకరములనియు వాక్రుచ్చుట, నిరర్థకము.

గాంధీమహాత్ముడు ప్రధానముగ దార్శనిక అరాజకవాదియని, శాస్త్రిగారు పేరిడిరి. ఇట్టిరకపువారు యూరపునందుగలరు. వారితో గాంధీమహాత్ముని బోల్చుటకన్న అసభ్యసిద్ధాంత మింకొకటుండదు. మహాత్ము డట్టివాడుగాడిని, రివరెండు హోమ్సుగారు తమ యుపన్యాసమునందు స్పష్టపరచిరి. మహాత్ముని తత్వమునుగ్రహించిన పలువురు ప్రముఖులు, ఇట్టిదుర్భిప్రాయమును ఖండించియుండిరి. మహాత్ముడు అరాజకవాదిగాడు. స్వభావముచే విప్లవకారుడుగాడు. మహాత్మునికి దైవమునందు భక్తిగలదు. ధర్మమునందు దత్యంతాసక్తిగలదు. నాయకులయడలను, పెద్దలయడలను, గౌరవము గలదు. హిందూమతమునందును, మతధర్మములందును, సాంఘికపు కట్టుబాట్లయందును విశ్వా

సముగలదు. విప్లవ, అరాజకపద్ధతు లాతనికి సరి పడవు. శత్రువులపై ద్వేషమేమాత్రము లేదు. శిక్షణమునందును, నిష్టయందును, వీరికి సమృద్ధముగలదు. ఇట్టివారిని అరాజకవాదులని బిలచుట, అప్రశస్తము. నిరాకరణోద్యమమును గాంధీమహాత్ముడు నడుపుచున్నంతమాత్రమున అతడు సిద్ధాంతపూర్వకముగ అరాజకవాదమును అవలంబించుచున్నాడని తలంపజనదు. నిరాకరణోద్యమము, స్వరాజ్యసంపాదన కొకసాధనమే గాని, పాశ్చాత్య అరాజకవాదులవలె ప్రభుత్వము నసలే తొలగించుటకు దానివెనకును ఉపయోగించుటలేదు. నిరాకరణోద్యమము, నిర్మాణమునకు ప్రోద్బలము గలుగజేయుచున్నది. దౌర్జన్యమునుండియు దుర్మార్గమునుండియు ప్రజలను మరల్చుచున్నది. శాస్త్రీగారు ఏదియో సుకపదమును సంపాదించి, దానిని గాంధీకి ఆరోపణజేసి, ఇతరదేశములలో ప్రకటించినంతమాత్రమున, గాంధీగారి శీలమునకు కళంకము రాజాలదు. కాని శాస్త్రీగారి యజ్ఞానముమాత్రము వెల్లడియగును. ఇంతకన్నను ఘోరమగుసంగతి నింకొకదానిని శాస్త్రీగారు దెలిపిరి.

గాంధీమహాత్ముడు సన్యాసియు, సాధుపుంగవుడు నగుటచే, రాజకీయవిషయములలో బ్రవేశించుట పొరబాటని, శాస్త్రీగారు బలికిరి. గాంధీమహాత్ముడు సన్యాసియని, శాస్త్రీగారి కెవరు జెప్పిరో తెలియదు. మహాత్ముడు సంఘమధ్యమునందు నివసించుచున్నాడు గాని, సంఘమును విడిచి అడవులకు బోలేడు. భార్యా, పుత్రులమధ్య అతడు నివసించుచుండును. సాంఘిక, మత, రాజకీయ విషయములందు అతడు ఎప్పుడూను శ్రద్ధ వహించుచుండెను. హిందూదేశమునకు రాక బూర్వము, మహాత్ముడు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల విషయమై సలిపిన పోరు, సన్యాసత్వమునకు నిదర్శనమా? అది రాజకీయసంబంధమగు పోరాటము గాదా? విదేశములలో మహాత్ముడు పోరాడుచు పుచ్చుడు, మహాత్ముని యంతటి సమర్థుడు లేడని గోకేగారును, శాస్త్రీగారును పొగడియుండలేదా? అట్టివారు హిందూదేశమున రాజకీయవిషయములో పాల్గొనుటకు అసమర్థు లగుచురా? గాంధీమహాత్ముడు సంసారమునందు, తామరాకున నీటి గొట్టుచందమున మెలగుచు, విషయాసక్తుడుగాక, రాజయోగము నభ్యసించుచున్నాడు. అంతమాత్రముచే రాజకీయవిషయములలో బనిచేయుట కతడు అనర్హుడయ్యెనా? ఏమి విచిత్రము? జనకుడు రాజయోగియై, వెనుక మిథిలరాజ్యమును పాలించియుండలేదా? అటులగుచో, గోకేగారికిగాని, శాస్త్రీగారికిగాని, రాజకీయవిషయములలో పాల్గొనగర్హత లేదు. ఏలనన, ఉభయులును, స్వల్పభృతి సంకిరించి, త్యాగబుద్ధితో రాజకీయవిషయములందు బనిచేయువారే. వీరి స్థితికిని సన్యాసాశ్రమలక్షణములు గలవు. ఇట్టి లక్షణముల గూర్చి, శాస్త్రీగారు రిడివరకు ఆప్తేలియాచుచుండే సగర్వముగ బలికియుండిరి. నిజముగ నాలోచించిన, గాంధీమహాత్ముని వంటి సాధుపుంగవుని కన్న రాజకీయవిషయములలో బనిచేయుట కింకొకరి కర్హత లేనేలేదు. మహాత్ముడు రాజకీయ విషయములలో పాల్గొనిన పిమ్మటనే, హైందవరాజకీయవ్యవహారములు నూతనాకాశము దాల్చెను. వానికి జీవకళ లిగెను. కాంగ్రెసుసభ యాత్రాస్థాన మయ్యెను. రాజకీయసంస్కర్తలూదయములుపవిత్రవంతములయ్యెను. రాజకీయ, సాంఘిక, మతవిషయములు వివిధాభావసంబంధముగలవని, సిద్ధాంతరూపముగ నేకులు చెప్పిరే గాని, మహాత్ముడుకొక్కడే దానిని నిరణూత బెట్టగలిగెను. హిందూదేశమున కలిగిన ప్రమాదు, ప్రపంచమున కంతకును

ఉపయోగించగలదు. ప్రపంచమునం దెల్ల ను రాజకీయవ్యవహారములందు కల్లకపటము తొలగి, వానిని నడిపెడి నాయకులు స్వార్థత్యాగులును, ధర్మనిరతులును, సాధుపుంగవులుగ నుండుచో, నూతనస్పృహ వెంటనే జరుగును. ప్రపంచపునర్నిర్మాణము అనాయాసముగ జరుగును. మహాత్ముని మార్గమే, ప్రపంచచారిత్రమునందు నూతనాధ్యాయమును నిర్మింపగలుగును. పాశ్చాత్యప్రముఖులు పలువురిట్టి యాశ బెట్టుకొనియున్న సమయమున, మహాత్ముడు రాజకీయరంగమున దిగుట తప్పని శాస్త్రీగారు బలుకుట విపరీతము. ఆలోచన జేయకుండ, ఇట్టి వ్యాఖ్యానములను పరదేశములందు గావించుటచే, అక్కడివారెంత సంతసించినను, స్వదేశమునందు తమ గౌరవమున కెంతభంగము కలుగుచున్నదో, శాస్త్రీగారు గ్రహించినట్లుల దోచదు.

లేబరు పక్షము:

స్వయం నిర్ణయము

లేబరుపక్షమువారు వెనుక హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయ ముండుటకు సమ్మతించి, ఆలాగున తీర్మానించిరి. హిందూదేశస్వయంనిర్ణయము, కాంగ్రెసు తీర్మానములందు పొందుపరుపబడినది. కాంగ్రెసు తీర్మానములకు, లేబరుపక్షమువారు ప్రోద్బలము గలిగించుటకు మానుగ మూకీభావము వహించి, వెనుకటి వాగ్దానమునుండి చల్లగ జారి పోవజూచ్చిరి. ఇటీవల ఎడింబరోనగరమున జరిగిన లేబరుపార్టీ సభలో, సుస్కరణశాసనమును అంగీకరించినట్లులను, ఇకముందే శాసనము గావించిన ఆ శాసనము నంగీకరించుటలను తీర్మానము జరిగెను. ఈ తీర్మానము, వెనుకనంగీకరించిన స్వయంనిర్ణయ సూత్రమునకు విరుద్ధమునట కే మాత్రము సందియములేదు. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి లేబరుపక్షము వారినై గాని, హరియే యితరపక్షమువారివై గాని, ఆధారపడియుండుట, ఎంతప్రమాదభూయిష్టమో, ఇందునుబట్టి కనుగొనవచ్చును. భారతవర్షమునకు స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగవలెననిన, ఇందుకుభారతీయులే బానుకొనవలయును. ఈ సత్యమునే గాంధీమహాత్ముడు ఘోషాపథముగ చాటియుండెను. మహాత్ముని ప్రతిపాదనము, కొందరకు వెనుక రుచిపలేదు. లేబరుపక్షమువారి సహాయముపై ఆశలు చొలగియుండలేదు. అట్టియాశ కెడములేకుండ, లేబరుపక్షమువారు స్పష్టముగ తీర్మానించియుండుటచే, ఇకముందు భారతీయు లెల్లరును స్వశక్తిపై నాధారపడి, ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుచు, కార్యమునుసాధించుట యుక్తము. భారతీయులకు విజయమాసన్నమగుతరి, పార్లమెంటు సభలో నన్ని పక్షములవారును వారియంతటవారే తోడ్పడెదమని పోటీపడి ముందుకునత్తురు. లేబరు పక్షపు తీర్మానము, కాంగ్రెసుసంఘము లెక్కుడుత్సాహముతో, పాటుబడుటకు వానికి ప్రోద్బల మొసగు గాక :

ప్రాచ్యు: జర్జన్

జర్జన్పై పగసాధించుటకు, ప్రాచ్యుదేశము వెనుదీయుటలేదు. ఇతర మిత్రమండలి దేశములవలె, కొంచెము కనికరముచూపుటకయినను ప్రాచ్యుదేశ మంగీకరింపకున్నది. జర్జన్చెల్లించవలసినసప్తపరిహార మత్యధికముగనున్నదనియు, జర్జన్ ఈమొత్తము నంతను చెల్లించునీతిలో లేదనియు ఇంగ్లండు తలచుచుండ, జర్జనులు దారిద్ర్యము నభినయించుచున్నారనియు, అది కేవలము విషయనియు, జర్జనువర్తకము బాగుగ కొనసాగుచున్నదనియు, జర్జనులు

సొమ్ముచెల్లించనిచో మిత్రమండలివారందరును కలసి జర్జన్ని బలవంతపెట్టుట కుపాయముల నాలోచింపవలయుననియు, ఫ్రెంచిమంత్రియగు పాంకేరుగారు ఉపన్యసించిరి. ఫ్రెంచిమంత్రిగారి యభిప్రాయము లీ తీరుననుండ, యూరపునందు శాంతి సుస్థాపితమగుటకు వీలుగనుపింపదు. సమావేశములదారి, సమావేశములది. మృతులదారి మృతులది. రెంటికిని పొందిక గుదురుటలేదు.

విద్య: మాతృభాష

మైటిక్యులేషనువరకు, భాషకుసంబంధించిన విషయములను బెంగాలీభాషలో నేర్పవలయునని, కలకత్తా సినేటుసంఘమువారు తీర్మానించి ఇతర విశ్వవిద్యాలయముల కన్న ముందడుగు వైచిరి. ఇందుకు వారి నభినందించుటకు మారుగ, జస్టిసుపత్రిక వారిని నిరసించుచున్నది. జస్టిసుపక్షమువారికి, మాతృభాషలో విద్యగలపుట గూడ సరిపడదేమో తెలియదు. జస్టిసుపత్రిక తమ పక్షపు అభిప్రాయములనే వ్యక్తీకరించుచున్నచో, ఈపక్షము ఎట్టి సంకుచితాదర్శముచే ప్రేరితమయ్యెనో గ్రహించుట సులభము. పరభాషావ్యామోహముచుండి విముక్తులుగానివారు, స్వధర్మనిర్వహణావశ్యకతను గ్రహింపకుండుట వింతగాదు.

ఇండియా సిలోను వర్తకసంఘము

కలకత్తా, జూన్ 29:—గత జనవరి మాసములో ఇండియా సిలోను సంయుక్త వాణిజ్య సంఘమువారు సమావేశమై ప్రభుత్వమువారు ఆదాయపు పన్నును గట్టునపుడు వర్తకములో నష్టము వచ్చినపుడు దానిని యొచించి ఆదాయపు పన్నును గట్టవలయునని తీర్మానించుకొనిరి. ఇండియా దొరతనమువారి తీర్మానమును నిరాకరించిరి. ఈ విషయమును ఇంకటితో విడిచిపెట్టి రాష్ట్ర కంగ్రెసువుల వర్తక సంఘమువారు ఇండియన్ సిలోను సంయుక్త వాణిజ్య సంఘమువారిని గోరి నూటికి ఇంక చొస ఆదాయపు పన్నును దీసుకొనుచున్నపుడు ప్రభుత్వమువారు మన వ్యాపారములో భాగస్వాములుగ భావించరలెను. ఆ సిద్ధాంతము ప్రకారము మన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుట ధర్మము మూలధనమునండి మనము ప్రతిపాటున బొందిన నష్టమును కూడదీసుకొనవలయునట ఎంతమాత్రము చెల్లదగదు. ఇట్లు జరుగుదు పరిశ్రమలు మూలబడి ఆరముడగును. ఏ తక్కురణమున రాబడి నూడ దేశములో కనెను.

బ్యాంకురంగంజి డిప్యూటీమేజడ్జటును జంప యత్నించుట

బ్యాంకురంగంజి సందరబాస్ నులో క్రొత్తగ ప్రజలకు వసతుల నిచ్చి క్రొత్త ఊరును తయారు జేయుటకు డిప్యూటీమేజడ్జటు ఖాజాబాదు డిప్యూటీ ఆఫీసరు నియమించిరి. ఈయన దగ్గర పులికేబిహారానుగొప్ప మరింకొక ముగ్గురును పనిజేయుచుండెను. వీరి ప్రవర్తన బాగుండకపోవుటచే పరిశోధించి తొలగించబడిరి. మరి కొందరు ఉద్యోగ పదవిలోనుండి తక్కువ పనిలోనికి మార్చబడిరి. తుదకు ఆ ఊరును వదలిపోవల యని ఉత్తరు వీయబడెను. వీరు 'కాంగ్రెస్' భిల్లభతు వాలంటీర్లు సహాయము జేయుచుండిరి. ఉదయను విడిచిపోవుటకు పూర్వము సాహాయుగారి నవుతుకు ద్వారా పాలలో విషమునుగలిపి చంపుటకు ప్రయత్నించిరి. కొంత పక్షి ఓచించిపాడ పాలు చేయగ నుండెను. ఒక కుక్క ఆ పాలు త్రాగి జచ్చెను. వీరి నేరమునకై బ్యాంకురంగంజి సెషన్సు జడ్జిగారిచే, 7, 10 ఏండ్లవరకు కఠినశిక్షను విధించబడిరి. ప్రాజెక్టు నకు ఆపిలు జేసుకొనిరి. ఆపిలు కొట్టివేయబడెను.

బీ. కే. గుహాగారు. ఎన్. ఎన్. గుహారాయుగారు బీహారు బరిస్టరు

ఏ. ముఖ్యోపాధ్యాయ గారు

ఆంధ్ర పత్రికకు 74 గురు పోయిరి. 3 గురు ఎంచుకొనబడిరి. వీరిలో ఎవరైన ఆక్టోబరులో ఇంగ్లాండునకు ఏకారణము చేరినై పోవుటకు వీలులేకున్న యభ్యర్థి నెనుక యోగ్యతగల యభ్యర్థి ఎన్నుకొనబడి ఇంగ్లాండునకు పోవలసి యుండును. వీరు పాలుకు 400 పానుల ప్రభుత్వ విద్యార్థి చేరవలసిందగును.

విదేశ వార్తలు

బ్రిటన్ దేశం కలహములు

చాల ప్రదేశములందు పోరాటములు

దల్లినందు తీవ్రయుద్ధము

లండన్, జూన్ 30:—ఫోయోర్టులు వివిధ

ప్రభుత్వమువారిచే పట్టుకొనబడెను.

అంతకుపూర్వవివరములు

లండన్, జూన్ 2:—దల్లినందులలో ఫోయోర్టుల యాధికారమునకు గాను ప్రభుత్వవలములు తీవ్రముగా యుద్ధమునకు తానుగావలసినవైనవి. 1916 నెలన జరిగిన ఈ సైరస్ తిరుగుబాటులందున ఇట్లు ఇప్పుడు గూడ దల్లిన అట్లుండెను. 28, 29 తేదీల తిరుగుబాటుల బట్టి చూడగా ప్రభుత్వవలములు ఫోయోర్టుల భవనములను నలువైపులను ముట్టడించినందున సంగ్రామము తీవ్రముగా సాగుచున్నదియు తెలియుచున్నది. ప్రజాస్వామ్యవైరులు ఫోయోర్టుల హతమంది వెనుక జని ఫోయోర్టుల భవనములలో నుండి పోరాడుచుండి.

లండన్, జూన్ 30:—గతదినమునకంటె ప్రజాస్వామ్యవాదుల తుపాకులు చురుకుగా వాడెను నుండెను. వారు గురిమానులను గుర్తుచున్న కాలక్రమ ప్రశంస నీయును. ప్రభుత్వవైరులనుండి ఫోయోర్టు భవనములపై విరామము లేకుండ ఉంచుదినములు అగ్నిగర్భము గురియట్ల వలన భవనములు ధ్వంసమై శిథిలమై పోయెను. భవనముల గోడలు చాలవరకు బ్రద్దలై పడిపోవుచుండెను. కప్పులు కూలుచుండెను.

కొండ పోరాటము

దల్లినందు కొండపోరాట విధాన మధిక మగుచు నుటచే పరిస్థితులు చాల క్లిష్టముగా నుండెను. గతదినము కొంతమంది నున్నపోరాటము ఫోయోర్టుల సమీపమున నదితీరమున నిరుపకృలను అకస్మాత్తుగా విరుపకమువారును పరస్పరము అగ్నిగర్భము కరిపించుకొనుటచే, తీవ్రమాయెను. ఫోయోర్టు భవనములపై 200 గుండ్లను చారుచేయుటచే చాలవరకు భవనములు శిథిలమైపోయెను.

ఫోయోర్టులపైకి ఈదినమున నొకవిమానము దొంగిలెను. ప్రజాస్వామ్యవైరులు దానిపై ఫింగులను ప్రేల్చగా విమానమగ్నమయెను. ఇంతవరకు వెలుపలికక్షావారిలో 15 గురు హతయై, 37 రకు గాయములు తగిలెను. వీరిలో పావులు గూడ గలరు.

ఫోయోర్టులు పోరాటమునకు కేంద్రస్థానముగ నున్నను కట్టణమునందలి భాగములందు చాలమంది ప్రజాస్వామ్యవాదులందు సానుభూతిగలవా రుండి అచ్చటచ్చట కొండ యుద్ధకర్థి ననుసరించి ప్రభుత్వవైరులకు తొందరలను గల్గించుచుండిరి. వీరు హతమయియును ప్రత్యేకగ్రామములందును దాగుకొని సుకులనుండి సైనికుల నెదుర్చుచుండిరి. అందుచే సైనికులు వివిధ ప్రదేశములందు ఫిరంగులను విరమింపవలసివచ్చుచుండెను. వీరెవరును తమప్రజాస్వామ్యవైరుల దుస్తులను ధరింపలేదు. దెగ్గానీలువలెండి బారకీయలనుండి దెగ్గానీలువలెను వెళ్లుచుండు ప్రభుత్వవలములపైకిరుచుగా తుపాకిగుండ్లను గురిపించుచుండిరి.

ఫోయోర్టుల మట్టడించిన ప్రభుత్వవలముల సైనికులు 1500 మంది యందురునియు వారికి అంతరీక్షము సహాయము లంపడుచుండెని కెనరలు బ్రెయిన్ గారు తెలిపిరి.

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు

దక్షిణ బ్రిటన్ దేశమున ఇంగ్లండునకు గల గమ్యరే తంత్రీవార్తలు తెగగొట్టబడుటచే నచ్చటినుండి దెబ్బపడెననుటచేయుటలేదు. దక్షిణ బ్రిటన్ దేశమువార్త బెల్జియన్ దేశమువచ్చుచున్నది. దక్షిణ బ్రిటన్ దేశమున వివిధభాగముల కేమిజరుగుచున్నదియో దల్లినందు తెలియుటలేదు. తంత్రీవార్తలు తెగగొట్టబడుటచేతను కోర్టు, వంటెనలు భంగమున కుట్రచేతను వార్తలు జేరుట దుష్టముగా నుండెను. బెల్జియన్ దేశములేదు. ప్రజాస్వామ్యవాదులకు సహాయములను నచ్చు సేమాయని ప్రభుత్వమువారు బెల్జియన్, కోర్టుల దిద్దములు

కల్పించుటయే గాక కట్టణము చట్టము నైపుణులను కాపలా యుంచెరి. విమాన గోళిసహాయము కట్టణమునకు కేగెను. కిల్టరు నుండి ప్రజాస్వామ్యవైరులకు దీనిని వచ్చిన మోటారులారి పై పోయోర్టులను తుపాకులను ప్రేల్చిరి. లోరియందలి సైనికుల హతమడు హతయ్యెను.

శ్రీలంక సహాయము.

కట్టణమునందు ప్రజాస్వామ్యవాదులకు ఓకన్నురుగా రి చాలవలసివచ్చెను. ముట్టడింపబడినవారికి సహాయమున కృతక చాలమంది యెత్తించుచున్నాడు. ఇదివరకు బ్రిటిషు వాలో పోరాడుటయందు కిన్ ఫిరుట్ల సహాయమునైన చాలమంది యావన్ శ్రీలు ఇట్టివారిలో చాలమందిగలరు.

సాఫీక వాదుల సహాయము.

ఫోయోర్టులను వెనుక భవనములను కమ్యూనిస్టులు ప్రజాస్వామ్యవాదులకు సహాయమునకునుండిని తెలియుచున్నది. దక్షిణ బ్రిటన్ దేశములందు చాల ప్రదేశములందు ప్రజాస్వామ్యవాదులు తిరుగుబడిని తెలియుచున్నది. డోవెల సరిహద్దులందు ప్రజాస్వామ్యవాదుల దాడులను తొలగించుటకు గాను ప్రభుత్వమువారు చాల ప్రయత్నించుచుండిరి. బన్ కర్నాడ ప్రభుత్వవలములు చాల కేంద్రీకరింపబడుచున్నవి. మేజర్ జే. రెలు మెక్ ట్యూక్ గారు వివిధ ప్రభుత్వ వలముల కేంద్రీకరింపబడుచున్నవి.

డివెలరాగారు ప్రజాస్వామ్యవాదులకు సహాయము

డివెలరాగారు ప్రకటించిరి.—దల్లినందుల ప్రస్తుత పరిస్థితులకు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యుద్ధపు విధానము కారణము. ప్రస్తుతము తాత్కాలిక ప్రభుత్వవలములచే నుట్టడింపబడినవారు ఈ విధానమునకు లొంగుటకంటె మరణమే యుచితమని కలెచిరి. వివిధ జాతియందలలవారు కత్తుముల వంటివారు. వివిధ ప్రజలు తమయభిప్రాయమును స్పష్టముగా తెలియజేయుటకు దానికి తలమెత్తి అంగీకరించెడివారే కాని ఒక విదేశ ప్రభుత్వపు విధానములకు జడిసి బలవంతమచే తమ స్వాతంత్ర్యమును విడనాడుటకు వారు సమ్మతించలేదు.

మరణపర్యంతము ప్రజాస్వామ్యమును రక్షించెదరు

జూన్ 27:—గతరాత్రి ఫోయోర్టులనుండి, ప్రజాస్వామ్య వైరుల నాయకుడగు ఓకన్నురుగారిలు ప్రకటించిరి:—“ప్రజాస్వామ్యము తనప్రాణాంతముకొను పోరాడుచున్నది. పోరాటా! ప్రజాస్వామ్యమును కాపాడుడు. క్రతువుప్రభుత్వ త్యక్తు ఇంగ్లండ్. నల్లెల్లుగాను తమకొండాను యుగిపించి ఫోయోర్టుల నెదుర్కొనెనని తాత్కాలిక ప్రభుత్వముకు యుక్తరువుపించెను. ఆయనయొక్క యేజుట్టు తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారికి కలెచిరి. కిన్ ఫిరుట్ల ప్రజాస్వామ్యవాదులు మరణ పర్యంతమున ప్రజాస్వామ్యమును రక్షించురు.”

వివిధ ప్రభుత్వ ప్రకటనము

వివిధ ప్రభుత్వ వైరుల కాపాధి కరి తన సైనికుల కిట్లు ప్రకటించెను:—విదేశముల నిరంకుశ పాలననుండి బ్రిటన్ దేశము రక్షించిన మీరు ప్రభుత్వపాలనాకార్యములన్నిటిని నాకొమ్మెం యుచున్నట్టియు బ్రిటిషువారితో తిరిగి పోరాటుచునది. పుటకు యెత్తించుచున్నట్టియు నిన్నహాయలగు పౌరులకు ఎదుర్చుచున్నట్టియు దేశము మొక్క కత్తి మించిన సంగ్రామమునందు దింపవలెత్తించుచున్నట్టియు, దేశములలో పోరాడి దేశమును రక్షింపవలెను.

బోనరులాగారి ప్రసంగము

లండన్ జూన్ 27:—కామన్సుభయందు బ్రిటన్ దేశము చర్యచర్యచున్న సమయమున బోనరులాగారు ప్రసంగమున దిట్లు నడిచిరి. సంగ్రామమునందలి రద్దుచేయవలెనని వాకులేను. కాని ప్రభుత్వమువారు బ్రిటన్ దేశమున సమగ్రమున క్యవహారములను జరుపుచుండెదరామను శంక వాకు చాలదినములనుండి గలరు. నేను సంద్ధి కంగీకరించినను, ప్రిస్తుతమునందు వంటి పరిస్థితులు వచ్చునని వాకిదెరకే తెలిసినయెడల నేనందుల కనుబాటముగ సమ్మతి నిచ్చియుండెడివాడ ననుట సంతోషాపకము. అలప్పు తనంతట తానిందు ప్రవేశించువరకు వారిని బలవంతపెట్ట రనియు, సంద్ధిప్రమునై సంతకము భాగస్పరవారు కష్టముల నెదిర్చిదాని ననుటలో పెట్టెననియు నమ్ముటచే నేట్లు గావించితిని. పరిపాలన జరుపుటకు వారు ప్రయత్నింపవలెను లేదు. ప్రభుత్వమువారి కేవలమును గవనించెదరని నమ్ముచున్నాను. అట్లుచేయవలెదల నేను వారికి కృతీరేకముగ నుండును. కాథన్న సభవారు కూడ నట్లే యుండురని నమ్మకము. (ఇంగ్లండును త.తివార్త)

గాంధీ మహాత్ముడు

దాడివిక అరాజకుడు

శాస్త్రీగారి ప్రసంగము

మెల్బోర్ను, జూన్ 30:—మోదరాబాదు క్లబ్బు నందు పర్యవేంచుచు గాంధీగారి రాజకీయ చర్యలు చాల నవాయకారులను, వివాదకరములును అనియు విశను ఆయనయందేక్షములకంటె విచిత్ర, ఉదాహరణములు గలవా రెవరును లేరనియు శాస్త్రీగారు నడిచిరి. గాంధీగారి దక్షిణాఫ్రికా జీవితమును వర్ణించిరి. గాంధీగారి రసలు దాడివిక అరాజకుడు ఆయన అద్భుతమైన భూతదయాపరుడు చాలమంది కుటుంబాల బాధను మాన్చెను. గాంధీగారు తపస్వియు, మహాన్యునుగుటచే రాజకీయములందు దిగుటలో పొరపాటొనరెను. ఇతరు లందరి కన్నను గాంధీగారు బ్రహ్మవిద్యను గ్రహించెను అని శాస్త్రీగారు నడిచిరి.

పార్లమెంటువిందు

మెల్బోర్ను జూన్ 29:—శాస్త్రీగారిదినమున స్కాచ్ కలాకాలనెచ్చించి విద్యార్థుల కుహస్థిచిరి. తరువాత శాస్త్రీగారికి పార్లమెంటువారు కందనంగిరి. శాస్త్రీగారి సహాయమున భారత కేంద్ర ప్రభుత్వముల నిర్మాణమును గురించి యుపన్యసించిరి.

కార్మిక పక్షము

భారత సంస్కరణలకు బలపరుచుట

లండన్ జూన్ 29:—ఎక్స్ పర్టులందు కార్మికపక్షము వారు సమావేశమైరి. పార్లమెంటుందు భారత సంస్కరణలట్టియు కార్మిక సభ్యులు బలపరుచుటను ఆమోదించుచు ఇకమీద భారతదేశమునకు అధినికేతనావధమున నీయుబకు సంస్కరణల కట్టులను గూడ బలపరుపవచ్చునని తీర్మానించిరి.

టర్కీయందలి విదేశీయుల కక్షలకు తగిన పూచీలను పుచ్చుకొని టర్కీవారికి ప్రదేశముల నిచ్చివేసి తురుష్కులను సన్మానముగ పరిష్కరించుటలను ప్రభుత్వమువారిని బలవంతపెట్టదలెనని గూడ తీర్మానింపబడెను

కార్మికసభ్యులు ప్రీవీకౌన్సిలుకు పదవిని సహించుటకు నెట్టిలాభములు కేవలకాలదకు తీర్మానమును సభవారు నిరాకరించిరి. ఎక్కులందు పోటీకేయుటకు లిబరల్స్ తో గాని కన్ఫెడరేట్లతో గాని మైత్రి కేయరానని తీర్మానించిరి. గనులను ప్రభుత్వమువారి యధీనులకు తెచ్చుటయొక్క ముఖ్యనిమిషములనుగూడ కార్మికపక్షపు ఎన్నికల ప్రణాళికయందు కేవలవలెనని తీర్మానించిరి.

జర్మనీ బీదతనము నిజముకాదు.

పాయింకేరుగారి ప్రసంగము.

పారిసు జూన్ 30:—నెనెటునందు కష్టపరిహారములను గురించి ప్రసంగించుచు పాయింకేరుగారిలు నడిచిరి:—జర్మనీ బీదతనం దున్నదను విషయము నటనరపు నిజముగాదు. మిత్రముండలి కష్టపరిహారములను చెల్లించుటకు బదులు జర్మనీ వారు 12 మిలియన్లకు వర్తక వాకల నిగ్మాణమునకు వెచ్చించుచుండిరి. గ్రేటు బ్రిటన్ కిచ్చివేసిన వాకలను తిరిగి జర్మనులు కొనుచుండుటయే గాక నూతనముగ చాల వాకల నిర్మించుచున్నాడు. వర్తక వాకల సంఖ్య యందు ప్రపంచమున జర్మనీ మూడవ స్థానమునందున్నది అంతయుగాక చాల రైల్వేలను నిర్మించుచు అభివృద్ధికార్యములను సాగించుచున్నది. నిజమగు ఏషమతి పన్నుల నములులో పెట్టగలె. ని మిత్రముండలివారు బహుకృత్యులెను. విదేశములందు జర్మనులు ప్రోత్సేసిన భవనము కష్టపరిహారములకుగాను కల్పింపవలెనని కోరవలెను. మిత్రముండలి జర్మను అకస్మికముగా జాగ్రత్తగా పరిపాలింపవలె. జర్మను లిందు కంగీకరింపని మిత్రముండలి యేకముగాని ప్రత్యేకముగాని జర్మనీపై చర్య యెడల తీసికొనవలెను.

విరుదములనమ్మట

ప్రభులపథయందు చర్య

ల దను 20:—కర్. జోన్స్ ర బిన్ను (దక్షిణాఫ్రికా) గారికి ప్రభులపథ మిచ్చుటకు గురించి కామన్వెల్త్ సభయందు ఆందోళన జరిగిన విషయము దక్షిణాఫ్రికా పార్లమెంటు వందు ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు దా నీ విషయము నీయవలెనని ఫిర్యాదు జేయలేని స్థితిని సేవని తెలిపెను. అందుపై రాజిన్సుగారు లాయరు జార్జి గారి కొకలేఖ వ్రాయుచు, దానెప్పుడును ఈ విరుదము వాకింప లేదనియు, కాను కృత్యము దన నియు దన కీ విరుదము కొర కట్టిపెట్టామమున లేదనియు అరుదును దన కక్కరలేదనియు తెలిపెను. ప్రభులపథయందు లాభవాన్ముగా రిజిట్రేషన్ జరిగి వినిపించిరి.

కర్. జోన్స్ రా బిన్నుగారిని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ఫిర్యాదు జేసిరా యని హరిసు ప్రభువుగారు ప్రశ్నించినవిషయము జరిగినది.

తరువాత బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువులు నడిపెను: ఈయమున చాలపొరబాటుజరిగెను. ఇట్టిది మరెయ్యకముదగావించుట దని న మొద ను. ఈ విషయమున అధివేత కార్యదర్శిని సంప్రదించెను. అధివేతములలో నివసించు బ్రిటిషుపౌరుకు ఆ అధివేతప్రభుత్వమువారి యనుమతి వ్రేగాని విరుదము లీయరాదు. నేను వచించినమాటలే ప్రభుత్వమువారి మాటలు: సభవారు గ్రహించవలెను.

విరుదముల నిచ్చుటకు గురించినచర్య ప్రభుల పథయందు జరిగితిమో ముగిసెను.

బ్రిటిషు-భారత ప్రభుత్వములు

ల దను, జూన్ 24:—రాజకీయవిభాగము ప్రధాన మంత్రి డెన్ హార్ట్ ప్రభువుగారు భారతదేశమునకు బయలుదేరెనను విషయము కలన రాజకీయవిభాగము నీ వామా నిర్దేశము వదలి యనర్హమని తేలవలదు. ఆ గృహాంత ప్రభుత్వములకు అన్యోన్యభిప్రాయములు దూరమయ్యెనను వార్తయే ఈవదంతులకు కారణము. ఈయందు ప్రభుత్వములకును భేదాభిప్రాయము లేననుటకు పాపకలేదు. (ప్రయస్నీయ తంతివార్త)

రెవెన్యూ గారి హత్య

ల దను జూన్ 29:—పెలోఅమనాతడు అరెస్టుచేయబడినది. ఈతడు 21 వత్సరములవయస్సు గల విద్యార్థి. ఈతడు హంతకుల మోటుగబడిన నడిపెనని నేరము మోపబడినది. ఇంకను విదుగుడు అరెస్టు చేయబడిరి. టెంపోయెక్క కిన్సె సోదరుడగు 7వ సం అను బాలుడు గూడ అరెస్టు చేయబడినది. ఇంతవరకు 80 గురరెస్టు చేయబడిరి.

కాన్స్టాంటినోపొలును గ్రీకులకు నాకాస్థానముగ కొనర్చుటకు గూర్చి అంగ్లోరావా రంపిన అసమ్మతిని మిత్రమండలివారు విచారించుచుండిరి.

యవరాజుగారికి గిట్టునాటునందు విందొ సంగుటకు కాంటి కాన్సిలు వారు తీర్మానించిరి. ఆసమయమున వారు తమవ్యక్తతన యనుభవముల తెలుపుదురు. తేది ఇం:ను నిశ్చయింపబడలేదు.

నోటీసు 186

ఇందు మూలముగా అందరికి తెలియజేయడము వలనగా:—

నూటు నెం 2523/1922.

వాది: గొంట్ల లక్ష్మీకాంతమ్మ
ప్రతివాది: గొంట్ల నాగయ్య, బెజవాడ. (కృష్ణాజిల్లా)
సదరి ఈ దావాలో బొంబాయి హై కోర్టువారు ప్రతివాది అయిన నాగయ్యగారి తాలూకు బెజవాడ జగ్గయ్య పేట గ్రామములలో నుండే స్థిరచరాధులను గొట్టా నాగయ్య గారు అమ్మకుండానున్న ఇతరులు కొనకుండానున్న 'ఇన్ క్వెస్ట్' అర్డరు ఇచ్చినారు. కనక సదరి ఆస్తులను వారు అమ్మరారు. ఇతరులు కొనరారు. ఇందుకు వ్యతిరేకముగా నడిచియెడల చెల్లనేరని ఇందుమూలకముగా తెలియజేయడ మయినది.

వాది: గొంట్ల లక్ష్మీకాంతమ్మ.

రైల్వేస్టూనోటు విచారణసంఘము

వారు రైల్వే యధికారుల సాక్షిత్వము బుచ్చుకొనిరి. సీటులను స్వంతిదారులు: వైమునకు: కర్ణాటక తమ పూచీనూ దినే రవాణా జేయు విషయములను ఎ:రైన్ దొ: 1 లింకు చేర్చిన సమ్మెలులకు పూర్వముకంటే ఎక్కువగా తా ముత్తరవాదులము కావాలను తెలిపి జేసిరి. అదనపుపాధ్యకకు సరిపోవు నటుల లేటను పెంచించిన గాని పూచీనూదలయనిరి. ప్రపంచ ములోనున్న రేటలుంటే మనదేకేపులేలు చాల క్లుప్త. రవాణాలో జరిగిన దొంగ తనములకు, నష్టములకు రైల్వే యధికారి గులకు గల పాధ్యక తన రైల్వేంపెనీవారికి మార్పునూడదనిరి. అట్లు జేసిన: కంపెనీ: గా రీతులపైన మొత్తము పెంచుమొదపోవు:ని. రైల్వేగా దగా కోరు ఉద్యోగి:లనుటలే వర్తకులలోను ఉద: గల: వారు గూడ: వైములేదే నష్టము: లేనని సుకులు పోయినని అత్యముగ మదరాసు గోయిచ్చా:ని. అట్లు వర్తకులు జేయకుండ తమకు సం:తీయను నీయవల:ని కంపెనీవారు గోరి: సాధ్యమై నంతవరకు సరుకులను పోగొట్టుకొన్న వారు కోర్టు:గా చావా జేసిన దానిని ఋణాత్మ చేయటకు రైల్వేకంపెనీలు సాక్షిత్వము నిచ్చుటకు అంగీ రించెను. ప్రస్తుత దిన్న: క్షయకారుల పూచీనూద: రవాణా చేయలేట్లు తక్కువ: నండుటచే దొంగ తనము జరుగుచు: దశమాట అత్యయని వాదించిరి.

పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రకటనము

సిమ్లా, జూన్ 29:—గవర్నరు స్టేషనుదగ్గర యూర జియను నైనికలకు స్టేషను సిబ్బందికిని దెబ్బలాల జరిగెను. నైనికలు తమ కుక్కకు త్రాగుటకు నీరీయవలయునని స్టేషను సిబ్బందిని గోరి: స్టేషను సిబ్బంది వారు నిరాకరించిరి: కికిన వాక్యములకు ప్రయోగించిరి. దీనివలన ఇద్దరు నైనికలు స్టేషను మాన్యును కొట్టిరి. వీరు ఇరువురును సివిలు అధికారులచే విచారణ కింపబడిరి.

కొత్త గారాబడిన

1:0

జర్మనీ దేశపు

సీమ కమలములు

అహా యామాదిరి సీమ కమలములు యిదిగంతలో లేవు యిప్పుడు జర్మనీ దేశమునుండి అగలు కమలములకు బదులుగా రాబడినవి. ఇవి ప్రతివారును చూడవలయును. అసలు కమలములకున్న యీ కమలములకున్నా కనికెట్టవనునకు కిక్కుముకాని చురుపు కలిగియుండును. ధర నిండా సరకును యిందున కట్టబడునటువంటి నగలు: అడ్డె:లు నెక్కిలీరు గొట్టగాజులు కమ్మలు, పోగులు, వేసెలెలు, ముక్కగొట్టములు, చంపనాములు చిత్తలకు చెవులలో వేయవలగటములు కొత్తకమల వుంక:ములు యింకా అనేక విధములైనటు వ టి నగలు అప్పటిం సవరముగాగుతో గారంటిగా రియారుచేసి యిక్కుబడును. తయారు చేసినవి. రేడిగా అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. తపాలుమూలముగా వీటిగా పంపబడును. నగలుధలు వివరములు:

- కమ్మలు జత ౧ కి రూ 20 X 45 చంప సరాలులు జత ౧ కి రూ 45 X 65
- పోగులు జత ౧ కి రూ 21 X 35 వుంక:ము ౧ కి రూ 20 X 60
- స్పెషలు ముక్కగొట్టు ౧ కి రూ 3-8 X 0 క్లావరు జత ౧ కి రూ 10 X 20
- చేసరి ౧ కి రూ 12-8 X 15 అర్జిసరి ముక్కగొట్టు రూ 1 1/2 X 2 1/2
- బులాకు ౧ కి రూ 12 X 15 కొండెల్ల ౧ కి రూ 50 X 100

జి. బి. రామన్న అందు కంపెనీ, 69 నారాయణ మొదలి వీధి.

అక్కిసునయము ఉదయం 6-10 గంటలవరకు సాయంత్రము 5-8 పోస్టువాక్కు 271 వ:దాను.

అతి మూత్రవ్యాధికి

తగిన ఔషధము తమనదననున్నట్లు అనేకులు ప్రచురించుచున్నారు గాని, సంపూర్ణముగా వ్యాధిని రూపుమాపునట్టి ఔషధ మిదివర కెవ్వరును కనిపెట్టి యుండలేదు. గాన సమ్యక్మైన ఔషధము అతిమూత్ర వ్యాధికి తమనదగలదని ప్రచురణచేయుట గొప్ప పొరబాటు.

మేము తయారుచేసిన ఆంటి-గ్లైకోసూరియా యనేడి ఔషధమును సేవించుటచే తప్పక గుణము గలుగును.

ప్రతి బుడ్డి చుట్టును చుట్టియుండి కాగితమునందు మందు సేవించవలసిన విధము, పత్రసానములు గలవు.

బుడ్డి 1 కి ధర రూ 4—8—0. బుడ్డి 1-కి రూ 4—8—0

డబ్ల్యూ. స్మిత్ అందు కో., (లిమిటెడ్) మౌంటురోడ్డు, మదరాసు
W. E. Smith & Co., Ltd, Mount Road Madras.

కృపాణము లివ్వనజే యున్నవారికి క్రొత్తగా నీయ
వస్తువను అత్యుత్తమ స్థానమును మేజప్రేట్లు బహుశాజేప్ర
మాదుట జి గు. ప్ర సంఘమువారిట్లు ప్రకటించి “సిక్కులు
ఎన్నడును లేవుతోకూడ కృపాణముల నుంచుకొనుట విధా
యకను కుట్రనే, ఒక్కొక్క మరుమునందు ఒకరికద్ర రెండు
కృపాణము లుచ్చుటయు తటస్థమను. ఒకడు క్రొత్తదానిని
కొని తన సోదరాని పాతవేరు నెంచుచున్నను, బహుశానుం

వెళ్ళునపు డతనివద్ద రెండుండవచ్చును. లేక తనకుమారునితో, తన భార్యతో మరొకదానిని కొనటకు వచ్చునపుడు, ఆతనివద్ద రెండుండవచ్చును."

వింతచర్యలు

ప్రభుత్వోద్యోగులు కోరినవిధమున కృపాణములనును కొనలేదను నెవముతో సిక్కుల నేకులు చెరిసాలకంపబడిరి. అట్టి కేసులను కొన్నింటిని శి. గు. ప్ర. సంఘమువారి చెప్పటికప్పుడు ప్రకటించిరి: "కృపాణమువై నొక సిక్కు అనుకొనియుండెనని అకృపాణము తీసికొనిపోవడెను. మరెయ్యో సిక్కు తన కృపాణము కుభ్రముచేసికొనుచుండగా, అకృపాణము తీసికొని పోవడెను. పోలీసువారి కార్యము గురుద్వారామునందు ప్రవేశించి అచ్యుతసంస్కారసమయమున నుపయోగింపబడుచుండెను, ఏడుకృపాణములను లాగుకొని వెల్లిరి. ఒక సిక్కు కుట్టువాడు - బిద్యాద్రి - కృపాణముతో నుండగా యుగోపయను ఉద్యోగి యొక డా కుట్టువానిని పట్టుకొని మేజస్ట్రేటుచే 1½ మాసము జైలులకు బంపించెను. కుట్టువాడు కృపాణమును చేతితో బట్టుకొనియుండుట ఒక నేరముగ మోపబడెను. ఆతడు తొందర తొందరగా బడికి పరుగెత్తుచుండెను. కృపాణము క్రిందకు ప్రేలాడుచున్న, పరుగెత్తుట కష్టమని ఆతడుచేతితో పట్టుకొనెను. ఒక గ్రామములో కొందరు కలసి అచ్యుతశంకర యుగ్గసము నేర్పాటుచేసిరినందులకు ఆరెన్సుచేయబడిరి. ఉత్సవము జరుగకుండ ఆయుధపాణాలగు పోలీసువారు కొందరను ప్రవేశించి అన్వేషించుచు వెల్లిపోవునపుడు అకాలి నందరను ఆరెన్సుచేసెదమని భయపెట్టిరి. ఉత్సవముజరిగినంతవరకు నను వేచియుండుటని కోరగా, ఉత్సవము ముగిసి యుండుముగియుక పూర్వమే, సిక్కులు 17 మంది పట్టుకొనబడిరి. వారు తమ నల్లతలపాగాలను తీసివేసి తమపూజ కోరికొనవదలిపెట్టబడుదురని పోలీసువారు చెప్పిరి. ఒకసిక్కు అంగీకరించినందున వదలిపెట్టబడెను. మరొకయొక్కరు జిల్లాలో 16 సంవత్సరముల బాలుడొకడు కృపాణమును ధరించుచుండ, ఆతనిని పట్టుకొని మూడుమాసముల కఠినశిక్ష విధించిరి. ఒక ప్రభుత్వాధికారిక్రింద సిక్కులనేకులందరి. అట్లుండియు ఒక మారు ఇద్దరు గౌరవములగు సిక్కు లతనివద్దకు వెళ్ళగా, వారి ముఖముమారుటకు తనకు సరిపడలేదని సగర్వముగ పలికెను. గిద్దరహలో కొందరుసిక్కులు సభలో ధ్యానగీతముల బాడుచుండగా, ఒకపోలీసు ఉద్యోగి అచ్చటకు వెల్లి వారి నాగితములను పాడవలదని యాజ్ఞాపించెను. ఆయుధశాసనములోని 19 వ క్లెక్సుక్రింద ఒక గుడ్డిసిక్కు సంగీతపాతకుని ఆరెన్సు చేసిరి. ఆతడు కృపాణమును ఒకగోళంవలెదను నేరము మోపబడెను. ఆయుధపాతకై చెడిపోయియుండెను. సిక్కులనేక విధముల పరిధివింపబడుచున్నారు. వారివెండ్రుకలబట్టి లాగుదురు. 'సత్ శ్రీ అకా'శసభ్యులు గావించినందులకు వారిని కొట్టుదురు. పట్టుకొని జైలులకు పంపుదురు. గురుద్వారము నందు సిక్కులకును సమావేశము కాకుండదనిగూడ ప్రాల్లభువును మేజస్ట్రేటు లిఖితపూర్వకము నుత్తరువుచేసెను. లూడియానాజిల్లాలో నొక గురుద్వారమునందు అచ్యుతోత్సవము జరుగుచుండగా, పోలీసువారు చొరబడి కృపాణములను తీసికొని వెల్లిపోయిరి."

నిజమగు సానుభూతియో?

తాళములనుగూర్చియు, కృపాణముల పోరాటమునుగూర్చియు గత మే 6 వ తేదినాడు పంజాబు ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించిరి: — సురక్షదేవాలయముయొక్కయు, దానికి సంబంధించిన చిన్న దేవాలయముయొక్కయు పోషణాధికారము ప్రబంధకసంఘమునకు లేదని యెవరును వాదించనలసిన, నువర్ణదేవాలయ ఖజానాతాళములను ప్రబంధక సంఘమువారి కిచ్చి వేయుటకును, దేవాలయ విషయములను పరిష్కరించుటకు సిక్కులకే యవకాశ మొసగుటకును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. ఈయంగీకారముతోపాటు తాళముల సంబంధమై యుపన్యసించినవారు సభలకు వెల్లివచ్చు రాజ్యద్రోహాసభాశాసనము క్రింద పట్టుకొనబడినవారు విడుదలచేయబడిరి. కృపాణము నుపయోగించువిషయమై ప్రబంధకసంఘమువారి నూర్చులకు తగినట్లు తరువులు తరువాత కొంతకాలమునకు గావించబడెను."

వైవిధ్యమునుగూర్చి మే 11 వ తేదీ ఇండియన్ పోస్టు రిపోర్టరుపత్రిక యిట్లువ్రాసెను: — "ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనయందలి భావమేమి? ప్రబంధకసంఘమువారి యధికారమును ఇతరసిక్కులకిచ్చివేసియున్న ప్రభుత్వమువారు భవవడినట్లు గుర్తుచుగొనియున్నది. తాళములవిషయమై సభలు జరిపినపుడు సభలకు వెల్లివచ్చిరి, ఉపన్యసించిన వారిని రాజ్యద్రో

హాసభాశాసనముక్రింద యనేకుల నరెన్సుచేసిరి. ప్రబంధకసంఘమువారివారు ఆ తేజోవీరులు గాదని అందువలననే రుజువయ్యెను. ప్రభుత్వమువారిభయ చెదరగొట్టుటకును, రాజ్యద్రోహాసభాశాసనముక్రింద తాము గావించినది యక్రమముని తెలిసికొనునట్లును, వీరి ఆరెన్సులు తోడ్పడినవి. సిక్కులతో సానుభూతి జూపుటకు వారిమతసంగ్రహములయందె తమకు ఆదరణ కలిగినట్లు తెలిసిరి. నుమారు వెయ్యి రెండువేలమందిని ఒక్క మాసములోపుగ నరెన్సుచేసి అధికారమును దుర్వినియోగము చేసిన తరువాత, ప్రభుత్వమువారి యీలాటిసానుభూతి ప్రకటనలం దెవరికి విశ్వాస ముండును? ఒకజిల్లాలో పట్టుకొనబడిన 253 మందిలో 103 మంది నిరపరాధులు ఎట్టికారణమును లేకయే పట్టుకొనబడిరిని కమిషనరు కనుగొని వారిసందర్శన ఆతల్లి బాపేవిడుదలచేయనట్లెరువు చేసెను. నుమారు రెండుమైలుమంది ఆకాలిలు ప్రభుత్వరూపణల కిట్లు పాల్పడుచుండ ప్రభుత్వము వారియందు విశ్వాసముగలుగుట కిట్టిప్రకటనలకన్న నిజమగు సానుభూతియుండుట యవసరము."

క్రొత్త యువకారము

మే 22 వ తేదినాటి శి. గు. ప్ర. సంఘమువారి ప్రకటన యిట్లుగలదు. "ప్రభుత్వమువారు మామూలప్రకారము సిక్కుల కోరికలతో సానుభూతి జూపువారి వలె సిక్కుసంఘమునకు తాము గావించిన మహాపకారములను జేర్చుచును ఉత్తరువు నొకటి ప్రకటించుచున్నాడు. కోమడిగంధమునకు నువర్ణదేవాలయ తాళములను ఇచ్చివేయుట బంధువకారముగ జేర్చుననబడెను. ప్రభుత్వమువారు సానుభూతియుగ తాము గావించిన మహాపకారమును గనుగొనిన లోపుగ సిక్కు లెట్టిబాధలకు, హింసలకు, పరాధమనుకులొనైకో, వివరింపబడలేదు. తాళముల యాందోళన, సందర్భమున ఆరెన్సుచేయబడిన సిక్కులకు నొక ను కొందరి పట్టుకొనబడినవిడుదల చేయువలెను. పోలీసువారిని జూచినట్లు గౌరవముగ సిక్కులు కంపలకొని మంది ఆరెన్సుచేయబడిరి. గ్రామములలో ననేకులు చిత్రబాధలు పెట్టుబడిరి. ఒక ముసలి సిక్కు గౌరవమునుండెను. ఆతని కొడుకు లిద్దరు, ఒకరు ప్రాప్తమగ, ఒకరు వకలు ఉండిరి. ఆవుద్ధు ఒకరిండును, ఒక ధోవతినీ, ఒకవిత్తడి చెంబును దొంగిలించెనని ఆతనివై పోలీసువారు నేరము మోపిరి. ఇట్టి కృత్యములు గావించబడియుండ, వారిని విడుదల చేసితిమని ప్రభుత్వమువారిపక్షము చెప్పిప్రజల కండ గంతకట్టజూచుచున్నాడు. నిష్కారణముగ నింత మందికి గలిగిన పరాధమనుల కెరు బాధ్యత హోతుంద? ప్రభుత్వమువారు గావించిన రెండవయువకారము కృపాణములకు సంబంధించినది. కృపాణములను తయారు చేయుటకును ఉపయోగించుటకును ఇదివరకటిశాసనము వలననే యవకాశముండినను వాని నుపయోగించిన వారిని ప్రాసిక్యూటు చేయుచున్నాడు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తగా గావించిన యువకార మేమి? న కృపాణములకు చేయువారిని, ప్రక్కనగానుండ ఇతర వోట్ల వేసికొనియుండువారిని ప్రాసిక్యూటు చేయుట క్రొత్తగా ప్రారంభమైన యంశము. గత మాన్యుమనున యవసరముగ కృపాణములను ధరించువారిని ఆరెన్సు చేయబడిరిని కోమడి సంఘమువారి ప్రభుత్వమువారికి తెలిసికొనగా, భయపడ నననరము లేదనియు, ప్రభుత్వాధికారులు అవసరముగ జోక్యము కల్పించుకొనరనియు నిక్కచ్చి చేసిరి. ఒకవైపు అట్లు నమృతము బలకును, అకాలి లందరను పట్టివేయవలెనని జిల్లామేజస్ట్రేటులకు నుత్తరువులు బంధ బహుమన్నవి."

దృఢ నిశ్చయము

కృపాణములనుగూర్చి చర్య పుచ్చుకొనబడదని పంజాబు ప్రభుత్వమువారింగీకరించుట ఇప్పటికిని అనుదినము సిక్కులమై దండయాత్ర సాగుచున్నది. బర్మాలోను బొంబాయిలో నుండు సిక్కులు శి అంగుళముల కృపాణముల నుపయోగింపవచ్చునని భారత ప్రభుత్వమువారును బొంబాయి ప్రభుత్వమువారును గత నరంబరమాసమున ప్రకటించిరి. బొంబాయి, బర్మా, పంజాబు సిక్కులలో నేల యిట్టితారతమ్యము చూపబడెనో తెలిసికొనికాదు. పంజాబు సిక్కుల మతమునకును బొంబాయి బర్మా సిక్కుల మతమునకును భేదముమొనగదా? కృపాణము 9 అంగుళముల పొడవుగనే యుండవలెనను భారత ప్రభుత్వమువారినిష్ఠయు నామేషమును శి. ప్ర. సంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి. "తనకంటెటి కోలకల కృపాణము కనుగొన నుండనని తలంచునో అంత దానిని ప్రతిసిక్కును నిరాధారముగ నుపయోగింపదగుదు. నిర్దిష్టపరిమాణపు కృపాణములను చేయుటకు ఎట్టిసిక్కును లైసెన్సు పుచ్చుకొన గూడదు."

గురువదేశము

పంజాబుసిక్కులు నింకకాధికారుల చేతులలో చాల హింసలకు లోనగుచున్నారు. కాంగ్రెసు, కిలాఫతుల విషయమై ప్రభుత్వమువారు పుచ్చుకొనెడి నిష్పంధచర్యలను క్రమముగ విచారణ గలుపవలెనని పండితమహానాథ మాలవ్యాగారిని శి. గు. ప్ర. సంఘమువారుకోరుతు తంత్రివార్త బంపిరి. ప్రబంధక సంఘమువారు ఈ క్రిందిప్రకటనను గావించిరి. తమతోడి మతస్థులకు గలిగెడి పరాధమనును, అమానుషహింసను ఖండించుచు సిక్కు లందరును తమగురుద్వారములందు సమావేశమై నిర్భయముగ మాటలాడుకొని సంఘమువారు కోరుచున్నారు. అన్నిటికన్న ముఖ్యము, ఫలితమునకు సుకునేయక, సిక్కు లెల్లరు తమ దేవునియొక్కయు, గురువుయొక్కయు ఉపదేశములను దైర్యముగ వ్యాపింపజేయవలెను. గురుద్వారా సంస్కరణోద్ద్యమమున కనుకూలముగ యోగ్యులైన అకాలీ సేవకులను, తోడ్పాటుకలను వారు చేర్చుకొనవలెను."

గురుద్వారాబిల్లు - సిక్కుల నిరాకరణము

పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టునున్న గురుద్వారా బిల్లునుగూడ సహకార మొసంగుటకు ప్రబంధక సంఘమువారు, వైచ్యలకులకు, నిరాకరింపవలసివచ్చెను. జూను 12 వ తేదినాటి బొంబాయి క్రానికలుపత్రికకు లాహోరు విలేజుకు డి. థముగ వ్రాసెను. "ప్రభుత్వము ప్రేమించి పంజాబు నిరంకుశాధికారుల కార్యములు చిత్రముగ నున్నవి. సిక్కు దేవాలయ ఏర్పాటులనుగూర్చి గురుద్వారాబిల్లును ప్రవేశపెట్టి సిక్కులకిచ్చుచున్న లేకున్నను అయిదులలో బెట్టుదురను వదలు గలవు." శి. గు. ప్ర. సంఘమువారి కోర్కె లకు ప్రతికూలముగ శిక్కుదేవాలయములనుగూర్చి యెట్టికారనకులు గావించబడినను సిక్కులంగీకరింపరని అనేక ఆక్షేపణ సభలయందు తీర్మానములు ఆమోదింపబడెను."

రెండవ రౌలటుచట్టము

కోలదిహాసముల క్రిందట గతర్న మెంటు ఆద్యోకేటు పనిని, పంజాబు శాసనసభ పాఠ్యక్షుడవనిని సభ్యత్వమును వదులకొనినట్టియు ప్రస్తుతము ప్రబంధకసంఘమునకు కార్యదర్శిగ నున్నట్టియు బాంబాయి నగు కుక్రెద్ధుడు గుర్తారు మహాశయ్ సింగు శ్రీమంతు అర్హుడేవుని వర్ధంతి సమయమున కట్లు హెచ్చరిక గావించిరి. "గురుద్వారా బిల్లు నామోదింప జేసి ప్రభుత్వమువారు మరల రెండవమారు పారబాటు గావించుదురుగాక. సిక్కులకు ముఖమువై గడ్డము లున్నంతవరకు, కోమడి గురుద్వారా ప్రబంధక సంఘమువారి యనుజ్ఞ లేదే గురుద్వారా బిల్లు నామోదింపజేసెను, ఆచట్టము రెండవ రౌలటు చట్ట మగుట నిశ్చయము. అకాలీ నాయకులు అగౌరవము పాలగుచున్నంతకాలము ఎట్టి యుపయోగకరమైన బిల్లు వైనను సిక్కు లంగీకరింపజాలరు."

లా, జస్టిసు, అదృశ్యమగుట

వైవిధ్యమును లన్నిటిని చదివిన పిమ్మట సిక్కులవై నీని ధముగ దాడివెడలుట యక్రమమనియు, నిష్పంధప్రయోగసందర్భమున న్యాయశాస్త్రము విపరీతముగ నుపయోగపడుచున్నదని తమకు విదితముయగుదని నేను నమ్ముచున్నాను. పంజాబులో నీ మధ్యకొంతకాలమునుండి పట్టపగటివేళ 'లా', 'జస్టిసు'ను చిత్రవధ గావించిరను వదలుట బయలుదేర వుండునట్లుల తాము శాంతముగ నిజస్థితిని బరికించెదరని వేడుచున్నాను. భారతదేశము నందు చాలవరకు మానసిపోయియున్న బ్రిటిషు న్యాయమును తాము (వెనుకటి ఇంగ్లాండు ప్రధాన న్యాయమూర్తి) పుం స్థాపితము గావించెదరని సిక్కుసంఘమువారు శిక్వాసము గలిగియున్నారు. ఆ విశ్వాసము సిక్కుల కుండదగదా? తనకీయుత్తరమును బంప సాహసించినందులకు మన్నింపవలెదనను."

ఇట్లు

బల్వంతుసింగు లోక్రాం, పి. కార్పూరు, సింధు, 15.6.1922. } నింధుసిక్కుప్రకటన సుభాకార్యదర్శి, కోమడిగురుద్వారా ప్రబంధక సంఘసభ్యుల సత్ శ్రీ అకాలీ.

మలబారు అల్లరులో జరిగిన నేరములకు కొన్నరెండు గల తుంటుంబములో 4 గురు ముద్దయాలకు జేయబడిరి. ఇద్దరకు ఉరిశిక్షవిధించబడెను. లక్ష్మీనరసింహుల ద్వీపాంతరవాసము యావజ్జీవము విధించబడెను. మలబారు జిల్లాబోర్డులో ఒక పాఠశాల ప్రీతి నియమించవలెనని తీర్మానము నుపపాదించెదనని కో. సి. కే. తలపకొ గారు తెలియజేసిరి.

దుందుభినామ సం॥రం ఆషాఢ శు॥౭, శనివారము

ఆంధ్రకవిచరిత్రము

మల్లాది సుబ్బరావుగారు

దేశాన్ని త్యజు జేసే సారస్వతకవిచరిత్రమునుబట్టి యెందు నని యొక మహాకవి వ్రాసియున్నాడు. మనయువకులకు ఆంధ్రసాహిత్యముతోగల పరిచయము ఆంధ్రసారస్వతముతో లేదని ఎల్లరు ఎరిగినందుమే. ఇక ఆంధ్రదేశము ఉన్నతదశ యందులేదని ఆశ్చర్యపడ నేల, వరక నేల! మనజనసామాన్యము నకు ఆంధ్రకవిచరిత్రము గలిగించి క్రమముగ ఆంధ్రకవితారస మును బ్రతుకొనునట్లునర్పితుల పేరుగల కవులగ్రంథములలో గల రసవంతమైన భాగములను ఎత్తి రచింపగోరుచున్నాను.

శ్రీనాథకవి

ముందు శ్రీనాథకవితో పరిచయమున గలిగించెద. శ్రీనాథుడు గొప్పకవియని ఎల్లకలుగుదురు. కాని వానికావ్యములు ములభముగ అర్థముకావని సామాన్యాభిప్రాయము. శ్రీనాథ నైషధము కృతికి రక్షోరికవై ప్రాథముగ వ్రాసినది.

కాని అన్నియు నంతకీప్తముగ లేవు.

పల్నాటి వీరచరిత్ర

ఈ గ్రంథము మంజుశ్రీవరదగ వ్రాయబడినది. సగటున వీరసరస్వతానమైందియుగాని అందును అన్నిరసములును గూడ రచింపబడియున్నాయి. ఇది జనసామాన్యమునకును విద్వంసులకును గూడ ములభముగ అర్థమగుచుండు వ్రాయబడినది. పాత్రకులు చేసిన చూపుభాగములనుండి గ్రహించి గ్రంథయంతయు చదివి తనివిజెందెదవని నమ్ముచున్నాను. ముఖ్యముగ ఆంధ్రకవిచరిత్రయ ముగలిగి అట్టికవిత్వము మనలో లేదని వాపోవుచిద్దార్థి గారు వజ్రము దీనిని జదివి సంతసించెదరు. ఈకవి వేర్వేలువిషయము లను గుఱించి ఏమి చెప్పియున్నాడో విషయనూచకముగ ఎత్తి వ్రాయుదును.

బాలురను గుఱించి

మానాభిమానమున మగటిమి మించఁ
బ్రబలింపఁగలవారు బాలుర నుమ్ము
బాలుర పెద్దలు బల్లిదుల్ పారె
బాలురకే వృద్ధి పరికించిమాడఁ
బెద్దలు నతిచెడి పిటికిపాటాదురు
పాంచభౌతిక దేహపటిమ చీల్చిండు
మనసు చలించును మాటిమాటికిని
దైత్యులు తగ్గు నుత్సాహంబు లుడుగు
వయసుమీరిన వేళ వచ్చునా బలిమి
శ్రీరీక నను నపకీర్తికైన
బాలురనై నుండు భార మంతయును.

సూర్యోదయము

తెల్ల వాఱఁగ నత్త దివిజు లుప్పొంగఁ
జుక్కలకాంతులు కూకన్మై యడఁగఁ
గలువలమిత్రుని కాంతులు తగ్గఁ
చీకటి గుహలలోఁ జేరియు దాఁగఁ
గుడ్డకూబలు పోయి గొంతులనణఁగఁ
జుక్కవాకంబులు సంతసంబండఁ
గలువలు లిక్కిసింపఁ గలువలు మొగిడఁ
దమతరుకార్యముల్ తగఁ జేసికొంచు
మోదంబు నొందిరి భూజనార్థంబు
వేదమంత్రంబుల వినుతులు నేసి
యభిలషానురతతి తుగ్ధులంబు లిన్వి
పూర్వపర్యతసూట పూర్వాగ్రమందు
ఘనతరమాశిక్య భుజిత సౌఖ్య
కుంభబురల నిచ్చి గురుతేజమునను
భాసుండు దిక్కులఁ బ్రబల వావేళ.

సూర్యస్తయము

సాంధ్రమై చీకట్లు జగపెల్లఁ గన్పె
విలగిల్లఁ జుక్కలు కినుకీధి గండు
గుమిగూడి వత్తులు గూల్గలోఁ జేరె
గూబకదుపుమించి కూయంగసాగఁ
జుక్కవాకంబుల సంతసం బడఁగఁ
ఘనచక్రోరంబులు కాతుకం బండఁ
గోలఁకులఁ గమలముల్ కుండుచు మొగిడఁ
వికసింపఁ గుముదముల్ విచ్చల్పాడిరి.

పరార్థకము ప్రకటనము

మముఁ జూడునామఁదా మాతాపులఁది
మముఁ జూడు బ్రహ్మన్న మా శౌర్యపటిమ
సింధుగంబులమీద జెన్నగా దుమికి
కుంభస్థలంబులు క్రుంగజేసెదము
కొదమసింగంబులఁ గూలఁజ్రొ చెదము
గండభేరుండాల ఖండింతు నులుక
వాయువుఁ బోనీక నడి నాపఁగలము
జాతవేదునిఁ బట్టి చమిరవేసెదము
ఘనసమద్రముఁ జొచ్చి కలఁ జేసెదము
కుంభినిఁ గాల్గిలోఁ గ్రుంగదన్నదము
కులగిరులై ను నాట్టివేసెదము
గురిజాల నేరెడు కువలయ్యేశ్వరునిఁ
గోలపగకైపట్టి క్రొవ్వణఁగించి
చలమున విడువక చంపఁగాఁగలము.

పారతంత్ర్యము

మేకాని మిలోన మిను పోరాడఁ
జూచెడువారికిఁ జూలకన యాను
కోరి కాత్రపులు మాగు త్రైసుగుదురు
పలువలు మిముఁజేరి పగఁ జూనీక
చెప్పమనుదురు చెటివాక్యములు
నైకమౌళ్యము చెడు నద్దానితోడఁ
జెడును జల.బును జెనును భాగ్యులు
చెడును యతంబును జెడును శౌర్యులు
చెడును రాజ్యంబులు చెడ్డపిచ్చుకు
చేతంబు పరస్పరాధీనమా నుమ్ము
పారతంత్ర్యంబు మివైఁ బడఁగఁదు
పారతంత్ర్యజనములపాలి కష్టములు
చెప్పంగఁ గలయెడ శివుఁకునైనఁ
భంజంబుల నున్న పక్షులరీతి
బంధించి పాములవాడు పెన్నట్లఁ
బదిలరఁ బెట్టిన పాములభంగి
గంగి రెద్దులవాడు జావర వాణఁచి
ముకుదాడు పొడిచిన పో పెద్దులట్లు
బోనులో నుండిన పులులవిధంబు
స్వార్థత్ర్యోపాతతఁ బడి యుండవలయుఁ

వాక్యస్వతంత్ర్యరామీత్యము

బరికింపఁ గా మనోవాక్యములను
నై జరుగ్గావ్యమానన మది తిప్ప
వాక్యములులు రెండు బంధింపఁబడును
మనసులోఁ బుట్టిన మంచితిలంపు
లాచరణమునందు నలవి గాకున్న
జన్మఫలం బేమి చచ్చుపే మేలు
అన్యకక్షేపిత్వగ నేకమీన
యోనులలో పెన్నియోమాను పుట్టి
పడయక పడయక పడనెనయట్టి
దుర్లభనరూపు దూషితంబగును
బాధి వా యిటువంటి పారతంత్ర్యంబు
కటకటా పగవారికైనను భలదు

కుందబృందసితాబ్జగుళువా ప్రతాప
హరడిఁడిగ నీహరపటిగ
ఘనమహాశంబుల కాంతిని మించు
సత్కీర్తివేఁమే సరసి నళింపు
నపకీర్తి జగముల నధిక్మై యుండు

సఖ్యత

ఉభయవాదులు మీర లొక్కటైయున్న
సకలకార్యంబుల సమకూర్పనచ్చుఁ
బ్రజలకు నుభయ మాను బంటులుపండు
ధనము సంపాదించఁ దగియుండునపుడు
సంపూర్ణకామలై సకలసేవలం
కాపాడుదురు మిమ్ముఁ గనిపెట్టియుండి
పరగాజులను తల్వఁ బ్రేరిసిపోయి
యాతిమిత్రుటయుఁ ద్రవ్యానుల సెల్లఁ
గొననచ్చు భర్తయుల్ కూర్చుండునచ్చు
సత్కీర్తి జగముల సాంధ్రమై నిల్చుఁ
గలపించి వెనుకటి కారపు తెల్ల
గతిచెడి పడిఁటి కష్టముల్ వినమె
పగఁ పెరిగించట భావ్యంబు గాదు
ఉభయవాదులు మీర లొక్కటి కనుక
నయమొప్పు కెప్పితి నామాటవినుడి.

పదార్థ అవినాశత

పాలియ బొక్కటి విను బొత్తిగా నెపుడు
పుట్టదు క్రొత్తది భూమిలోపఁ ను
బోయినదానినిఁ బోయె నటంచు
నున్నదానినిఁ జూచి యున్నదటంచు
భావించగాఁరాదు పడఁతిలో కనుము
కాలవళ బునఁ గల పదార్థములు
గూఢభేదంబుల రూఢిగా బొందు.

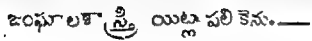
వీర్యము

జనులకుఁ గష్టంబు సునకూరునపుడు
శ్రీవీరీశ్వరంబు చెనరంగఁజేయు
దేశంబు పరస్పరాధీన మానపుడు
శ్రీవీరసత్వంబు చిక్కఁగఁబట్టు
సామాన్యతరు వెండి చచ్చెనునపుడు
శ్రీవీర క్తంబు చిగిరింపఁజేయు

భార్య భర్తను యుద్ధమున కంపుట

నవుడు వీరించె నలిశాయతాక్షి
రతిరాజసౌందర్య రణరంగధీర
కరులదాఁ ధనతేజ కరుణాలవాల
వినతాత్మజుని లావు వెన నీకుఁ గలుగు
సామిరినను మైన సాహసం బబ్బుఁ
గృష్ణుని కెనయొక కీర్తి ఘట్టెల్లు
రవికాంతి నుడుడవై గంజల్లుయండి
యలరాజుపక్షిగన్న మనుజులతోడఁ
బటుతరనిక్రమప్రాధిమ మెఱుఱు
శ్రీగిరిలింగంబు చెన్న కేశవుఁడు
వరము లొసంగఁగ కర్ణిల్లులరు
కౌతలవిజయంబు నమకూరు మీకు
నీయామృతము నడి నిచ్చును జయము
కలియఁగఁబున మీకు ఘనపూజ లయరు
తల్లి కుమారుని దీవించి యుద్ధమునకుఁ బంపుట
మరనాభువిభవంబు సాంపాప్యఁ గలుగు
వీరభ్రమనిసాటి విజయంబు గలుగు
వినతానుతునివంటి వేగంబు గలుగు
రఘువాడుకులవంటి రాజున మొప్పుఁ
బనసపుత్రునివంటి బలము సిద్ధించు
విచ్చేయు మని తల్లి వేడుకఁ బలికె.

(చివరిము.)

దు వ్యాపారములోనున్న గౌరవము ద

“నాకొ సెన్న నీ లోండా యే కాని చెప్పకుండు కా! రామ
గావశ్యగా మళ్ళి-వెళకమూ డేర రాముడు - రాముడనగా బల
రామ కృష్ణులని యర్థము. అస్త్రములు పోయినవి. శస్త్రములు
పోయినవి. అంబులు పోయిపోయినవి. పూర్వజాత్రము కూడా
యిలా ముప్పావులా ౩౭ కంటిపోయింది. పరశురామునిచేతిలో
గండ నొడ్డవీయేమి బలరామునిచేతిలో నాగలియేమి? కప్పటికే
యెంత దిగిపోయిననో చూడు. అదిగాక వామనావతారములో
నున్న మాయవంటి మాయ ఉపగం గుప్తులలో నారంభమైంది.
నవగతి విస్తృతములో మాయ; అనగా వామనావతారములో
మధ్యవయస్సులో మాయలేదు. (అనగా పరశురామ శ్రీరామాను
తారములలో) వజ్రుడవలె వయస్సులో దిగునమాయ (కృష్ణాను
తారములో). కనుక జ్ఞాప్తిలో నుండుకొనవలయును. పరశ్రవ్య
లలోఁగూడ నీటి అదికాక వటిమొక సంకతి. పరశురాముడు
బ్రహ్మచారి. శ్రీరామచంద్రుఁ డేక పత్ని వ్రతము. కృష్ణుడు
కెనులకు భాగ్యులు. పరునాటువేయి గోపియి. చక్రము పట్టు
లేడు. బలుకుపలెడు. మనసభావనకు కన్న గీటి సంకమాతి

మును బగు నేమిది యిహ లోకమున వచ్చినది పడునామె
తల గోటిల యిందలలో ననుకూలము సంపదించుచున్నది సభ్యు
బ్రహ్మచారి కృష్ణ! నను నీ నను నీ నను నీ.

కృష్ణుని యానానామైన పిచ్చుట నాజాతి తత్త్వములో
నరకస్థితి తత్త్వములో జేయెను పూర్తిగాఁ జెప్పింది. గాత్ర
బలము ధృష్టమైంది. మోసము మోచింది. అనేక కాంతాలో
లత నా దు మిటిపోయింది. కృష్ణుని యానానామైన పిచ్చుట
పైసింది. శ్రీ మాతా మునకు బుద్ధావతారమునకు నెంత యే
తిపు వెల్లుగా నున్నదో చూచితివా? ఓ. అనుకూలము నను
స్తూత్రాలు దిగిపోవుచున్నవి అట్టి సమయమున బుద్ధుడవరి
రించిరాడు. నేడములేదు. భగవంతుడు మధ్య ఆత్మ:హి. మోక్ష
మిల్ల. యని యానానామైన పిచ్చుట బోధించిరాడు. ఇట్లనకే దిగి
పోవుచున్న యానానామైన పిచ్చుట యిది మఱికిదిగి లాగినది.
బుద్ధుడు ప్రేమపరము బోధించిరాడు కాని దిగిపోకఁ దెంచు
లకు ప్రేమింపవలయునో యాకారణమును దిష్టించి జెప్పరేపోయి
నాడు. అతని నీతిగూడఁ గాణించునగా నగపడదు. నీ నరక
దైవ సంధ్యారంధ్రము చేసివా? వాదావతారే యని యెన్న
టనైన నన్నచేమో జ్ఞప్తి పున్నదా? అయ్యది. ఇప్పటి దైవ
మానసిక సాంఘిక నైతికావస్థలన్నియు నీకే తెలియును. నేను
జెప్పవలసిన దేమున్నది? భగవంతుడైనా. స్వసుఖమే మోక్షము.
ఈ ప్రక్కను వేళ్ళ ఆప్రక్కను వాసి. ఈచేతిలో బ్రాహ్మణ
అడవిలో జుట్టు. అజేయలో నోట్లట్టు ఈజేయలో దిగిపెట్టె
వాచిజేయలో నెట్టుబుట్టి టిక్కెట్టుజేయలో నల్లచుడు. గొంతు
కుఁ బ్రాడు. పూచున మీ అ కుం డ జోడు
ప్రేమ జాతకుండ జెల్లు. నటి నాపిందకూడు. నల్లచుడు. ఈ
దిక్కుమాలిన వేడుమలో మగవాడున్నాడు. ఇత వాడుదాని
వే.ము. కాంతిమే పాపమే. కాంతిమేపాపమే. చెప్పిన నీతిలేదు.

“ఇకమీద గల్లభామాయి నానామి రైకమీద రాజ
పాంస పేడిముఠాకి నూగుమీసం నానామి బోడితెలుగు తవల
పాకు.” ఓహోహో హవావారే.

“ఫీఫీ! ఇతఁడట్టికెట్లు. అంతటితోఁ జాలును. కలిక
మూర్తినిగుర్చి యేమైన జెప్పునా?

“ఇక నేమున్నది. ఇక నేమున్నది. కలికావతారము వ
చ్చిపిచ్చుట జాతివర్ణభేదమెంతమాత్రము లేక యందఱు కలసి
యొక్కగానలొకఁ గల్గుతాని యొక్కగాడ్డున బీతుకొనితిరు
గు. వానివరుసయులే జరుగెల్లరు ప్రవర్తింతురు. ఇప్పటికే
మీఁగాళ్ళవాపు మొగముమీదఁ గనబడుచుండగా నన్నదె
గడవెందులకు? అందఱు వట్టికలుపులగుదురు. కొంతకాలమట్లుండి
కాబాపవంచములొనికి జంకిపోవుదురు. అంత నన్నిప్రళయము
కలుగును. దానివై జలప్రళయము కలుగును. ఒక్కపేనుద్ర
ము. దానిలోనిది సోగపాలో యేమియుఁ జెలియదు. ఆసముద్ర
మునై “ఒకటి పండ్లదెండ్రయపుడు నాలుగేనున్న యి వ
యపుడు. ఆకుమీఁది! రామచిలుకయట్టె నుఖముననిదబోవు
“దీనిభావము చెలియవలెనంది జనులారమీరు” || దీని||

అని వెట్టి రామకాష్ఠియన్న గారు చెప్పినట్లుండను
తెలిసిరావో ఎకలవ్యావకా చెప్పవని నీ వదిగినప్పటికి ఇకలవ్యా
వకా కూడ బోధించినాము. దట్టిచున్నవారి రెండు డబ్బులిచ్చు
స్వభావమచేత నాలుగునఁ జేసితిమి. అయినను దప్పలేదు.
“మత్స్య: కూర్మరూపవాచ నారసింహశ్చ వామన: రామో
రామశ్చ రామశ్చ బుద్ధ: కలియేవచ” యను నీయొక్క శ్లోక
మునకే మన పురాణములు నితీహాసము లన్నియు వ్యాఖ్యాన
ములు. సువస్తప్తస్థి కీ శ్లోకమే వ్యాఖ్యానము. సాల్వగామ
ములలో ముగ్ధియూర్తి మొదలుకొని కలికమూర్తి కలకన్ని
మూర్తులన్నవి. శ్రీ పురుషులలో మత్స్యముఖులు, కూర్మ
ముఖులు, నరకముఖులు, సింహముఖులు, వామనముఖులు, రామ
ముఖులు, కృష్ణముఖులు - బుద్ధముఖులు - కలికముఖులున్నా
రు. ఇదికాక మఱియుక్క చిత్రమును జెప్పెదను. వినుము.
ప్రపంచమునందున్న, యుండిన నుండబోవు జనులందఱ స్వభావ
ములు కూడ నీశ్లోకమునఁ జెప్పిన కలిలోనే యుమిడియున్నవి.
ఇందులో నిది కొంత యాయలోనిది కొంతకలసి సాంకర్య
ముండవచ్చు నేమో కాని యీపదిని మించిన స్వభావములు
మాత్రము లేవు. ముమ్మాటికిలేవు. ఇక నీకుఁ జెప్పవలసినది
లేదు. సో “యని యాతఁడు తిలూలన లోనిరి బోయెను.”

నాయలారా! పచ్చివాని ప్రలాపములను వింటిరా?
అపందర్బాలాపములే కదా యని యలత్యుచుచేయక రవంత
యోజించుకొనుడు. యోజించుకొన్న మీదట గూడ నసంద
ర్భములని తోచినయెడల మఱచిపోడు.

ఓమఁగాంతి కృంతి కృంతి కృంతి.

రేవణ - రేవణుడు

వేటూరి - ప్రభాకరశాస్త్రిగారు

‘మనుచక్రరేవణ’ యను శీర్షికతో శ్రీ యక్కె-రాజు
ఉమాకాంతముగారు ‘తెలుగుదేశ వాఙ్మయప్రతిక’ యను
స్వప్రతికము నొక వ్యాసము వ్రాసివారు. ‘మయము తిక్క
గాఁ దెలిసికొనఁ బ్రయత్ని పు యాతఁడే యావ్యాసముగా
ననుకూలము దూషింప వారఁభించివారు వా. వారు వ్రాసి
వ్రాతె యాతఁడగు నున్నది.

“రెంటికింజెడిన రేవణ నామనే నీరజేతజ్ఞా” యని మను
చక్రత్రలో పెద్దన చెప్పెను. ప్రాచీనపు పుస్తకమున్నిటిలో రేవణ
అని వున్నది. జాలూరి అప్పయవండితులు కరిమాచి అయ్య
చేయించిన పుస్తకములో రేవణ అనియే వుండెడి. తాళ ప్లా
ములలో రేవణ అనియే వున్నది. కాని సంకీర్ణావలత స్థాన
మైన చెన్నపట్టణపువారు తెలుగు పుస్తకములను కరిమాచి
అయ్యచేయించెడియు చెన్నపట్టణముగాఁ జరింపమాయెను మీ
సంకీర్ణావలత స్థానమైన చెన్నపట్టణమున, తిక్కాంతముల
పుట్టి పెరిగిన వారగుటవల్లను ఇంటిఁదెప్పిలో సంకీర్ణపు
తెలుగు మాట్లాడేవా రగుట వల్లను తెలుగు దేశపు భావయొక్క
నిర్మల్యరూపమంటే వీరికి అర్థముకాని మాట కావలసివచ్చెను.
.....రేవణ అనే కబ్బము రావ జెయునలె రావణ శిబ్బము
వలె రాదును రావణుడు అని వుండవలెను గాని రే వణ
యేటిది ఇది చిన్నయనూరిలో లేదే కనుక బాగాలేదు. పెద్ద
యిది చిన్నయనూరి వ్యాసరణము రాకుండునా? రేవణ చిన్నయ
నూరికి విరిధము. అ దుఁడన దిద్దివేయవలెను. రేవణుడు అని
దిద్దితే గణధిగము. రేవణు అని దిద్దితే చిన్నయనూరి ప్రకా
రము సాధువు కాదు. అని రేవణ: రేవణు అని దిద్ది
వేరి.....కాని ఇది వ్రాతె యేదో యెటువ్రాతె
యేదో తెలిసికొనుండా చిన్నయనూరిని చంకజెట్టుకుని దిద్ద
వారు మఱకు జయజయేడియు మాత్రము మన పుస్తకమున
చదివోవు. కు కాణమాయెను. కీ క. 1893 సంవత్సరములో
జ్యోతిష్కవియందు ముద్రించి యిచ్చయే పరిక్షిత శ్రీ వేదము
వేంకటరామకాష్ఠిగారు ప్రకటించిన మనచక్ర: గమదు
ఈ దిద్దడము కనబడుచున్నది.....వేంకటరామ కాష్ఠి
గారింటే పూర్వమే యెరైనా యాదిద్దపు ని అర:భి చ
రేమో నేను చెప్పాను..... తెలుగు దేశము
వెంటనారాయణ, లక్ష్మీనారాయణ, నారాయణ, అనికొన్ని
శిబ్బములు ప్రాతె:ది:రూపములతో అకాంతములుగానే
వున్నవి అట్టిదే రేవణ అని చిన్నయనూరి చతువు లైవాటికి
తెలియజేయెను. తెలుగుభాషాసంప్రదాయములు తెలుగు
భాషా స్వరూపము తెలిసికొనక ఈతీరుగా తెలుగు పుస్తక
ములను దిద్ది పాడుచేసిరి.....శ్రీ వేంకటరామ కాష్ఠి
గారు గాని అనందవారి అనంతచార్యులుగారు గాని మఱి
యొకరు గాని తెలుగు పుస్తకములు పాడుచేయవలెననే ఉద్దేశ
ముతో చేసినయెడల. అయితే చిన్నయనూరియే రేవణమైన
వీరికి ఈదోషము అనివార్యమై అది మన పుస్తకములను విరూ
పము చేయుటలో పరిణమించినమాట మాత్రము సత్యము :
...రేవణు అని మార్చినవారు మార్చి:ట్లు ఉపాసనక అనంద
వారి అనంతచార్యులు ఒక చాకలికథను అచట చేర్చి.....
.....వాస్తవమునకు రేవణ అనునదే సరియైనరూపము.
తాళపత్రగ్రంథములలో ఇట్లే వున్నది. ఈత దోషమీమాంసకుఁ
డైనట్లు తెలియచున్నది. (వెసిడెన్సి కాలేజి ప్రొఫెసరు శ్రీ
కుక్కస్వామికాష్ఠిగారి సందర్శనను ఈ క్రింది శ్లోక ము
నొక నాడు చదివెడి. శ్లో|| ఉంటే: కారికాంవేత్తి (చంపూ)
తంకంవేత్తి ప్రభాకర:| మండననూర్ణులువేత్తి నాభయం వేత్తి
రేవణ:రేవణ కేంద్రం రావు అని దీని అర్థము.
పూర్వ మీమాంసయందలి రెండుభాగములు రాక రెంటికి
చెడినవాడీ రేవణ అనే మీమాంసకుడు.....ఇక రేవ
ణను రేవణు అని దిద్దడము మిక్కిలి తెలివాలిన పాడుపని
అని చెప్పి యావిచ్చున ముగించుచున్నాను.”.....
దూషణవిశేషములను విడిచి వాదస్వరూపము తెలియజేయు
పరిమితభాగమునే వారి వ్యాసముండే మీద నుదాహరించి
నాడెను. శ్రీ వేదము వేంకటరామకాష్ఠి ప్రభృతుల నుద్దే
కించి వ్రాసఁబడిన కటాక్షులను బాఠములు పరికింపఁగలరు.
అట్లు దూషితులగుటకు వారు వాస్తవముగా దోషులగుదురా?
విచారింపదలము.

ఉంటే: కారికాం వేత్తి

ఈ శ్లోకము సర్వసందర్భము నిండుక పేర్కొనెదను.
ప్రాచ్య లిఖిత పుస్తక కాటుకగాఁ బ్రాచీన గ్రంథ సంపాద
నాథులు మరయాలేదేశమున బ్రవ్రటింపఁబడు దక్కడ మహా
వహాపాధ్యాయ నారాయణ నంబూద్రిగారి శ్లోకమును ను
డుగా విని శ్రీరామకృష్ణకవిగారు కొనివచ్చిరి. వారినుండి శ్రీ
కుక్కస్వామికాష్ఠిగారి కెఱుకపడినది. ఇది పూర్వమీమాంసా
కాష్ఠిప్రసక్త మగు శ్లోకము. ఇందుఁ బేర్కొనఁబడిన వారు
పూర్వమీమాంసాకాష్ఠి గ్రంథకారులు. మండనకు శ్లోక వా
క్యమును దంత్రవారికమునుగూడ నెఱుఁగుననియు, రేవణు
దారెండు నెఱుఁగఁడని యుత్తరార్ధమున కర్థము. రేవణుఁ దా
రెండు గ్రంథములమర్యాద నెఱుఁగఁ తాను గ్రంథము రచించె
నని శ్లోక తార్కమ్యమును నారాయణ నంబూద్రిగారే చెప్పిరి.

ఇట్లెల్ల యిట్ల మన ని శ్లోకమును సర్వసందర్భముగాఁ గ్రంథ
ముగాఁ గొనఁగోరి మరొకదినమార్కత మగు వడ్డర్కసముచ్చి
యనునకు విశిష్టఁడగు రచయించు టిక్కలో నిది యువావా
రింపఁబడినది. “ఉ ట్టల కారికాం వేత్తి తంకంవేత్తి ప్రభాకర:
మండననూర్ణులు వేత్తి నాభయంవేత్తి రేవణ:” అని యాదున్న
పాఠము. న.పాఠమున రే:ణునకు నేమియు రాదని యర్థ
మొనఁబడుచున్నది

రెంటికిం జెడిన రేవణుడు

ఈ సామెతగూడఁ ర్థము విచారింపదలము. మనుచక్ర
ముననిది మాయాప్రకారము మాటగా నున్నది. తను కిని! నీ ప్రా
ర్థమున నీతోడి భో.ముగొంతయు నావహానామాద్యనానా
ము విడుమిదిన్నా. అది విడిచివెనుక నీతోడి సుభో.పా
ఖ్యయనున దనివారి లభింపవలెను. నడుమ నీవు నన్ను విడువ
రాదు. నుఖముగొంతయు గ్రంథము చెఱుచుకొన్నపుడు నుఖ
గుండును దక్కవలెను. గ్రంథమును తెడి నుఖమును దక్కక.
యభావభ్రష్టస్య మేగ్గుడరాదని చెప్పు సంధ్యమున నీ సామెత
యంపయోగింపఁ డి:ది. ఇని సరిగా “ఇతోద్రిష్ట సతోద్రిష్ట:”
అన్న సామెతఁటిది కేటో:దాని పొందఁగోరి పొందిన
మొదటిదానిని విడుచుట పొందిగోరి:దానిని బొందఁజాలక
పోవుట తుదకు రెంటికిని జెడుట యున్నప్పు డీసామెత సరి
పడుచున్నది

మీది ‘యంటే: కారికాం వేత్తి’ యన్న శ్లోకముం
దున్న రేవణు: డిట్టి సందర్భమువాడు గాఁడు పూర్వము
వ్రాయఁబడిన శ్లో: ర్థమును బరామర్శించి చూచి: దెలియఁ
గలను. మణిభద్రనూపాఠమును డిట్టి చూడఁగా సామెత కిది
యశ్యతము ననంత మగును.

రేవణు అన్న పాఠమును వే కటరామ కాష్ఠిగారో
చటి యవరో చెప్పెపుర ప్రాంతపు సంకీర్ణావలతవాని సృష్టిం
చిని యుమాకాంతముగారు వెనుకముందు లనియక దాయణ
తిరమయిన వ్రాతె వ్రాసివారు. రేవణ యన్న పాఠము గలదు.
రేవణు అన్న పాఠమును గలదు. రెండును సమీచిములే.ఒ:టి
కలదని కటో:టి లేదని ఒకటి యొప్పని కటో:టి తప్పని
చెప్ప:యే తప్పదు. రేవణ అనగా సేం ర్థమో రేవణు అన్నను
నదే యర్థము. రేవు + యెడు+రేవు వాడు. చా:లి. రేవు +
అణ రేవణ = చా:లి! అక్కడ, ‘అడు’ ఏ యర్థమున వచ్చి దో
యిక్కడ ‘అణ’ యదే యర్థమున వచ్చి:ది. తిక్కెడు, తిక్కె
న, వల్లెడు, వల్ల, మొదలయినవి చూడఁదగును. అన అన్న
అణ అణ్ణ, సమానరూపములు. కట్టాటకంబంధ మున్నవొట
తెలుగుగా అణ, అణ్ణ, రూపము లుండును. నా:ణ,మల్లణ, మొ
దలగు కవులచేర్లు చూడఁదగును. వ్రాతె ప్రతులలో రేవణు
రేవణ యని రెండు రూపములను గలవు. చా:లి యని యర్థము
చెప్పటలో రెండురూపములను సాధువులే యగుచున్నవి. వే
టో:దానిని బొందఁగోరి తొలక పొందిన దానిని విడుచుట
“కల నారెండవ దానినిగూడఁ బొందఁజాలక పోవుట రెంటికిని
జెడుటను సామెతసందర్భ మీ చా:లివానికథకే చక్కగా
సరిపడుచున్నది. ఇట్లుగటచే నంటే: కారికేత్యా శ్లోక గత
మగు రేవణు కథ యిక్కడఁ బ్రసక్తము కాదనుట కూడ
విస్పష్టమగుచున్నది. రేవులో చాకలివాడు బట్టలుడుకుండు
టయ: ప్రవాహము (లేక నుడిగాలి) రాగా మూమున నున్న
పొయ్యిట్టలను బట్టుకొనఁబోవుటయు నక్కడికి బోవు లోప
లనే యవి కొట్టుకొని పోవుటయు: దొలక తాను విడిచివచ్చి
నవి కూడఁ బోవుటయు రెంటికిని జెడుటయు ననునది చా:లి
వానికిధు.

మఱియును రేవణ యను పదము రేవు + అణ యను విధ
మున నేర్పడినది కాకపోవునని నారాయణ రావణాది శిబ్బముల
వంటిదే యగునని రే:ణుడు అనియే యగును. రావణ:, న రా
యణ. అను శిబ్బములనలె రేవణ: అను శిబ్బముకూడనయినప్పుడుశిబ్బక
రావణుడు నారాయణుడు అని యేర్పడినట్లు రేవణు:ను అని
యేర్పడవలె నినదే.ఈనిబంధము చిన్నయనూరి చేసినదికాదు. నన్న
య మొదలగు సాంధవిద్యకృత్ప్రపంచమెల్లఁ జేసెడి. నే
డు వాడుకలో వేంకటనారాయణ, లక్ష్మీనారాయణ యను
రూపము లుండుట సత్యమే. ఈ ప్రయోగములను మనుచక్ర
కారుడు గ్రంథమునఁ జేర్చె ననుటకు, నాకాలపు గ్రంథప్రయో
గములకు జాపవలెను గాని నేటి వాడుకభాషలోని ప్రయోగ
ములు పనికిరావు. ఆ ప్రయోగములు వ్యాసము లగునా కావా
యననది కాదు మనకిక్కడఁ ప్రసక్తము.ఆనాడు మనుచక్రత్రాది
గ్రంథములలో ప్రయోగింపఁబడినవా యని చెప్పెపుర తిక్కాంత
ములకంటి, సంకీర్ణావలతేశమునఁగాక యశ్వయున యాంధ్ర
దేశముండే యవతరించిన యాంధ్రభాషాస్వభావ మెల్ల నారసి
యుమాకాంతముగారు నిరూపింతురుగాక. రావణునకు రావణ
యనియు నారాయణునకు, నారాయణ యనియు నిట్టి వే మఱి
యే వేనియు: గాని ప్రభమైకవచనరూపములు గల శిబ్బములు
ప్రాచీనకాలమున గ్రంథస్థములుగా నున్న వేమో?

రేవణుడు అన్న పాఠము

ఉమాకాంతముగారు వేంకటరామకాష్ఠిగారో మఱి
యెవరో యాంధ్రభాషామర్యాద నెఱుఁగనివాని చెప్పెపురి
ప్రాంతపు సంకీర్ణావల వారు.రేవణు అన్న పాఠమును చా
లి వానికిధు సృష్టించిరనుచున్నార గదా! ఇది యెంత యవి
చారికపు వ్రాతెయో తెలిపెదను. (సత్యము.)

చల్లరాంగైయానుచందుషాపు

వారు క్రొత్త జివిల్ రకములను జపానునుండి తెప్పించి యిప్పుడే స్టాకుచేసి యున్నారు.

రోజారంగునందు సరిగ బుట్టలు వేసినది, ఆకుపచ్చ, చాకులేట్,

మున్నగు విధవిధరంగులలో పలువిధరకములు గలవు.

ఇవిగాక రవికె, జాకెట్టు దినుసులు కూడ త్వరలోనే తెప్పించెదరు.

బయటవూరి వర్తకులకు ప్రత్యేకపు ధరల చొప్పున పంపబడును.

విలాసమును చక్కగా వ్రాయుడు.

చల్లరాంగైయానుచందు

(2300)

గొప్ప అద్దములలుపులతో అందముగ నుండు షాపు

9, 10, 11, రత్నబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

“తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము”

మీరు ఇల్లుకడలకనే తెలుగు షార్టుహాండు నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. “ప్రాప్త కృష్ణ నిమిత్త మణాబిల్ల పంపించండి!”

(13)

ఇక ఫర్మేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

దంతచూడము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0

ఈ ధంతచూడముతో పండుతోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవించుటంమును. నోట దుర్బంధములేక యుండును. అమృతాంజనం డిబో, బొంబాయి లేక మద్రాసు.

నోటీసు

ది కర్నాటిక్ వేవరుమిల్సు, లిమిటెడ్

“వెక్సుఫోర్డు హౌసు” కీలకం, మద్రాసు

1920 సం॥ రమునందు కంపెనీ ప్రాస్పెక్టునును ప్రచురించి పంచి పెట్టినప్పటినుండి మద్రాసులో గాని లేక మద్రాసుకు సమీపమునగాని యంత్రాలయమును స్థాపించు ఉద్దేశ్యము లేదు. రాజమహేంద్రవరమునందు గోదావరి నది ఒడ్డున విశాలముగనున్న అనుకూలమైన 45 ఎకరముల స్థలము దొరికినది. సదరు స్థలమునందు గడ్డితో కాగితములను, వెదురునుండి కాగితపు గుజ్జను తయారుచేయుటకు కావలసిన కట్టడములు, యంత్రాలయములు మున్నగు నవి అతిత్వరితముగా ఏర్పాటు చేయబడుచున్నవి. కాగితపు గుజ్జను కాగితములుగా మార్చుటయు, అట్టలను తయారుచేయుట కవసరమైన యంత్రములను ఏర్పాటుచేయుట మిక్కిలి ప్రశస్త మైనదని డైరెక్టరులు యోచించుచున్నారు.

యంత్రాలయమునకు కావలసిన సామగ్గులన్నిటిని ఏర్పాటుచేసి, కాగితమును తయారుచేయుటకై కావలసిన (కెమికల్సు) రసాయన సామాను లన్నిటిని అచ్చటనే చేసికొనుటకు అగత్యమైన కర్మాగారము నొకటిని స్థాపించుటకును డైరెక్టరులు ఉద్దేశించియున్నారు. కాగితమును చేయుటకు పరిశ్రమములకు ఇతరజనులకు, కావలసిన రెండు రకముల రసాయన సామానులు తగిన ధరలచొప్పున (కెమికల్సు) ఎక్కువగా కావలసియున్నది.

కావున కంపెనీ మూలధనము రూ 10,00,000 ల నుండి రూ 30,00,000 లకు పెంచుపబడినది.

రూ 20,00,000 లు మూలధనము వాటా 1 కి రూ 100 లు చొప్పున 10,000 వాటాలుగాను, వాటా 1 కి రూ 20 లు చొప్పున 50,000 వాటాలుగాను విభజింపబడియున్నది.

రూ 100 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 25 లును మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 25 చొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలమునకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

రూ 20 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 10 లును, మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 5 లుచొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలమునకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

ప్రాస్పెక్టునును ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ది మానేజింగు డైరెక్టరు “వెక్సుఫోర్డు హౌసు,” కీలకం, మద్రాసు.

ఫలవృక్షముల వ్యవసాయము

VIII

మామిడితోటలు - ఆశాభంగము

మామిడితోటలవలన వృక్షములు కన్పింపకు అనేక కారణములున్నవి. (1) మొదటి కారణము నిపుణత గలవారి సలహా అడుగకపోవుట. “పండ్లతోట వేయుటకు నేలనుకొనుటకుముందు లేదా తన నేలలో చెట్లను నాటుటకుముందు పరిపూర్ణానుభవము గలవారికి చూపించి వారిసలహా పుచ్చుకొనుట మంచిది. ఈలాగుచేయుట రెండువిధముల లాభకరము. భూమి మంచిది కాదని చెప్పినయెడల, భూమినికొనుటకు ఖర్చుచేసెడి ద్రవ్యము ఆటూ తరువాత ఎన్నో యేండ్లవరకు వ్యయము, ప్రయాసము, కాలము, నష్టపడవు. అందుకు గాను అసిపుణులకిచ్చెడి వేతనము అతిస్వల్పము. నేల మంచిదని చెప్పినను, ఆస్వల్పవేతనమువలన, తోటను ఏలాగు వేయవలసినది, ఏలాగు నిర్వహింపవలసినది, ఏలాగుచేసిన యెడల స్వల్పముగా ఖర్చుఅగునది, ఎక్కువగా లాభమువచ్చునది తెలుపును.

2. తోటవృక్షదారులకు తనపనియందు అసభవజ్ఞానమును, ఇష్టము, ఓషిక లేకపోవుట, కావలసినంతద్రవ్యము లేకపోవుటయు, తనంతటతానే వైచిత్ర్యము చేయక పనులన్నియు నాకర్లకు పలుమాన వదలిపెట్టుటయు, ఆశాభంగమునకు కారణములు. ఈవిషయమునుగురించి ఎంతయో వ్రాశుచున్నాను. ఏదైనా వ్యాపారమునుగాని పరిశ్రమనుగాని ఏర్పరచుకొనువారు తమపనియందు లాభముగడించకలేనికొరెనయెడల తమస్వత్తినిండు నిపుణులయొద్ద అభిరుచియు కలిగియుండవలెననియు ఓషితో పనిచేయవలెననియు బాగుగ తెలియను. కాని, వ్యవసాయవిషయములలో ముఖ్యముగా పండ్లతోటలవిషయములో అట్టినిపుణులు లేకయే నాకర్లకు వదలివేసి వాగియిష్టముచచ్చినట్లు పనిచేయనిచ్చుటవలన లాభము గడించగలవని కలచుట నిచిత్రము కాదా. ఏమనిపియెనను వ్యవసాయమునందు జయప్రదమగునది తలచుటచేతనే మనదేశముందు వ్యవసాయమువలన తగింతలాభమును పొందజాలక, ఏమనుస్తావృత్తిలో, వెళ్లుదురు. వృక్షదారుడులేని వ్యవసాయము వృక్షదారుకముని ఒకలోకోకి కలదు ఇతరదేశములలో అసగా జర్మనీ, హాలండు, బెల్జియము దేశములలో, ముఖ్యముగా అమెరికాలో, ద్రవ్యము విశేషము అధికమగుచుండటకు కారణము, ఆదేశములలోని కృషికులు విశేషవిద్యావంతులును, తమస్వత్తియందు అత్యంతనిపుణులును ద్రవ్యవంతులును అగుటయు, ప్రభుత్వములు విశేషముగా సహాయముచేయుటయు. అమెరికాదేశముందు, ప్రెసిడెంటుపనికి తగినంత తెలివితలవారు సహితము వ్యవసాయము చేసికొనుచుందురని చెప్పదురు. ఎందుకో గవ్వర్లును, కానసభ్యులును కృషికులే.

3. అట్లను చాకగా కొనినందున లాభముకన్పించని భావించుట తప్పు. ప్రతిపనియందును మితముగా వ్యయముచేసినందున ప్రయోజనకారిగా నుంచేయెడల, ఆలాగుచేయు కలసినదే, ఏలన వ్యయపడక మిగిలిన దంశయు లాభముతో సమానమే; కాని ప్రస్తుతము ఒక కాను ఖర్చుపెట్టుటకు సంకల్పించి తరువాత రూపాయ నష్టపడుట మితవ్యములలో చేరదు. అట్లను కొనుగప్పుడు సామాన్యముగా చాకగా ఏలబ్బించు నామని యాచించుటచేగాని ఆ మంచిగాతికి సంబంధించినదేనా, బలమైనదేనా యని యాలోచించువారు అరుదు. కాబట్టి సమయమునకు ఆయంట్లు చాకగా లభించినను కట్టకడపటికి ఆవి హెచ్చువెలకు గట్టును. ఒక్కొక్క అంటుకు నాలుగు అణాలు మొదలు తొమ్మిదియణాలు మిగిలినందున కట్టకడపటికి రు 10 లేక 15 నష్టము కావచ్చును; ఏలన ఒక్కొక్క అంటుకు సంకల్పమునకు రెండు మూడు రూపాయలు వ్యయమగుటచేతను, కావున వచ్చునట్టికి 5 సంకల్పములు పట్టుటచేతను, అయిదుసంకల్పములకు ఒక్కొక్క అంటుకు రు 10 మొదలు రు 15 వ్యయముయొందును. ఈ యయిదుసంకల్పములలోగా ఒక్క అంటు చచ్చినను, అన్ని రూపాయలు నష్టమే. కాని మొదట బహుశా 0.5-1.0 మిగిలియుండును. కాబట్టి ఎన్నో అట్లను చాకగా నష్టవారియొద్ద కొనుటకంటె నష్టదగినవారియొద్ద కొద్దిసంఖ్యనే బలమైనవాటిని ఎక్కువవెల యిచ్చికొనుట మంచిది. ఏలన ఎట్టివాటికైనను కృత్రిక తెచ్చుటకు వ్యయము సమానమే; కాని బలమైనవి బ్రతికియుండును. తక్కినవి చచ్చిపోవును. మంచివాటివాటికెల్ల లాభము లభించును, తక్కువవాటివాటికలన లాభము లభించదు.

4. నిర్వహింపబాలిన వానికంటె వెక్కువగా, పండ్లతోటలను కలిగియుండవలెనను ఆశ తిప్పు. పెద్దతోటలకు కావలసి

చెట్లకు పదియేండ్లవయస్సు రాకముందే వాటికి అంటు కట్టుటవలన సహితము, ఎంతో హాని కలుగుటవలన మరల మొదటి వంధినితికి రాజాలవు. అంటు ఏర్పడుటకు, చెట్లు యొక్క సారము పక్షేషముగా వినియోగింప బడుటచేత, చిన్న చెట్లకు కష్టము ఇంకంతని చెప్పవలయు.

నీగు సక్కుద్దీగా కట్టును, ఎగువు వేయును కుగ్రముగా దున్నీ పెట్టును, ఏయదనకు చేతులనైన పనులను ఆయదనకు చేయు చుండినను, పూలు లేనియెడలను, కాయలు కాదినను వెంటనే రాతిబోవుచుండినను, ఈ ప్రకాశము చేయుటచుండి. చాల బలకరముగా పెరుగుటవలన పూలులేని చెట్లకు, చెట్టు బాదెకు ఏడు అనుగుల దూరమున చుట్టును, 9 అనుగుళముల వెడల్పున కాలవఁబెట్టి, అచ్చట కనుపడిడి పెద్దవేళ్ల నన్నిటిని క్రొందినుండి వైకికొనివేసి క్రొత్త యొర్రుచట్టిగాని నల్లచట్టిగాని శిథిలమైన యాకులతో కలిపి ఆ గోతిలో వేసి నింపివేయవలెను. పూలు కాచెడి యదనకు నాలుగు మొదలు ఆరు నెలలు ముందుగా ఈపని చేయవలెను. చుట్టును కాటువేయుట మరొక మార్గము. పెద్దకొమ్మచుట్టునుగాని బోదెచుట్టునుగాని 1½ అనుగుళమున కంటె పెద్దప్పు ఎక్కువ లేకుండా 1/8 అనుగుళమున కంటె లోతులేకుండా కాటువేయవలెను. అంతకంటె ఎంతమాత్రము ఎక్కువగా లోతుగాని పెద్దప్పుగాని యందు పెడల చెట్టుచచ్చిపోవును. బోదుకంటె పెక్కువ లోతుగా కాటుండకుండదు. పూలు పూయుటకు కనీసము నాలుగు నెలలు ముందుగా చేయవలెను.

పూలు గాని చిన్న కాయలుగాని రాలిచుండిన యెడల ఈలాగు చికిత్స చేయవచ్చును. పూలుపులిచినతరువాత కాయలు సుఖముపెద్దవియైకంతవరకు నెలకురెండు నూర్చునవును నీరుకట్టు చుండవలెను. ఒకరెడివిడిచి రెడవదిడికి నీరుకట్టుటకు ముందుగా ఒక్కొక్క చెట్టుకు $\frac{1}{4}$ రతి పొటాసియంరేమును $\frac{1}{4}$ రతి పొటాసియంఫాస్ఫేటును బాగుగ కలిపి చెట్టుపైట్టును నీరుకట్టెడి స్థలమంతటను సమానముగా చల్లవలెను. అంతట ఆ నేలను కుళ్ల గించి అటవితరువాత నీరు కట్టవలయును. ఆ యెరువులును నీరు నుకలిసి వృద్ధిచుగుచున్న పండ్లకు కావలసిన యాహారము నొ సంగును. స్వతఃజనితల పండ్లు పెద్దగును; పొటాసియమువలన పండ్లు రుచికరముగాను లోలుపన్నముగాను, లోడిమెదకట్టి గా అంటుకొనియుండునట్లును చేయును.

మామిడి చెట్లు వ్యవసాయమును గురించి ఇతను తెలిసి
కొనగోరువారు ప్రబోధచంద్రదేవారు వ్రాసిన గ్రంథమును
చదువవలయును. ఈ వ్యాసములను వ్రాసినవారు ఆ గ్రంథమునుండి
అనేక సంగతులను సేర్చుకొనిరి. అందువలన వారికి కృతజ్ఞతా
పూర్వకమందవలయును. మామిడి చెట్లను గురించిన వ్యాసములు
సంపూర్ణము. ఇక సఫోటాను గురించి వ్రాయబడును.

దరిశి చంచయ్య.

సవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటి

మాద్ర్ద సవగము బంగారుతో తయారుజేయబడిన
సకలవిధసగలు, పెండినామానులు అన్యకమునకు సిద్ధ
ముగా నున్నవి. ఆర్థిక యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము
వారు కోరుకాలమునకు తయారుజేసి యియ్యబడును.
సగలు శ్రుష్టికరముగా లేనిచో వాచను తీసికొని వైక
మియ్యబడును. (6)

మార్చి 1981 } మ.రావు శ్రీనివాసులు
 టంగళాలపేటి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
 తెలిహాస నెం. 280 } నాయుడు అందునన్న
 నవంబరు 87 చెన్నై నాయుడు.

శ్రీత్యాగరాజ హృదయము

సంగీతాభిమానులకు అగత్యముగా కావలసిన యొక గంధము.

ఇది సంగీత సాహిత్య విద్వాంసులైన

కె. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే రచియింపబడినది.

ఈ పుస్తకము సుమారు 530 పుటలుగల నాలుగు సంపుటములుగ మంచి
 స్వచ్ఛతకాంతములూ ముద్రింపబడి మేలుదొండు చేయబడి యందున్నది.

4 సంపుటములుగల నైట్టు 1-కి ధర రూ. 16. సంపుటము 1-కి రూ. 4.

మొదటి సంపుటము తయారై యున్నది.

రెండూరూపాయలు ముందుగా మా కంపెనీకి పంపి ఆర్డరును రిజిస్టరు చేస్తూ
కోనువారికి ఒక సెల్ఫోన్ 12 రూపాయలు కివ్వబడును. తప్పాలిభయ్య ప్రత్యేకము

మానీయులగు క్రీత్యాగరాజు అచ్యుతగారిచే రచియింపబడిన కీర్తనములలో 200 అవతారిక, మూలము, ప్రతిపదార్థము, విశేషార్థములను, రాగలక్షణము, స్వరము.

(147)

ఎమ్. ఆది కంపెనీ. ఎక్స్‌లెన్సేడు, మద్రాసు.

ಪ್ರಾಣಿ ದೀಪನಿ

వెల పోస్టేజి గాక ఒకరూపాయ

వ ర్తకులకు ధారాశ్రమైన కమిషను !

సాధారణముగ వాడుకలో నున్న పదములు
మూడువేలకు పైగా గలవు. విషయముల వారీగా
చివట సస్తిమెంటు కూడ చేర్చబడినది. విద్యార్థు
లకు, వర్తకులకు ప్రచారకులకు, యాత్రికులకు
చాల నుపయోగించును. హిందీపరీక్షల నిచ్చు
వారికి ముఖ్యముగా ఇది దగ్గరయున్న మంచిది.
కొలదిప్రతులే అచ్చయినవి. కనుక కావలసినవాడు
వెంటనే మాకు వాయవలయును.

పం. ఆదినారాయణ శాస్త్రి

సెం 10 అరుముగం గుండు, వేంకటరంగం పిళ్ళవీధి;
(938-90) ట్రిప్పిక్స్ - మదరాసు.

నీ కంటేనుండు ఏకాటిబాద
యెనను కలదా?

అట్లుండిన అన్ని విధముల సేత్రవ్యాకులకు విన్నయ మై
నట్టియు, నమృత మైనట్టియు, మిక్కిలి పాకడబడనట్టియు
దేవధమయొక్క గుణములను తెలుపుటటి తృప్తమునకు ఏ
వాయకాదను ? (8897)

L. H. Sellar Dept, 4 Senta Bangla.

విలయచంద్రనామము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు టుకారము

కర్ణమను లేదు. పివికారీతో పని లేదు.
 ఎటువైపు, తెలుపు, పన్ను, అను మూడు
 విధముల నె గ యో గ ము ను మూడు
 పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుమారుడు
 న్యాదులకు కూడ ఇది రాజ్ విధము,
 (1251) దీని 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసి, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

మళ్ళూచి (సోఫిస్టిక్) కి మందు లేదా?
కలదు. డాక్టరు గోవిందరాజులు (కాతమ మెడికల్

పాత్ర) నాకు కనిపెట్టిన “మశూచి సంజీవి” ఆ మహాముగ నా వ్యాధిని మాన్పుటమను, ఇతరుల కది అంటు మండ వాప్తుటమను, మంచి వస్తాడు. పెక్కుమంట లేల ఒక సారి తెప్పించి చూచిన నిజస్థితి తెలియజేయుదు.

సీసా 1-కి తపాలఖర్చులు వగైరా గాక రూ 1-0-0

ಪೆಲಯುವಾರು ಯಿಲ್ಲು ವ್ರಾಸೆದಿ:

భారతవస్తుధనము, బెజవాడ.

కండ్లకలక, కామిల్లు, జ్వరములు వగైరా రోగములకు
బోషములు దొరకును. క్యూటలాగుడు వ్రాసుకొనుడు.

ఆయుర్వేద పంచరత్న ములు

1. చిరట అసవ: సర్వజ్వరముల తప్పక బరిమార్చు దివ్య
మధుమ. సీసా రు 2. రు 1-4-0.
 2. మధుమూత్ర భంజని: మధుమేహము, బహుమూత్రము,
శుక్లశస్త్రము, కుసుమబాగముల నిర్మూలము చేయు
సంజీవిని కుఢ కులం రు 15.
 3. సిద్ధ మకరధ్వజ: ఆకాల జరాప మృత్యుకలయముల
తొలగించు అమృతకల్పము 15 పౌ. రు 4.
 4. శంకరతైల: కుష్టు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలము
అనలాస్త్రము రు 1.
 5. మంత్ర కవచమ్: మహా బుష్పిప్రాక్త సర్వసిద్ధిదాయక
మంత్రోపధిసాయనిక ప్రక్రియ. తా.వేజ్ఞ 8 అక్షరాలు.
- ఈ కటలాగు ఉచితము. చూచితీరవలెను.
ఆయుర్వేదరత్న బి. కేశవనారాయణ,
మేనేజింగ్ ప్రొఫెసరు.
(182) మెస్సర్లు, బి. యన్. రావు బ్రదర్స్ వారి
ఆయుర్వేదాషధాలయము, జంంపురం.

ప్రభుత్వ సంవత్సరమునందే మంచి లాభము గిట్టును

155)

ది బెంగాల్ స్పిన్నింగు అండు వీవింగు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

THE BENGAL SPINNING & WEAVING COMPANY, Ltd.

హెడ్ ఆఫీసు, 172, బాబజారు వీధి, కల త్తా.

మూలధనము రూ 12,00,000 లు (పందెండు లక్షల రూపాయలు)

మూలధనము హెచ్చించుటకు అధికారము గలదు.

పెద్ద కర్మాగారము స్థాపించబడియున్నది. అన్ని రకముల ధోవతులు, చీరలు, వర్తింపులు, కోటింగులు, టెడ్ షీట్లు, తువార్లు, పలుమాదిరిల షర్టులు, కత్తెలు తయారు చేయబడు చున్నవి. దినము 1-కి వెయ్యి గజముల గడ్డ తయారగుచున్నది. అక్కడే చాలావాటాలు గుప్తముగా పుచ్చుకొన బడినవి. మద్రాసు రాజధానికి కొన్ని వాటాలు మాత్రమే ఉంచబడియున్నవి.

వాటాలను విక్రయించుటకు ఏజెంట్లు కావలెను.

వివరములు తెలుసుకొన గోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు తెనుగు భాషలో వ్రాసుకొన వలెను.

జి. ఆర్. గుప్త, కొత్తపేటవీధి, బెజవాడ.

G. R. Gupta, Kottapeta Street, BezWada.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మాసి (లిమిటెడ్)

19, హారిస్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

ఉత్కృష్టమైన ఆయుర్వేద ఔషధములకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల - రహస్యము లేదు.

డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ ఎమ్. బి. ఓ సి. ఎమ్

గారి చేస్థాపించబడినది.

(3166)

కి లక్షల మూలధనముతో రమారమి రెండు లక్షలు జమ అయినవి.

కావలసిన వారికి మా కొత్త క్యాటలాగు పంపబడును.

శ్రీరామ దాసు చరిత్రము

ఇయ్యది కొండపల్లెయ నెడి గ్రామమునందు జన్మించి భద్రగిరియందు తైంకర్యము చేసిన గోపన్న యను పేరుగల రామదాసుగారి వైభవమును తెలుపుచున్నది. ఇతఁడు శ్రీరామ భక్తుడు. ఇందు భద్రాచలమాహాత్మ్యమును గలదు. భద్రగిరియందు ప్రస్తుత ముండు ఆలయమును, అందలి సీతా రామలక్ష్మణుల ప్రతిమయు మొదలుగాగల అతిసుందరమైన 8 పటములను జేర్చబడి మేలైన బైండు రూప 1-0-0. డిటా కాలికోబైండు రూప 1-2-0.

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు.

(1)

R. Venkateshwar and Co. Publishers, Leane Square, Madras

ఇ సా న థె లె

మలేరియా జ్వరమునకు అమోఘమైన ఔషధము.

జ్వరగడ్డను కరిగించి, 15 దినములలో వ్యాధిని పూర్తిగా పోగొట్టును. మలేరియాను రానియ్యక ఆటంకపరచుటకై ఉదయం, సాయంకాలములందు పూటకు ఒకమాత్ర చొప్పున తీసుకొనవలెను.

అ ట్టె

తిమ్మరువాయువు, మూత్రరోగము మూత్రకృచ్ఛ్యరోగము మున్నగువాటి తగిన దివ్యౌషధ మిది యొక్కటియే. నమ్మకమైనట్టి మందుల దుకాణములందు, ఔషధశాలలందు దొరకును.

మెస్సర్సు గోరియో (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం 159, పోర్టు - బొంబాయి.

Esanafele.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజెంట్లు.

(25)

మా ఫౌండ్రీ వర్క్స్-షాపు తయారైనవి

వీడు పోత మెషీనుపనులు యావత్తు చేయబడును.

కోనులు షెల్లర్లు యెక్స్టెంట్రిక్కులు హల్లరు సామానులు

వగైరాలు సిద్ధముగా నుండును.

ఇండియన్ కామర్సు అండు ఇండస్ట్రీసు కంపెనీ,

40 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ధాతు శోధని

ఆయుర్వేదమున సుస్పృష్టతన వహించిన మకత ధ్వజాది దివ్యౌషధ సమ్మేళనముచేతను మాలికా రాజ్యముల చేతను తయారుచేయబడినది. ఈ సిద్ధౌషధము ఆమాకయం దుదయించెడి రోగములను, కఫమువలనగాని వైతర్యము వలనగాని గలిగెడు అన్ని రోగములైన రోగములను హరించును. జీర్ణకోశము నందు గల యజ్జాలను స్వస్థపరచును. జీర్ణించిన జ్వరము, కాస, క్యాసలు, గుల్మరోగములు, శూలలు, చర్మి (వాంతి), ఆరుచి, వద్దునైత్యము, అమృత్యము, రక్తవైకల్యము, రొమ్ములోని రోగములు వేయ్యల సుఖవ్యాధులు, కఫపు, ఆటిమూత్రము తప్ప తక్కిన సమస్తవ్యాధులను నివారణ చేయును. వెల సీసా 1-కి రు 1-0-0 లు మాత్రమే. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

సోల్ - ప్రొఫెసరులు,

ఆర్షాయుర్వేదావధనిలయము. కాకినాడ

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్త శుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహమేహములు, మేహ పాడలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును.

20 కు. డబ్బి 1-4-0 పి. పి. 0-8-0

కూష్మాండలేహ్యము.

ఆయుర్వేదము, నిక్కాక, కాల్లతీత, మలబద్ధము, కడుపులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

2 డు. చాలును. 20 కు. డబ్బి రు 1-4-0 పి. పి. 0-8-0

పి. శి. ఏ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,

(3851)

పెరిచేపి - నెల్లూరుజిల్లా.

అన్నియు మందులేనా?

కలరాకు రెక్క లే నన్ని నందును వాడుచుండురు. అని గుణము యివ్వలేదని ఆవైద్యపదవలదు. డాక్టరు గోవిందరాజులు గారు తయారుచేసిన "కలరాసంజీవి" ఔషధికాలము లో వా రోగములను రూపురూపి రోగికి ఖశలత నిచ్చును. మాటలననగరము. ఒకసారి వాడుదు. వాని ప్రయోజనము కనుగొనుదు.

సీసా 1-కి ధర రూ 1-0-0. టపాఖర్చులు వేరు.

వలయువారు యిట్లు వ్రాసుట వేది:

భారతవస్తుభవనము, బెజవాడ.

కండ్లకలక, కామిర్లు, జ్వరములు వగైరా రోగములకు ఔషధములు దొరకును. శ్యాటలాగుకు వ్రాసుకొనుదు.

గృహ నిర్మాణము

109

శృష్టి, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత పడకలమీద రంగూనునుంచి. టేకు కలప తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రశస్తమైన, టేకుమానులు కమ్ములు, దూలములు, రవుమరుండ్లు చిల్లరగానున్న, వర్తకులకు టోకు ధరలకున్న విక్రయించు చున్నాము. చెన్నపట్టణం కేటకం టే మా కేట్లు తక్కువ, రయలు చాట్టిలు కూడా తక్కువగా నుండును. కావలెన్ని వారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపినివారికి

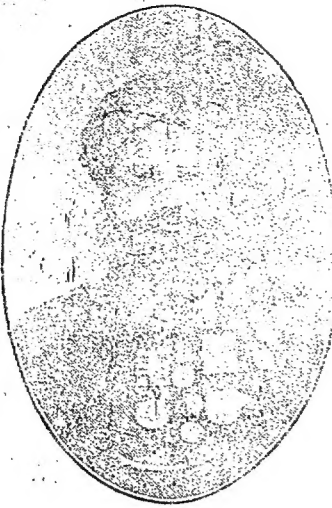
టేకు కలపకర్తలు, కాకినాడ.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2113-698) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడి, యోగ ద్విహా స్థలాభువము, ఇంగ్లీషు ఇండ్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతజైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక రిమా సాలా విచిత్రనోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పోత్రము తెలుగుభాషలో అతి సు. భమైన తెలిని వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన ఆత్మార్థులెవరైనా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. త్వరపడు. పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

శ్రీమాన్ వైద్యరత్న డి. గోపాలాచార్యగారిచే

ప్లేగు, కలరా ఘోరములకు ఘోర వ్యాధులకును అతిమూలము, మధుమేహము, సెగరోగము, మూలము మద మూర్ఛలు, ముటుకుటు, ఊయము, ఉబ్బసము, దగ్గు, శూలనొప్పి, మున్నగు వ్యాధులకును తగిన ఆయుర్వేదావధములును

గట్టిణి శ్రీలకును, తదితర శ్రీలకును, పురుషులకును, ఆరోగ్యదాయకములగు లేహములు, సిరప్సులు, తైలములు వగైరా ఆయుర్వేద దివ్యావధములు ఇందు గలవు. క్యాటలాగు ఉచితముగా నంపబడును.

సాపేంద్రబజ్జిన

టెలిగ్రాఫ్ అక్షరము:

"పండిట్" మద్రాసు. (1045)

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

నెం. 41, ఆచారప్పక వీధి, మద్రాసు.

కామినీ ఆంధ్రము.

కామినీకుండ, కామినీ

కెంటుకల దువ్వెనతో ఉడికి రాకమునకే త్వరచదును. ఈ దువ్వెనలు మొదలు పెట్టినయెడల మెంటుకలు పోవును.

అంతవరకు రానియ్యవద్దు.

నేడే

కామినీయూ నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది విజ్ఞుల చేయబడినది.

కెంటుకల కెట్టి లోగ మున్నును, కిలో మాండ్ల మున్నును, యిది విశ్వవధము.

కెంటుకలు చిట్టుట గాని, గడకుగ గాని యుండదు.

మీ కెంటుకలు చురుల యెప్పుడీ మెత్తవనును గల్గి వట్టు కలి నుండి మెరయించుచును.

ఈ లోహాననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

కెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయూ తలమానె నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ జేయును.

ఇది బాడ్డి 1-కి 2కి రూపాయ. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందు అమ్ముచు రందరివద్దనున్న, శరతు లమ్ము చూడవలెను. వారకును, తమకును.

ఫోను నుండుటలు:—

అంగ్లీయిండియన్ డ్రగ్స్ ఆంధ్రము

కెమికలు కంపెనీ,

(128) 155 జమ్నామగీడు, బొంబాయి.

సకల పనులకు

శ్రేష్ఠతమమైన, అతివాక్యమైన అమెరికన్ హాంపు పంపులు.

200 అడుగులలోతువరకు పావులను త్రవ్వవచ్చును.

అడుగుభాగమున ఇత్తలి సిలిండరు, 1½ అంగుళము పీల్చు (suction) గలవు. ఒక గాలుడు కూడ దీనిని ఉపయోగింపవచ్చును. ధర 1-కి రూ. 125.

2 అంగుళముల ట్యాంక్ ఫోర్సు పంపు

25 అడుగులలోతుకు మించని మట్టపావులను గుంటలను త్రవ్వట కుపయోగ వైనవి. పీల్చు (suction), బయటికి విడిచిపెట్టుభాగము (discharge) 2 అంగుళములు గలవి. 1 గంటకు 2000 గాలనులను తీయును. ఉద్యావనము గలవారి కిది మిక్కిలి ఉపయోగకారి. గనుక ఒకటిని స్టాక్లో నుంచుకొనుట మంచిది. పీల్చుకు (suction) బదులు రబ్బరు గొట్టమును ఉపయోగించుటకై ఇందువెంబడి పంపబడును. 1-కి ధర రూ. 100. రబ్బరు గొట్టము (Hose) ధర ప్రత్యేకము.

మీ కేమి కావలయునో తెలుపుచు, క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

Limaye Bros., Ltd. P. B. No. 684, Fort, Bombay.

ఆతంగని గ్రహబేషధాలయం

స్థాపితము 1881 సం.

ఈ బేషధాలయపు ప్రసిద్ధి జెందిన

ఆతంగని గ్రహమాత్రలు

వీటిని సేవించి మేలుపొందిన అనేకులు పలుమారు విడతక కోరుచున్నారు. గాన ప్రత్యేకము మీరు కూడను పొందవలెను అనుట మాకోరిక. ప్రస్తుతం తపాలు ఖర్చులు కూడను కోరిక పంపబడు మాయొక్క జాబితాను గాను దయచేసి వ్రాయుడు.

ఆతంగని గ్రహబేషధాలయం

(219) 26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేడి.

సామెతలు ముద్రాపాట

ఓరియంటల్

గవర్న

మెంటు నెక్యూరిటీ

కలెండ్రరన్న కంపెనీ, లిమిటెడ్

1874 సం. స్థాపితము.

హెడ్ క్వార్టర్స్, బొంబాయి.

మా నెబరు:— హెచ్. ఎడ్వైన్ జోన్న.

కలెండ్ర రూ. 5,48,00,000 వై. గాన యెన్ను కి.

1920-వ సంవత్సరము నందు

వరుంబడి 91,06,388-0-11

ఇక్కలు జరుగుచున్న అమ్మ

రెన్యువ మొత్తము 15,44,24,598-11-3

ఈ నెబరుకలెండ్ర ఇక్కలు పోలి

వాడ్డుకు బాగా కలెండ్ర

మొత్తము 6,50,00,000

ఈ కంపెనీ తరఫున ననిచేయుటకు ఏకంగా

కావలయును వారు అనుభవ తాబడుగ నొంద

లందును భరదత్తు కలెండ్రవలయును.

భరదత్తు భారమును యీ క్రింది నిలబ

మునకు వ్రాయుడు. 673

Apply to:—

R. E. Vaid Bag, Branch Secretary

Oriental Assurance Building,

Post Box No. 8, Madras.

ఆయుర్వేదభూషణ నారి రామశాస్త్రి

ప. కే. ప. సి. వారి

కలెండ్ర

ఈ దివ్యావధియు లెల్లుడు పాలను రుద్దికేసి

వ్యతిరేక ఫలప్రసాదము.

పిల్లలకు గంటిని. పల్లెము లేని రుద్దికల రసాయ

నము. హరి కృష్ణునిన్ను బుద్ధిలో పనియే మెల్లలు, త

జ్ఞులు సుఖపడెడు. బాహిను లగు పిల్లలకిచ్చిన జల్లు

ల నోయి దేహపుష్టి లగును. ఇది బుద్ధి 1-కి 1-8.0

(3347) వి. పి. లో కలసి రూ. 2.

మాతృత్వ మునకభగవంతు ఆయుర్వేదావధముల చిహ్నును

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.